

ಅಷ್ಟಲ ಕನಾಂಡಕ

ಶಿಕ್ಷಕ ನವ್ಯಾಜಕರ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ನವೆಂಬರ್ 2022

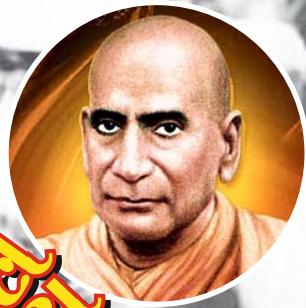
ವಿಶೇಷ ಸಂಖ್ಯೆ

ದರ
₹50/-

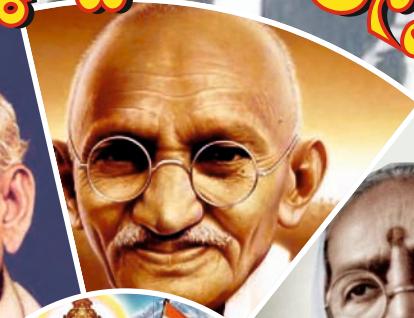
ಸಂಪುಟ : 45

ಸಂಚಯ : 1 - 2

Akhila Karnataka Shikshaka Samachar - Special Issue - October - November 2022

ಹಿತ್ಯಾ ಪ್ರಾಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಶರ್ವಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿತದ ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ

ಹಳ್ಳಿ ಡಾ. ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಹಳ್ಳಿ ಡಾ. ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಶರ್ಣಬಸವ Sharnbasva

ಕಲಬುರಿ-585103
ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ
ಸ್ಥಾಪನೆ : 2017

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ University

Kalaburagi-585103
Karnataka India
ESTD. : 2017

ಹಳ್ಳಿ ಡಾ. ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಹಳ್ಳಿ ಡಾ. ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿದ್ಯಾಭಿಂದಾರ ಪೊಜ್ಯ ಡಾ. ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಅಭ್ಯಾಸ
ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ, ಕಲಬುರಿ
ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘ, ಕಲಬುರಿ
ಕಲಬುರಿಕೆರೆಗೆ, ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘ, ಕಲಬುರಿ

ಮಾರ್ಪಾಠೀ ಡಾ. ದಾಕ್ಷಯಂತಿ ಅಭ್ಯಾಸ
ಕೇರಳಪರಾಜ್ಯ, ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘ,
ಕಲಬುರಿ ಹಾಗೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು,
ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಿ

ಪೊಜ್ಯ ಉರಂಜೀವಿ ದೊಂಜ್ಜ್ ಅಭ್ಯಾಸ
ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ, ಕಲಬುರಿ

ದಿನಾಂಕ: 11.12. ಮತ್ತು 13ನೇ ನವೆಂಬರ್ 2022, ಜನನೆವ ವಿದ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರ, ಜನ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಬಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ
ಅಷ್ಟಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಂಘ, ನವದೇಹಲೆ ಇವರ
8ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಶುಭ ಹಾರ್ಷಕೆಗಳು

: ಶುಭ ಕೋರುವವರು :

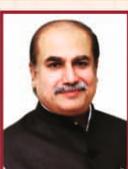
ಪೊಜ್ಯ ಡಾ.ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಅಭ್ಯಾಸ ಖ್ಯಾಮಿಲ ಟ್ರಾನ್ಸ್, ಕಲಬುರಿ

ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘ, ಕಲಬುರಿ

ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಿ

ಡಾ. ನಿರಂಜನ್ ಸಿದ್ದಿ
ಲುಪ ಕುಲಪತಿಗಳು
ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಶ್ರೀ ಬಿಂದು ಬಿಂದು
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ
ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಡಾ. ಹಿ.ಹಿ. ಮೇತಿ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ
ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಡಾ. ಹಿ.ಹಿ. ಮೇತಿ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ
ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಡಾ. ಶಿವಕಿರಿ ಶಿವಕಿರಿ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ
ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಡಾ. ಬಿಂದು ಬಿಂದು
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ
ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಡಿ.ಎನ್. ಹಿಂದು
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ
ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಡಿ.ಎನ್. ಹಿಂದು
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಶರ್ಣಬಸವೇಶ್ವರ
ಮಹಿಳೆ ವಿದ್ಯಾವಧಿಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಾಧೀನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಅಷ್ಟಲ ಕೆನಾಡಣಕೆ

ಶಿಕ್ಷಕ ನಮಾಚಾರ

ವಿಶೇಷ ಸಂಖಿಕೆ

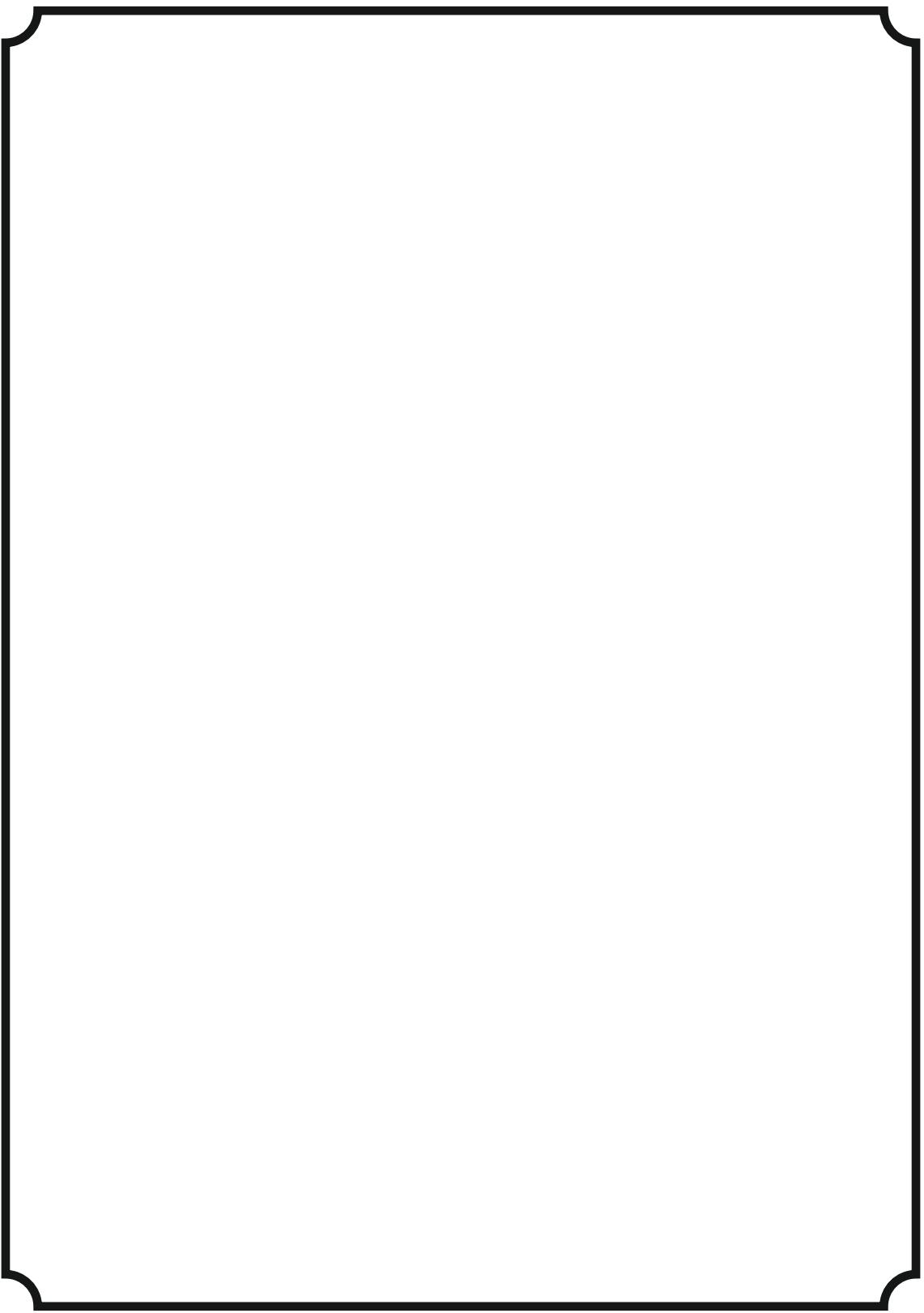
ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ನವೆಂಬರ್ 2022

ಸಂಪುಟ : 45

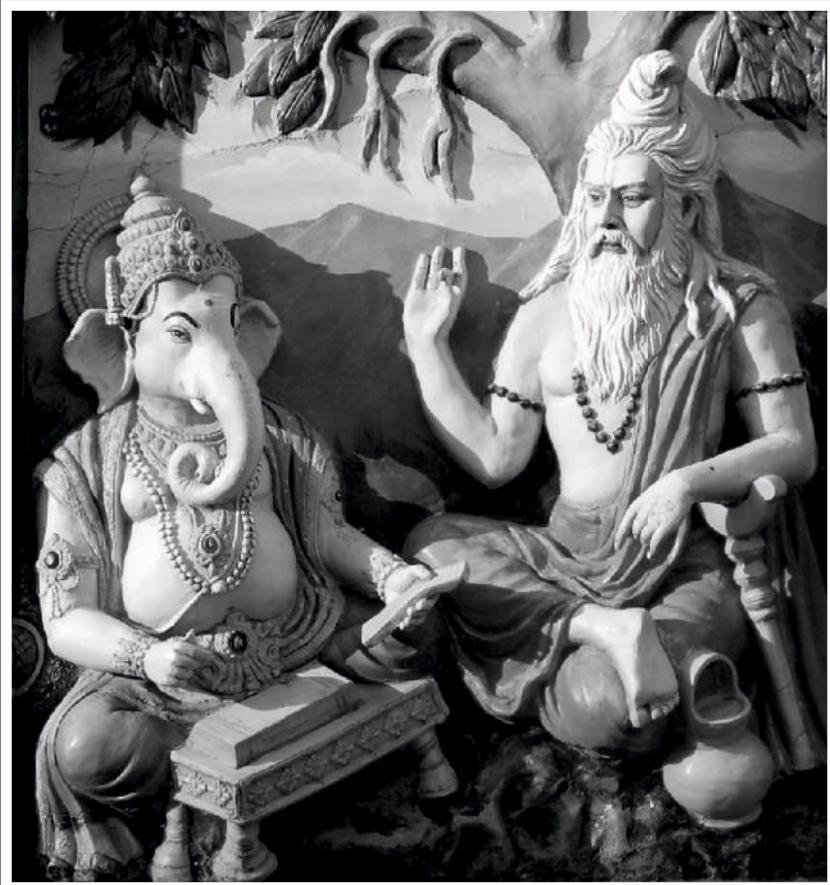
ಸಂಚಿಕೆ : 1 - 2

Akhila Karnataka Shikshaka Samachar

Special Issue - October - November 2022

ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆ

॥ ವಾಸೋಽಚ್ಯಾತ್ ಜಗತ್ ಸರ್ವಃ ॥

Sri Aurobindo

150th Birth Anniversary

"India is the guru of the nations, the physician of the human soul in its profounder maladies; she is destined once more to new-mould the life of the world and restore the peace of the human spirit"

"The sun of India's destiny would rise and fill all India with its light and overflow India and overflow Asia and overflow the world. Every hour, every moment could only bring them nearer to brightness of the day that God had decree."

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 75 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಆಗಸ್ಟ್ 15ಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ವನ್ನು ಬಹಳ ವಿಜ್ಯಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆಚರಿಸುವ ಉತ್ಸವ ವಾತಾವರಣವು ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. 75ರ ಅಮೃತ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಈ ವಾತಾವರಣ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದು ನಮಗೆ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಕಳೆದ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ಸವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಕಾಣದಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಇಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ 70 ವರ್ಷಗಳ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ಕ್ಯಾದ ಭಾವವಿತ್ತ? 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಏನು? ಯಾವ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡುಪಿಟ್ಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿದರೋ ಅವರ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನಾವು ನನಸು ಮಾಡುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದ್ದೇವೆಯೇ? ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಒಂದು ಹೀಳಿಗೆಯೇ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದ ಸವಿಫಳಿಗೆಯನ್ನು ಸವಿದವರಿಗೆ ಇಂದಿನ ದಿನದಂದು ತಾವು ನಡೆದ ದಾರಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆ ಏನಾಗಿರಬಹುದು? ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸುಂದರ ಫಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ನಾವು ನೀಡಿರುವ ಕಾಣಿಕೆ ಏನು? ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಹೀಳಿಗೆಯು ತಮ್ಮಂತೆ ಯಾರ ಅಡಿಯಾಳಾಗದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಿದ್ದು, ಸುಂದರ ಜೀವನ ಕಳೆಯಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ನಾವು ನೀಡಿರುವ ಬಹುಮಾನವಾದರೂ ಏನು? ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಆತ್ಮವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದಾಗ ಅಖಿಂಡವಾಗಿದ್ದ ಭಾರತ ಅನೇಕರ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ. ಮತ್ತೆ ಅಖಿಂಡ ಭಾರತವನ್ನು ನೋಡುವುದು ಯಾವಾಗ? ಅಖಿಂಡ ಭಾರತವನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾವು ಇಟ್ಟರುವ ಹೆಚ್ಚೆಗಳಾದರೂ ಯಾವುವು? ಅರವಿಂದರ 150ನೇ ವರ್ಷದ ಜನ್ಮನಿವಾರಣೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿತ್ತೇ? ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದು 75 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಮೊಕಾಲೆ ಶೀಕ್ಷಣಾದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೀಕ್ಷಣಾನೀತಿ ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಹೆಚ್ಚೆಯಲ್ಲವೇ? ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಶೀಕ್ಷಣ ನೀಡಲು, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ 75 ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾಗಿ ಹೋಯಿತಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೀಕ್ಷಣ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹುಳುಕನ್ನು ಹುಡುಕದೇ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಬೇಕು. ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಮಾಂಸದಿಂದ ಭಾರತೀಯರಾದರೂ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದುದು ಶೀಕ್ಷಣದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಈಗ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಶೀಕ್ಷಣದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಲೇ ಪೂರ್ಣ ಭಾರತೀಯರಾಗಬೇಕಾದುದು ಅಶ್ವವಶ್ಯ. ಶೀಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ

ಮಾತ್ರವೇ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಅನಿವಾಯವೆಂದೇ ಇಂತಹ ಮಹತ್ತರ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮರಳಿ ತರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೇ ದಾಳಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಭಾರತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸಂಪದ್ಭರಿತ ಭಾರತವನ್ನು ತಮ್ಮದನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸಿದಾಗ ಭಾರತೀಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡು ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೇ ನಾವು ಭಾರತವಾತೆಯನ್ನು ಪರಕೀಯಳನ್ನಾಗಿಸಿದೆವು. ಇನ್ನಾದರೂ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೇ ನಮ್ಮತನವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವದೇಶಿ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುವುದು, ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದು.

ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾರಜ್ಯ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೇ ‘ಸ್ವ’ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅರವಿಂದರ 150ನೇ ಜನ್ಮಜಯಂತಿಯ ಆಚರಣೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಅಮೃತೋತ್ಸವದ ಸಂಭೂತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಶ್ಲಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಂಘದ 8ನೇ ಅಧಿವೇಶನದ ಶುಭಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶ್ರೀಕ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯವಾಣಿಯಾದ ‘ಶ್ರೀಕ ಸಮಾಜಾರ’ ಪತ್ರಿಕೆ ತನ್ನ 47ನೇ ವರ್ಷದ ಪ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿಮಿತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಸೇವೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೃತಾರ್ಥರಾದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಸಂಘಟನೆಯ ಧೈಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಕೊಂಡ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲದರೊಂದಿಗೆ ಅಶ್ಲಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಂಘ, ಕನಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶ್ರೀಕಸಂಘ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕಸಮಾಜಾರದ ಮುಟ್ಟು, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಂಪ್ರದಾಯಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲದರೊಂದಿಗೆ ಇದೇ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಾಡಿನಾಡ್ಯಂತ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಪರಿಕರಣ’ದ ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಲೇಖನವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಸಹ್ಯದರು ಕನ್ನಡ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

– ಸಂಪಾದಕರು

ಪರಿವಿಡಿ

1. ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ನನ್ನ ಆತ್ಮಕಥೆ – ಹೆಚ್ ನಾಗಭೂಷಣರಾವ್	9
2. ‘ಇಂಡಿಯಾ’ದಿಂದ ‘ಭಾರತ’ದೆಡೆಗೆ – – ಕೃ. ನರಹರಿ	23
3. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಾਪ್ತಿ – ಸಿಹಿ ಮತ್ತು ಕಹಿ – ಕೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣಭಟ್	26
4. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ – ಆರ್. ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ	32
5. ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ. – ಒಂದು ಪರಿಚಯ – ಶೀವಾನಂದ ಸಿಂಧನಕೇರಾ	38
6. ಯುವಾ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಡಾ. ಕೇಶವ ಬಲಿರಾಮ ಹೆಡಗೋವಾರ - ಡಾ. ಗೀತಾರಾಮ ಶರ್ಮಾ	39
7. ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಂಪರೆ – ರಾಮಚಂದ್ರಭಟ್ ಕೋಟೆಮನೆ	46
8. ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಾಧು, ಸಂತ ಮತ್ತು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಪ್ರೇರಣೆ – ಸ್ವಾಮಿ ವೀರೇಶಾನಂದ ಸರಸ್ವತೀ	52
9. Contribution of Sanskrit to Indian Science - Dr. Y.S. Gayatri	58
10. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು – ಜಕ್ಕುವರ್ತೀ ಸೂಲಿಬೆಲೆ	62
11. Towards teaching authentic History of India - Dr. Rajaram Hegde	68
12. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದ ಕೊಡುಗೆ – ನಂ. ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ	72
13. ಸ್ವತನ್ತ್ರತಾ ಆಂದೋಲನ ಮೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕರು ಕಾ ಯोಗದಾನ - ಸೀತಾರಾಮ ವ್ಯಾಸ	78
14. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಾಚಿತ್ತಕಾರರ ಪಾತ್ರ – ಡಾ॥ ಲೋಕೇಶ್ ಟಿ.ಎನ್	81
15. ಕನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಕಥೆ – ಜೆ.ಎಂ. ಜೋಶ್	85

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು
ಹೆಚ್. ನಾಗಭೂಷಣರಾವ್

ಪ್ರಥಾನ ಸಂಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಜೆ.ಎಮ್. ಜೋಶ್

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರು
ಸಂದೀಪ ಬೂದಿಹಾಳ

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು
ಚಿದಾನಂದ ಆ.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ
ಮಮತಾ ಡಿ.ಕೆ.

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ
ಎನ್. ನಾಗರಾಜ್
ನಂ. ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಆರ್. ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ

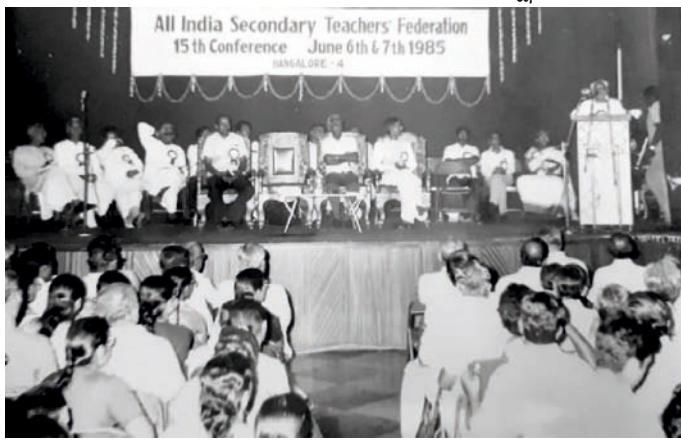
ವಿನ್ಯಾಸಕಾರರು
ಕಾಳಾಚಾರ್ಯ ಸಾಂವತೀ

ಕಬೀರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು
ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೆ.ಎನ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ಆತ್ಮಕಥೆ

ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘವು ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸ್ಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಕಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘಟನೆಯಾದ ಅಭಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಕ ಮಹಾಸಂಘದೊಂದಿಗೆ ಸಂಲಗ್ಗು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದರ ಆದೇಶದಂತೆ ಇದೇ ಆಗಸ್ಟ್ ಒಂದರಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ 2000 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಭಾರತವಾತಾ ಪೂಜನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು, ಆ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಸಿದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಭಾವಿ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ಅವರಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಭಾವ ಜಿಗುರುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧರನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಕಳೆದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸವಿನೆನಪಿನಲ್ಲಿ 'ನನ್ನ ಶಾಲೆ, ನನ್ನ ಶೀರ್ಘಕ್ಷೇತ್ರ' ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೃಗತಿಕೊಂಡು ಎಪ್ಪತ್ತೆದು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶಶಾಲೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರಾವ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘಟನೆಯೂ ಇಂತಹ ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಿಲ್ಲ.

"ಹಾಗಾದರೆ ಇಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಶಿಕ್ಷಕ

- ಹೆಚ್. ನಾಗಭಾಷಣಿರಾವ್

ಪ್ರೋಫೆಸರ್,

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘ(ರ),
ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂಘಟನೆ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು? ಯಾರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು? ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು? ಇದರ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇನು?" ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು ಬೇಕಳ್ಳವೇ?

ಅದರ ಆತ್ಮಕಥೆಯನ್ನು ಅದರಿಂದಲೇ ಕೇಳಿಳೋಣ.

ಶೇಷಿಕ: ನನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘವೇ, ನಿನ್ನ ಮುಟ್ಟು, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗೂ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಓದುಗರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವಿಯಾ?

ಸಂಘದ ಆತ್ಮಕಥೆ: ನೀವು ನನಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಖುಷಿ ನೀಡಿದೆ. ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಕಥೆ ಹೇಳುವೆ.

ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು 1965ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಾಹದೆಯಲ್ಲಿ. ಅದೂ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ.

"ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯನಂತರ ಮುಂದುವರೆದ ಮೆಕಾಲೇ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸವಾಜಕ್ಕಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿನ ಕೇಳಿರಿಮೆ ತೆಗೆದು, ಅವರನ್ನು ಆದರ್ಶ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗುವ ವರಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ವುನ್ನಡಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಂಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು" ಎಂಬ ಉನ್ನತ

"ಧರ್ಮ, ಯಶಸ್ವಿ, ನೀತಿ, ದಾಢ್ಯಾಂಶ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾದ ಸುಭಾಷಿತ - ಗುಂರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವವನು ಯಾವಾಗಲೂ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ."

ಕೃ.ನರಹರ

ಢ್ಯೇಯವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಐದಾರು ಮಂದಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಸ್ತಕರು ಒಂದೆಡೆ ಕೊತ್ತು ಚರ್ಚಿಸಿ, ಒಂದು ಆದಶರ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಂಬ ಅವರ ಇಚ್ಛಾತ್ಮಕೀಯೇ ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯ್ತು.

ಹಾಂ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಥವಾಯ್ತು. ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತವಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತವಾದ ಐದಾರು ಜನರಲ್ಲಿ ನನಗೀಗ ಕೆಲವರ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಟಿ.ಬಿ. ಗೋವಿಂದ ರಾವ್, ಬಿ.ಎಂ.ಎಸ್. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಕೃ.ನರಹರಿ, ಆರ್.ಬಿ.ಎ.ಎನ್.ಎಂ. ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಜಕ್ಕವತ್ತಿಕ ಕೃಷ್ಣೇಯ್ಯಂಗಾರ್ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯೂರಿನ ಬಳಿಯ ಶಾಲೆಯಾಂದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ವುಳ್ಳಾರು ಆನಂದರಾವ್, ನಾಷಣಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಹೆಚ್. ನಾಗಭೂಷಣ ರಾವ್ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಒಬ್ಬಿಬಿರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತವೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಅವರ ಹೆಸರೀಗ ನನಗೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

1965ರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡೆ. ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿದೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಧಾರವಾಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಜಿತ್ತುರುಗ್ಗ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ವಿಜಯಪುರ, ಗುಲ್ಬಗಾರ ಮೊದಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿ. ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ನಾನು ಕನ್ನಾರಿಕ ರಾಜ್ಯದ ಇವ್ವತ್ತೆರುಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದ ಬಗೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ತೀರ್ಳಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ನನ್ನ ಕಿಶೋರಾವಸ್ಥೆಯವರೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದವರು ಹಲವಾದರೂ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾದವರು ಟಿ.ಬಿ. ಗೋವಿಂದರಾಯರು, ವುಳ್ಳಾರು ಆನಂದರಾಯರು, ಪದ್ಮಾವತಿ ವಿಶಲರಾಯರು, ಧಾರವಾಡದ ಜಿ.ಕೆ. ಕುಲಕರ್ಮಣಿ ಹಾಗೂ ಇಡಗೂರು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಮುಂತಾದವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ವುಳ್ಳಾರು ಆನಂದರಾಯರು, ಪದ್ಮಾವತಿ ವಿಶಲರಾಯರು ಹಾಗೂ ಜಿ.ಕೆ. ಕುಲಕರ್ಮಣಿಯವರು ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸದನದ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತದ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಯಶಸ್ವಿಗಳಿಂದ ಈಗ ಇತಿಹಾಸ.

1984ರಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ವಿಶಲರಾಯರು ಎಂ.ಎಲ್.ಸಿ ಸಾಫಿನಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ನಂತರ ಪ್ರೌಢಸರ್ ಕೃ.ನರಹರಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಶಿಕ್ಷಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾದರು. ಅವರು ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಆಗ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದ ಇಡಗೂರು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾಜ್ಯಾರ್ಥಂತ ಪ್ರಾಧಿಕ ಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಹಸ್ರಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.

1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡಿಯಾದವರು ಕೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರು. ಇವರು ಮಂಗಳೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ 1994ರಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಾ ಪ್ರಪೇಶಿಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕಸಂಘಕ್ಕೆ 2004ರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿ, 2016ರವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

2006ರಿಂದ 2007ರವರೆಗೆ ಶಿವಾನಂದ ಸಿಂಧನ ಕೇರಾ ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೂ, 2007-

“ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯತನದಿಂದ ದೊಡ್ಡವನಾಗುತ್ತೇನೆಯೇ ಹೊರತು, ಹುಟ್ಟಿನಿದಲ್ಲ.”

2016ರವರೆಗೆ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ, 2016ರಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ 2018ರವರೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಸಂಘವನ್ನು ಮುನ್ದೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದೀಪ ಬೂದಿಹಾಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ, ಚಿದಾನಂದ ಪಾಟೀಲರು ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಗಂಗಾಧರ್ ಆಚಾರಿಯವರು ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜೆ.ಎಂ. ಜೋಣಿಂಹೆವರು ವಿಜಾಂಚಿಯಾಗಿಯೂ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಹಲವಾರು ವಿಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅರುಣ್ ಶಹಪೂರ್ ರವರು 2017ರಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನನ್ನನ್ನು ಈ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಸಿದ ಇನ್ನೂ ಹಲವರು ಹಿರಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕು. ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿನ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಹಿರಿಯರಲ್ಲದೇ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಲವರು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನ ಬಳಿಯ ಇಡಗೂರಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕರಾಗಿದ್ದ ಡಿ.ವಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ - ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಯ ‘ಸತ್ಯ’, ಕಾಲಿಗೆ ಚಕ್ರಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವರಂತೆ ಉರೂರು ಸುತ್ತಿ ಶ್ರೀಕರಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. 1984ರ ನಂತರ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅಂತ್ಯಕಾಲ ದವರೆಗೆ ಅವಿರತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಶ್ರೀಕರಾಗಿದ್ದ ಪಿ.ವೆಂಕಟ ನಾರಾಯಣ್. ಸತ್ಯನ ನಂತರ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಆರ್ಯಕೆ ಮಾಡಿದವರು ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕರಾಗಿದ್ದ ಅ. ಮ. ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು. ಅವರು ಶ್ರೀಕರಿಗೆ ವೇತನದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಬರೆದು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿರೆಸಿದ್ದರು. ಅಂದು ವಿಜಾಂಚಿಯಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿದವರು ಈ

ಲೇಖನದ ಲೇಖಕ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಾಧ್ಯಾಯ ರಾಗಿದ್ದ ಶಿಕಾರಿಪುರದ ಟಿ. ರಾಜಶೇಖರ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಾತ್ರ ಮುಂತಾದವರೂ ನನ್ನನ್ನು ಮೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಹಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕರಿಗಾಗಿ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಾಖೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಿರೆಂದರೆ ಗುಜರಾತಿ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಮಾಧ್ಯಾಯರಾದ ವಿ.ಜಿ. ಹೆಗಡೆಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಹೈಫೆಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ ನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿ ನನ್ನ ಕೇರ್ತಿಯನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು.

ಅದೇ ಶಾಲೆಯ ಶ್ರೀಕೃ ಎಸ್. ಪಿ. ಶೈಲ, ಬೆಂಗಳೂರು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನ ಎ.ಜಯತೀರ್ಥರಾವ್, ಬಿ.ವಿ.ನಾಗರಾಜ, ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ಶಾಲೆಯ ಬಿ.ಕೆ.ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಶಾಲೆಯ ಎನ್. ನಾಗರಾಜ್ ಮತ್ತು ಎಸ್. ನಾಗರಾಜ್, ಐ.ಟಿ.ಎ. ಶಾಲೆಯ ಮಂಜುಳಾದೇವಿ ಇವರೆಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖರು.

ಕಳೆದ ಐವತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃ ಹೈತ್ತರ್ಕೆ, ಶ್ರೀಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಕೊಡುಗೆ ಏನು? ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲವೇ?

“ಕೆನಡಿಯನ್ ಟೈಚರ್ ಫೆಡೇಷನ್”ನೊಂದಿಗೆ ಕನಾಡಿಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶ್ರೀಕೃ ಸಂಖ್ಯ

“ನಮ್ಮ ನಿರ್ಜವಾದ ಶತ್ಯ ಯಾವುದೋ ಬಾಧಕರ್ತೆಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮೊಗ್ನಿನ ದೊರ್ಚಲ್, ಹೆಚಿತನ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಉತ್ತಮತೆ ಮತ್ತು ಭಾವಾತೀರ್ಕೆಗಳೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತೃಗಳು” - ಅರವಿದ ಫೋನ್

ಅತ್ಯಂತ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ
ವಂದು ತಿಳಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಕೇಳಿದಿರಿ
ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕೊಡುಗೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ
ವಿದೇಶಿಯರು, ಮಾರ್ಕೋಪುತ್ರರು ಬರೆದ, ತಿರುಚಿದ
ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ಆಡಳಿತಾರೂಧರು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ನಾಡಿನ ಸೈಜ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು
ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ಪದಾರ್ಥಕಾರಿಗಳು,
ಶಿಕ್ಷಕರು ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟದ ಫಲವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ
ಮುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ‘ಆರ್ಯ-ದ್ವಾರಿದ ಎಂಬ ವಿಭಜನೆಯ
ಇತಿಹಾಸ’, ‘1857ರಲ್ಲಿ ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆ ಆದುದು ಎಂಬ
ಕಟ್ಟಬಧಿ’ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ,
ಆರ್ಯರು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲೇ ಇಧ್ವವರು. ಆರ್ಯ
ಎಂಬುದು ಗೌರವಸೂಚಕ ಪದ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ
ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, “1857ರದ್ದು ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆ
ಅಲ್ಲ, ಅದು ‘ಪ್ರಧಾಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ’ ಎಂಬುದನ್ನು
ವುಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಹೇಳುವಂತೆ ವಾಡಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ
ಸಾಧನೆಯಾ?

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದೇ
ಇದೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರ ಮೂಲಕ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ
ಸದನದ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಸದನದ ಹೊರಗೆ ಧರಣೆ ಕೂತು
ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ
ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದು
ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲವೇ?

ನಮ್ಮ ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರ
ಕೊಡುಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಕಾರವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಂಡ, ‘ವಿಜಾಪುರ
ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರ ಕೊಡುಗೆ’ ಎಂಬ ಬಿತ್ತಿಪತ್ರವನ್ನು
(ಪೋಸ್ಟರ್) ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ
ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ
ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಗೂ ಏವತ್ತು
ಪುಟಗಳ ಒಂದು ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ತಂಪಾರಿಸಿ

ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ಸಾಧನೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಕೊಡುಗೆ

ನಮ್ಮದು ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘಟನೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ
ಹೋರಾಟವಲ್ಲಿದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿಯೂ
ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

1960ರ ದಶಕದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಅನುದಾನಿತ
ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ
ಅನುದಾನವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳೇ ವೇತನವೆಂದು
ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ
ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದ
ಮಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾಯರ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿ
ಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬೃಹತ್ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ
ಚೆಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು, ಖಿಜಾನೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ
ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನವು ಅವರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ
ಜಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ
ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವರೋಲ್ಯವಾಪನ
ಸಂಭಾವನೆಯೂ ಮೊದಲಭಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಈ
ಗೆಲುವು ನನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಕರೀಣಕ್ಕೇರಿಸಿದ ನವಿಲುಗರಿ.

ಕೃ. ನರಹರಿಯವರು ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದ ಸಮಯ.
ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ, ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಕೆಲವು
ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರ
ಪರಿಣಾಮ ನೂರಾರು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
ಅದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗೆ
ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಾಸಕ ಕೃ. ನರಹರಿಯವರ
ಪ್ರಯತ್ನದ ಪರಿಣಾಮ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ
ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಜಾರಿಗೆ
ಬಂದಿತು. ಇದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿಂತಹ
ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ.

ಅಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಮದಂತೆ ಅಂಗ್ಗಭಾಷೆ
ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಭಾಪಾಶಿಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಪಾಧ್ಯಾಯ
ರಾಗುವ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ

“ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತ್ರೈತಿಕು, ಕೆಲವರನ್ನಷ್ಟೇ ನಂಬಿ, ಯಾರಿಗೂ ಕೇಡು ಬಗೆಯಬೇಡ. ಇದುವೇ ಜೀವನದ ನಿಜಸೂತ್ರ” – ವಿಲಿಯಂ ಫೇರ್ಸ್‌ಹಿಯರ್

ಪಾಧ್ಯಾರು ಹುದ್ದೆ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಶಾಸಕ ಕೃ.ನರಹರಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನಿಲುವನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಾ “ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬೋಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಆಗಬಹುದಾದರೆ ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೊದಲಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರೇಕೆ ಪದೋನ್ನತಿ ಪಡೆಯಬಾರದು? ಇದು ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕೀಳರಿಮೆಯ ದ್ಯೋತಕ” ಎಂಬ ಚಾಟಿ ಬಿಸಿದರು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಇಂದು ನೂರಾರು ಭಾಷಾಶಿಕ್ಷಕರು ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶಿಕ್ಷಕಸಂಘದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲವೇ?

ತೊಂಬಿತರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲಾಗಿ “ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ ಟೀಚರ್ಸ್” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ವೇತನ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೂಲಭ್ಯಗಳಿರಲಿಲ್ಲ, ಸಂಬಳಪೂ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ, ಅದೂ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಮರುವಷಟ್ ನೇಮಕಾತಿಯ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸೇವಾ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ನ್ನು ಸಾಕುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೈ ಹಿಡಿದವರು ಶಾಸಕ ಕೃ.ನರಹರಿ. ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸದನದ ಒಳಗೆ, ಹೊರಗೆ ವಾತಾಕತೆ, ಧರಣೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವರುಂತಾದ ಪ್ರತೀಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ನಡೆಸಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು

ಆ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಖಾಯಂಗೊಳಿಸಿತು. ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿರಾಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಕೇರಿ ನನಗೇ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಜನ್ಮದಾತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾದ, ಸಾಕಿಸಲಿದವರೂ ಆದ ಕೃ.ನರಹರಿಯ ವರ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಮೂರಾಲ್ಲು ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಬಾಕಿ ಇದೆ.

ಕೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಕರವರು 2006ರಿಂದ 2018ರವರೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಶಿಕ್ಷಕೀತ್ವವನ್ನು

ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ,

- ಶಾಸಗಿ ಐಟಿಎನ್ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಅನುದಾನ ಕೊಡಿಸಿರುವುದು.
- ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದ, ರಾಜ್ಯದ ಜೆಬಿಸಿ ನೌಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅನ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿರುವುದು.
- ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಾಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ನಿಗದಿಯಾಗುವಂತೆ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವಂತೆ ಆದುದು.
- ಇದಲ್ಲದೆ ಅಂದಿನ ಪ್ರೊಪ್ರೆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗಳಲ್ಲಿನ ಲೋಪ ದೊಂಡಣಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಆ ದೊಂಡಣಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸುವಂತೆ ಆಗುಣಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಿರುವುದು.
- 1987-95ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಅನುದಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದದ್ದು.

ಪ್ರತಿಭಾ ಮರಾಠಾ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಇನ್‌ಎಂಎಸ್‌ ನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿ

- ಪ್ರೋಥಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬಡ್‌50:50 ಅನುಪಾತ ದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 75:25ಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದದ್ದು.

ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ತಮ್ಮ ಎರಡು ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಮೊರ್ಯೈಸಿ ಕೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರು 2018ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಅದೇ ಶಿಕ್ಷಕಕ್ಕೇತ್ತದಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅಯ್ಯೆಯಾದವರು ಕ್ಷಾಪ್ನೋ ಗಣೇಶ್ ಕಾಣೀಕರು. ಇವರು ಸುಮಾರು ಅರಂಬಿದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವೇಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಸ್ವಯಂ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆದು ಶಿಕ್ಷಕಕ್ಕೇತ್ತದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಾಗೆ 2006ರಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾದರು. ತಮ್ಮ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಸೇವಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಿದರು. ಅವರ ಅಶ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದರೆ 3000 ಜೀಬಿಸಿ ನೌಕರರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಪಡೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಸದನದ ಒಳಗೆ, ಹೊರಗೆ ಅವಿರತವಾಗಿ 2012ರವರೆಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಕೊನೆಗೂ ಆ ನೌಕರರನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು. 2013ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಗೊಂಡ ಆ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬದುಕಿಗೆ ಭದ್ರನೆಲೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಣೀಕರು ಸಂಘಟನಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕನಾಂಟಿಕದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾನನ್ನು ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕನಾಂಟಿಕದ ಉತ್ತರ-ಪಶ್ಚಿಮ ಶಿಕ್ಷಕಕ್ಕೇತ್ತವನ್ನು 2010ರಿಂದ 2022ರವರೆಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದ ಅರುಣ್ ಶಾಹಾಪುರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

2021ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಿಸಲು 1986ರಿಂದ ಇದ್ದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ (ಎನ್ಎಫಿ) ಯನ್ನು

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಕನಾಂಟಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಎನ್ಎಫಿಯನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಲು ಅರುಣ್ ಶಾಹಾಪುರವರು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರಿಗೆ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇಮಿನಾರ್ಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಂರುನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿನಿಂದ ಈವರೆಗೆ ಏಳು ಜನ ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಶಾಸಕರಾಗಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಾ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತದ ಸುಧಾರಣೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪರಿಶ್ರಮ ವ್ಯಾಧಿವಾಗದೆ ಕಳೆದ ಐದು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಶಿಕ್ಷಕರು ನನಗೆ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು

ನಾನು ಮಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನನಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಂದರೆ ಪಂಚಪ್ರಾಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಮುನ್ನಡಿಸಬೇಕಾದ ಭಾವೀ ಜನಾಂಗ. ಅವರು ಮೌಲ್ಯಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ, ದೇಶಭಕ್ತರಾಗಿ ಬೆಳೆದಾಗ ದೇಶವು ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಯೋಜಿಸಿದ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ.

- ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ 150ನೇ ವರ್ಧಂತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ 108 ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಿರುವ ಒಂದು ಮಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಿ, ಒಂದು ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಿ, ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ

“ಶ್ರದ್ಧಾರ್ಥಿ ಯಶಸ್ವಿನ ಸೇರಿಕ್ಕೆ.”

- ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಓವ್ನ ಮಹಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜಾಗೃತಿಯ ಸಂತನ ಜೀವನ ಅರಿತು, ಆತನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಆತನು ನಡೆದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಶಸ್ವಿಯಾದೆ.
- ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತ್ಯಾದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ‘ಪ್ರತಿಭಾ ಪುರಸ್ಕಾರ’. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಬಲದಿಂದ ಮೇಲೇರಿದ ಸಾಧಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಸನ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ.
  - ಅಂತಹವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವದ ನಾಲ್ಕು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೇಳೆ ಖಂಡಿತ ಆಗುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನ್ನದು.

ಬಹುತೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರದು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ, ಪಂಗಡದ, ತಮ್ಮ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತ. ನಾನಾದರೋ ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಗಡಗಳ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಯ್ಯೆಯ ಮಾನದಂಡ ಅವರು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಶಾಲೆಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತ ಪಡೆದಿರಬೇಕಷ್ಟೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆಟೋಟಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದವರು, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆ ಮೆರದವರು, ದಿವ್ಯಾಂಗರು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಕ್ಕಳು. ಈ ರೀತಿ ಇದುವರೆಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಾಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಬಹುಮಾನ ಸಾಧಕರ

ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ವೃತ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ದೇಶಭಕ್ತರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ ಹೀಗೆ ಅವರ ಬದುಕಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುವ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು ದರಿಂದ ಖಂಡಿತ ಅವರು ಅದನ್ನು ಓದಿ ಮೊಲ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ.

- ಜಾಣವಾಣಿ ರೇಡಿಯೋ ಮೂಲಕ ನುರಿತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ‘ಪರೀಕ್ಷೆ ತಯಾರಿ’ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಿ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠಮಾಡಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತರುವ ವಿಷಯ.

ಇದೇ ರೀತಿ ‘ನಿಧಾನ ಕಲಿಕೆ’ ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ‘ಲೆಕ್ಕರ್ ಕ್ಲಾಸ್’ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದುದೂ ಸಹ ನನ್ನ ಸಾಧನೆ.

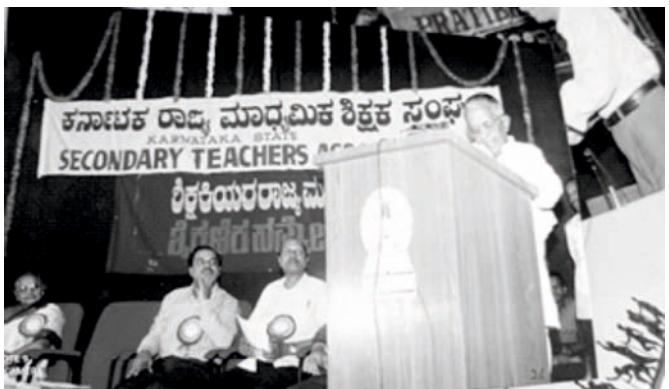
- ಕರೋನಾ ಕಾಲಿಂಡಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮುನ್ನ ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು, ಮೋಡಕರ, ಪತ್ರಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮದವರ, ಕೊನೆಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೆ ಪಾಠವಾಗಿದ್ದು ನನಗೆ ಆನಂದ ತಂದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಬೇಕಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ.

- ಇದಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಷೋಬರ್ ಹಾಗೂ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಡೆಸಿದ ‘ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ ತಿಬಿರ’ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಎಂಟು ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಗಳಾದ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಜಾನಪದ ಹಾಗೂ ನಾಟಕ ಮುಂತಾದ ಕಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ದೇಶಭಕ್ತರ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯತಜ್ಞರಿಂದ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಭಾರತೀಯ ಆಟಗಳಾದ ಚೌಕಾಬಾರ, ಪಗಡೆ, ಹುಲಿ-ಕುರಿ, ಹಾವು-ಎಣಿ, ಚಿನ್ನಿದಾಂಡು, ಕುಂಟೇಬಿಲ್ಲೆ

“ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಮಾನವನ ಮಹಾಸು.”

ಮುಂತಾದ ಆಟಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನು ಕಲಿತು ಆಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಹೋಷಕರೂ ಸಂತೋಷ ಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೇನೆಯಲೇ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಶಿಬಿರ ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣಶ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಹಿರಣ್ಯನಂದರು 1996ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನವ್ಯ ಶಿಬಿರದ ಉದ್ದ್ವಾಟನೆಗೆ ಒಂದು ನಮ್ಮ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿ, “ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಸ್ತುತ್ಯಹಂ, ಇದು ಇಂದಿನ ಹೀಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲೇ ಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ, ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೊಗಿ”ಎಂದು ಹರಿಸಿದ್ದು.

■ ನನ್ನ ಮತ್ತೊಂದು ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಾಗುವ ಕೆಲವು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತೇನೆ.

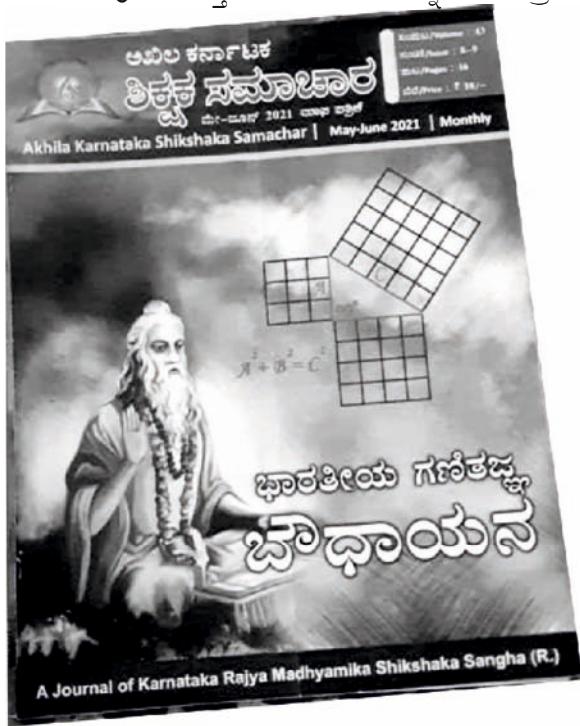
ಶಿಕ್ಷಕರ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ್ ಗೌಡರು

ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ.

1. ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸ ವಿಕೃತಿಕರಣ
2. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭ ಗಳಿತ.
3. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜೀವನ ದರ್ಶನ
4. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ
5. ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರ ಕೊಡುಗೆ
6. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕು, ಮುಂತಾದವು.

ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದ ಕೊಡುಗೆ

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರದ್ದೇ ಸಿಂಹಪಾಲು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಎರಡರಪ್ಪು ಸಂಖ್ಯೆ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರದಿಂದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘವು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘಟನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶಿಕ್ಷಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಮೆಕರ್ಣನ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಪದೋನ್ನತಿ ಹೊಂದಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ವಿಶಲರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಆಂತ್ಯವಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಗೆಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು ಎರಡು ಅವಧಿಗೆ (1972 ರಿಂದ 1984) ಶಾಸಕಿಯಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ದೃಷ್ಟಿಯಂ ಸರ್ವತ್ರ ಸಾಧನಂ”

ತಲುಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ದೊಮ್ಮೆಲೂರು ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಭಾಯಿ ಪ್ರಮುಖರು.

1984ರ ನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಲು ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗವನ್ನು ತರೆಯಲಾಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರು ಬಸವನಗುಡಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪದವಿಮೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನ ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಆರ್. ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯವರು ರಾಜ್ಯದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾವಿಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ 2015ರವರೆಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮೂವತ್ತೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೆ ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಶೈಲಾ, ಐಟಿಎ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಮಂಜುಳ, ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ಶಾಲೆಯ ಬಿ.ಕೆ. ವರಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಬಸವನಗುಡಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ

ರುಕ್ಕಿಣಿ, ವಾಸುಕಿ, ಎಸ್.ಎನ್. ಚಂದ್ರಿಕಾ, ಎಸ್. ಯಾಸ್ಕಿನ್ ಸುಲ್ತಾನ, ಎಸ್.ಜಿ.ಪಿ.ಎ ಶಾಲೆಯ ಸಾವಿತ್ರಿ, ವಾಸವಿ ವಿದ್ಯಾನಿಕೆತನ್ ಶಾಲೆಯ ಶ್ವಾಮಲಾ, ಹಿಂದೀ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರೇಮ, ಎಂ.ಇ.ಸಿ ಶಾಲೆಯ ನಿರ್ಮಲ ಮುಂತಾದವರು ಪ್ರಮುಖರು. ಇವರೆಲ್ಲ ಒಗ್ಗಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ.

1. Time management
2. Stress management
3. Leadership Developing qualities – ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಉಪಯುಕ್ತವೆನಿಸಿದವವು.
4. ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಯದೇವ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಕಾಡಿಕೆಯೋವಾಸ್ಕ್ಯಾಲರ್ ಸ್ನೇಹ ಅಂದ್ರೆ ರಿಸರ್ಚ್ ನ ಸಹಯೋಗ ಪಡೆದು

ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ : ವಾತಾ ಸಚಿವ ಡಾ.ಜೀವರಾಜ್ ಆಳ್ಳಾ, ಪತ್ರಕರ್ತೆ ಎನ್.ಎಸ್.ರಾಮಪ್ರಸಾದ ಕ್ರಿ. ನರಹರಿ

ಹೃದಯ ತಪಾಸಣಾ ಶಿಬಿರ ಹಾಗೂ ಮೂಳೆಗಳ ಗಟ್ಟಿತನ ತಿಳಿಸಲು ಖ್ಯಾತಮೂರ್ಚೆ ತಜ್ಞ ಡಾ. ರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರ ನೇತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ 'Bone Density Testing' ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಡೆಸಿದ್ದ ನೂರಾರು ಶ್ರೀಕಿರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

ಕಳೆದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಿರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೆಮಿನಾರ್, ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ.

1. 'ರಾಷ್ಟ್ರಮನರ್ಜಿಮಾರ್ಗಣಿಕೆ ಶ್ರೀಕಿರಿ ಪಾತ್ರ' ಎಂಬ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆಯೋಜಿಸಿದಾಗ ಅಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯವರು ನೂರಾರು ಶ್ರೀಕಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ನಂವಾದ ನಡೆಸಿದ್ದ ವಿಶೇಷ.
2. 'ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶ್ರೀಕಿರಿಯರ ಕೊಡುಗೆಯೇ ಅಧಿಕ' ಎಂಬ ಸೆಮಿನಾರ್ ನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಮೋರ್ಪ್ಸ್‌ನೋ ಬಿ.ಡಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ಹಾಗೂ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಲೇಡಿಸ್‌ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ರುಕ್ಖಿಂಯವರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ನೂರಾರು ಶ್ರೀಕಿರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣ ನೀಡಿದರು.

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆಯ ನಿರ್ಮಿತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ರೋಜಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಶ್ರೀಕಿರಿಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ ಧಾರಾವಾಹಿ ನಿರ್ಮಾರ್ಪಕ ಟಿ.ಎನ್. ಸೀತಾರಾಂರವರಲ್ಲದೆ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾರೆಡ್ಡಿ, ಮೈಗ್ರಾ. ಗೀತಾ ನಾಗಭಾಷ್ಣೋರವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.

ಟಿ.ಎನ್. ಸೀತಾರಾಂ ಶ್ರೀಕಿರಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ವರಾತನಾಡುತ್ತಾ "ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಜಸಾಫಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯೇ ನಮ್ಮ ಪರಿವಾರದ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದು. ಮಗುವಿಗೆ ಮೊದಲ ಗುರುವೂ ಆಯೋಜಿತ ಇಂದಿನ

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವಾದಗಳಿಗೆ ಮನಗೊಡದೆ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಭಾರತದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಜ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗುವುದು" ಎಂದರು.

ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದಾಶ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರೀ ಏರೇಶ್ವರಾನಂದರು ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ "ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ವಿಶೇಷ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಅವರು ಆತ್ಮಾಪರೋಕ್ಷನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿರುವುದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ". ಎಂದು ಹೇಳಿ, "ಇಂದು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅದೂ, ಇದೂ, ಎಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಷದ ಗಾಳಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೂ ಬೀಸುತ್ತಿರುವುದು ದುದ್ದೇವ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಶ್ರೀಗೆ ಮರುಷರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಕೇವಲ ಮನೆಯೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಹೆಸರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗೆ. ಇದು ಅಶ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾದ ಸಂಗತಿ" ಎಂದು ಶ್ರೀಕಿರಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ವಿದ್ಯಾವುಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಗೋವಿಂದೇಗೌಡರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಕಿರಿಯರ ಸಮ್ಮೇಳನ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೇ 'ಶ್ರೀಕಿರಿಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು' ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು ಚಾಮರಾಜ ಪೇಟೆಯ ಕೇಶವಶಿಲ್ಪ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ನೂರಾರು ಶ್ರೀಕಿರಿಯರ ಪರವಾಗಿ ಬಿ. ಕೆ. ಪರಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ, ವಾಸುಕಿ ಮುಂತಾದವರು ಹತ್ತು-ಹದಿನ್ಯೇ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳು 'ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ' ಎಂಬ ಬೇಡಿಕೆ ಓದಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು. ನಿಜವಾಗಿ ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ! ಶ್ರೀಕ ಸಂಘ ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದುದು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ.

ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಬರಹದ ಗುಣ ಬೆಳೆಸಲು ನಾವು ಯೋಜಿಸಿದ್ದು, 'ಬರಹಗಾರರ ಕರ್ಮಟಿಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು, ಇದರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಿ. ಕೆ. ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ನಂ.ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿರವರಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕದ ಭಾವ ಮೂಡಿಸಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬರಹದ ಗುಣ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರರಾಗುವತ್ತೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಷಯತಜ್ಞರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿ ಎಸ್.ಆರ್. ಲೀಲಾ ಹಾಗೂ ವಿಕ್ರಮ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀ ನ. ನಾಗರಾಜ ರವರಿಗೆ ಇದರ ಯಶಸ್ವಿನ ಶ್ರೀಯಸ್ವ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷಕರು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ನನಗೆ ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ.

ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಜಾರ

'ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಜಾರ' ನನ್ನದೇ ಮಾನಸಪುತ್ರ ಸುಮಾರು ಐದು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತ್ರ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ಇತರೇ ಬಗೆಯ ಶಾಲೆಗಳೂ ತಲೆ ಎತ್ತಿಸಿದ್ದವು. ಕೆಲವರು ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಶಾಲೆ ತರೆದರೆ, ಹಲವರಿಗೆ ಹಣ ಗಳಿಕೆಯೇ ಗುರಿ. ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಪಾರ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ತಮಗಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ, ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಗ್ಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ದನಿ ಉಡುಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು!

ಇನ್ನು ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೊಕಾಲೆ ಪ್ರೇರಿತವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಸ್ವಂತಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ದಾಸ್ಯದಲ್ಲೇ ಅನಂದ ಅನುಭವಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿ. ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರು ಸ್ವರ್ವ ಲವಲೀಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದಂತೂ ಕನಸಿನ ಮಾತ್ರ.

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳ ಅರಿವೇ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಜನ್ಮದಾತರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದ ಸಹಜ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕಸಂಘದ ಮುಖಿವಾಣಿಯಾಗಿ, 'ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ' ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೊತ್ತು 'ಅಖಿಲ ಕನಾರ್ಫರೆಂಟ್ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಜಾರ' ಎಂಬ ನನ್ನ ಮಾನಸ ಮತ್ತನನ್ನು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ 1976ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರದಿಂದ ಹೊರತಂದರು. ಕುಂದಾಪುರದ ಆವೃತ್ತಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ವಿಶಲರಾಯರು ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಕ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮಭಟ್ಟರು ಉಪಸಂಪಾದಕರಾಗಿ 1984ರವರೆಗೆ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒಂದುವರ್ಷ 1984-85ರಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಕಟನೆ ನಿಂತಿತ್ತು.

1984ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಿಕ್ಷಕಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೇಳಿಕ್ಕೆ.ನರಹರಿಯವರು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದರು. ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕಸಂಘದ ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದರು. ಸ್ಥಿಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದ ನನ್ನ ಕೂಸಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿವ ಕೆಲಸವೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

1985ರ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕೆ ಕುಂದಾಪುರದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂತು. ಹೇಳಿಕ್ಕೆ.ನರಹರಿ ಪ್ರಧಾನಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ವಿಜಯ ಜೂನಿಯರ್‌ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭರಾವ್ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಕ ಎಚ್.ಎನ್.ಆರ್ ಉಪಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯಾ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲಾಯಿತು.

1985ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಹತ್ತು, ಮಂಗಳವಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಆವೃತ್ತಿಯ ಬಿಡುಗಡೆ

ಸಮಾರಂಭ. ಅಂದಿನ ವಾರ್ತಾ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಜೀವರಾಜ ಆಳ್ವಿಕ್ ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇ, “ಶ್ರೀಕ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ಇಂದು ಅಗಾಧ ಕಂದಕವಿದೆ. ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಕುಸಿದಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಸ್ತು, ದೇಶಭಕ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಸಂಸಾರ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಹಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ! ನನ್ನ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಅನುಭವದಿಂದ ಮನನೊಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ಶ್ರೀಕರು ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಳಿ ಕಂದಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಅವರನ್ನು ಆತ್ಮೀಯ ಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬೆಸೆಯುವ ಕೊಂಡಿಯಾಗಲ್” ಎಂದು ಶುಭ ಹಾರ್ಜೆಸಿದರು.

“ಶ್ರೀಕ ಸಮಾಜಾರ್ದ ನೂತನ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ‘ಕನ್ನಡಪ್ರಭ’ ದೈನಿಕದ ಹಿರಿಯ ವರದಿಗಾರರಾದ ಎನ್.ಆಸ್. ರಾಮಪ್ರಸಾದ್ ರವರು “ಶ್ರೀಕೃಂಗದ ಇಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಹಂಡು-ಹೊರತೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲದ ಶ್ರೀಕರನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಕವೃತ್ತಿಗೆ ನೇಮಿಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪಿ ನೀತಿಯೇ ಕಾರಣ. ಅನರ್ಹರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಯೋಗ್ಯರ ನಿರ್ಮಿತಿ ಬಯಸುವುದು, ‘ಬೇವು ಬಿತ್ತಿ ಮಾವಿಗಾಗಿ ಆಸೆ ಪಟ್ಟಂತೆ’ ಎಂದರು. ಮುಂದುವರೆದು “ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಶ್ರೀಕ-ಮೋಷಕರ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ. ಇವರಿಬ್ಬರ ನೇರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಶ್ರೀಕೃಂಗ್ತೆತ್ತದ ಎಲ್ಲ ಬಂದಳಿಕೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಳನಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕ ಸಮಾಜಾರ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ” ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಶುಭ ಹಾರ್ಜೆಸಿದರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭರಾವ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ ತಿಳಿಸಿದರು. ಉಪ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಎಚ್. ನಾಗಭೂಷಣರಾವ್ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಕೃ. ನರಹರಿಯವರು ವಂದನಾಪರಿಷತ್ ಮಾಡುತ್ತಾ, “ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹೆಚ್ಚು. ಎಲ್ಲರ

ಸದಾಶಯವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಮಾರ್ಗಗೊಳಿಸುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ” ಎಂದರು.

ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೂರ್ಕಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಸಂಪಾದಕ ರಾಗಿದ್ದ ಎ.ಪಿ.ಆರ್. ಅನಿವಾಯ್ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಮಯ ಕೊಡಲಾಗದ ಸಂಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಸಂಪಾದಕರ ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಎಚ್.ಎನ್.ಆರ್.ರವರೇ ಅಫ್ಳೋಇಟ್‌ವಾಗಿ ಸಂಪಾದಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಶ್ರೀಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದ ಡಿ.ವಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅದರ ಪ್ರಚಾರಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

1985ರಿಂದ 1997ರವರೆಗೆ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಎಚ್.ಎನ್.ಆರ್ ನಂತರ 1996ರಲ್ಲಿ ಗಳಿಯ ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದರು. 2002ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿಯ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಎಚ್.ಎನ್.ಆರ್. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು 2013ರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತರಡು ವರ್ಷಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮೋಷಿಸಿ ಸಂಪಾದಕನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಾದರು. ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ ನಿವೃತ್ತಾದ ನಂತರ, 2021ರ ಆಗಸ್ಟನಲ್ಲಿ ತಾವು ಅನಾರೋಗ್ಯ ಏಡಿಟರಾಗುವವರೆಗೆ ಅಖಿಂಡ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಲಗೊಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡವರು ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಜಿ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯಂತಹರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಡಿ. ಟಿ. ಪಿ. ರೂಪ ಕೊಟ್ಟವರು ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುವ ವರಲಷ್ಟೀಯವರು. ಇವರೀವರ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂತೇಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

2013ರಿಂದ 2018ರವರೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಶಾಲೆಯ ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ಎನ್. ನಾಗರಾಜರವರು ಬಹು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ, 2018ರಲ್ಲಿ ನನ್ನ

ಮಗನನ್ನು ಕನಕಮರದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜಿ.ಕೆ. ಮಹಿತಾರವರ ಮಡಿಲಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಅವರು ತಾಯಿಯ ಸಾಫ್ಟ್‌ದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನನ್ನ ಮತ್ತನಿಗೆ ಅಂದ-ಚಂದದ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ಕಣ್ಣಿಂಬಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗಿಗೆ ನನ್ನ ಮಗನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಅದು ಸಹಜಭಾವವೂ ಹೋದಲ್ಲವೇ?

ಅತ್ಯೇಯ ಓದುಗರೇ, ಕಳೆದ ಐವತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳ ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೃತ್ತಿನಿರತ ಸಂಘಟನೆಯು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದದ್ದು ಒಂದು ಸಾಹಸವೇ ಸ್ನೇ. ಇದರ ಶ್ರೇಯಸ್ವ ನನ್ನನ್ನು ಹೊತ್ತು, ಹೆತ್ತು, ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸಿ ಇದುವರೆಗೆ ಬೆಳೆಸಿದವರ ಬಧ್ಯತೆಯೇ ಕಾರಣ.

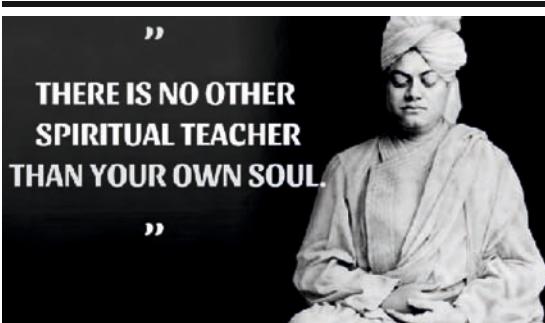
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಕ್ಕೇತಕ್ಕೆ, ವೃತ್ತಿನಿರತರಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪದ್ಧತಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದರ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಷ್ಟ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅವರ ಗುರಿ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಅವರ ಭಲವೇ ನನಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿದ್ದು. ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಸಹಸ್ರಾರು ಶ್ರೀಕರೂ ಸಹಷ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಈವರೆಗಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣ. ಈ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃದಯಪೂರ್ವ ನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಜೀವನಗಾಢೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಬ್ ಗಾಡೆನ್ ಉದ್ದಾರ

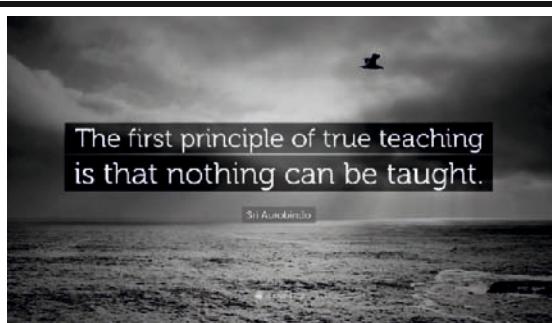
ಕನಾರ್ಫರ್ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಘವು A.I.S.T.F. ಎಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಘಟನೆ ಯೋಂದಿಗೂ, ಅದರ ಮೂಲಕ “ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಂಟರ್ನಾಷನಲ್” (E.I) ಎಂಬ ಜಾಗತಿಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಘಟನೆಯೋಂದಿಗೆ ಸಂಲಗ್ಂವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಘಟನೆಯು “ಕನಡಿಯನ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಫೆಡರೇಷನ್” (C.T.F) ಎಂಬ ಕೆನಡಾದೇಶದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಘಟನೆಯೋಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ದ್ವಕ್ಷಣ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಮ್ಮೆ E.I ಮತ್ತು C.T.F ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಾಬ್ ಗಾಡೆನ್ ಎಂಬ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತಜ್ಜ್ಞರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಕನಾರ್ಫರ್ ಕೆಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಕೇಳಿ

“KRMSS has leaders who are committed to teachers cause. They have good relation with the government and education department. Its leaders have solved many problems of teachers, to enhance the capabilities of teachers they have conducted various training programs, hence I call “K R M S S is a 'light house organization' among all the teachers organizations” ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಂಘದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಉದ್ದರಿಸಿದ್ದ ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ.

ಬಂದಿಸಿದ್ದ ಗೌರವಿಕು

With Best Compliments from

Dr. Indresh

Pandavapura Samaja Sevakaru

BJP Mukandaru

Mandya University
Academic Council Member.

Sujatha Krishna
Founder Secretary.

‘ಇಂಡಿಯಾ’ದಿಂದ ‘ಭಾರತ’ದೆಡೆಗೆ

ಭಾರತದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಸಂಕೇತವಾದ ಶಬ್ದ ‘ಇಂಡಿಯಾ’ ಹೋಗಿ ಅದು ‘ಭಾರತ’ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಮಾನಸಿಕತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಕಲ್ಪನೆಯು ಸಾಕಾರವಾಗಲು ಅಡ್ಡಿಬರಬಹುದಾದ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅವರಿಸಿರುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವ ಗೊಳಿಸಿರುವ Mecauleyism, Materialism ಮತ್ತು Minorityism ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಾವು ದೂರಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು.

ಅ) ಮೊಕಾಲೆಯಿಸಂ:

ಆಂಗ್ಲರು ಭಾರತವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಭಾರತದ ಅಂತಃ ಶಕ್ತಿಗಳಾದ ಹೆಸರು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕಾರ, ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೋಭೂದಿಗಳಿಂದ ದೂರ ಸರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಭಾರತ ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಉದ್ಯೋಗ, ಗಣಿತ, ಖಿಗೋಳಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಲೆ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಉದ್ಯೋಗ, ಗಣಿತ, ಖಿಗೋಳಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಲೆ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಧಕರ ಆಳವಾದ ಅಭಾವ, ಜಿಂಟನೆ, ಅನುಭವಗಳ ಪರಿಪಾಠ ಗಣನೀಯ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ತನ್ನದೇ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ನಾವು ಮರೆಯುವಂತೆ ಹಾಗೂ ನಮಗೆ ಕೇಳಿರುಮೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಮೊಕಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಣಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಯುರೋಪಿನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿ, ನಡೆ, ನುಡಿ, ಭಾಷೆಗಳು, ಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ. ನಾವು ಅನಾಗರೀಕರು ಎಂಬ ಕೇಳಿರುಮೆಯನ್ನು ಆಂಗ್ಲರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉದ್ದೀಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದ

- ಕೃ. ನರಹರಿ

ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರು,
ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ
ಸಂಘದ ಮಹಾಮೋಷಕರು

ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ವಿಜಯದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು, ಕೇವಲ ಸೋಲಿನ ಸುಳ್ಳಸರಣಿಗಳನ್ನೇ ಹೋಣಿಸಿ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕುಗಿಸಲು ಯಶ್ವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೇಳು, ಸ್ವಾತ್ಮ-ಅಸ್ವಾತ್ಮ, ಆರ್ಯ-ದ್ರಾವಿಡ, ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ, ಜಾತಿ-ಭೇದ, ಭಾಷಾ-ಭೇದ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಡಕುಗಳನ್ನು ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ದೇಶದ ಏಕತೆ- ಸಮಗ್ರತೆಗಳಿಗೆ ಕಂಟಕ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ದೂರ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಲು ಯಶ್ವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೊಕಾಲೆಯಿಸಂ ನಿಂದ ಆಗಿರುವ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವಿವರಿಸಿದರೂ (imperialistic mindset) ಇವುಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೈಜ ಭಾರತದ ಗುರುತು, ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆ) ಮೆಟೋರಿಯಲಿಸಂ: (ಭೋತಿಕವಾದ)

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಿಸಿದ ಕರ್ಮಾಣಿಸಂ, ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ, ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸಂ ಇವೆಲ್ಲಾ ಲೋಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ವಾದಗಳೇ, ಈಗಲೂ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಕೃತ ವಿಚಾರವಾದಿಗಳು ಇಂತಹವರಲ್ಲಿ ಇವು ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ವಿಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯಶ್ವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಮಾನಸಿಕತೆಯನ್ನು

ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೂರ ವಾಡಲು ಯಶ್ಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ, ಅರಿವು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಪಾಶಾತ್ಯದೇಶಗಳ ಹಾಗೂ ವಸಾಹತ ಶಾಹಿ ಮಾನಸಿಕತೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿರುವವರ ಪಾತ್ರ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೌಟಿಂಬಿಕ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿದ್ದಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವೈಯಕ್ತಿಕತೆ (Individualistic) ಸ್ವಾಧ್ಯ, ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಗಳು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿವೆ. ಅಮಾಯಕರ ಶೋಷನೆ ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಕಾಮ, ಕ್ಷೋಧ, ಮದ, ಲೋಭ, ಮೋಹ ಮಾತ್ರಯ ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮನಃಶಾಂತಿ ದೂರವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರೇಪೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಪುಲನ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನ ಕರ್ತವ್ಯ, ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು-ತಮ್ಮ ಸುಖ ಇದೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಮೂಹಿಕ ಜೀವನದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೇಲಿನ ಮಾನಸಿಕತೆ ದೊಡ್ಡ ತೊಡಕಾಗಿದೆ.

Minorityism : ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ತುಷ್ಟಿಕರಣ

ಈಗಂತೂ ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಮತದ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಪ್ರಧಾನ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪೋರ್ಚೋಬ್ಬಾಂಕ್

ನಿಮಾಂಣ ಇವರೆಲ್ಲರ ಗುರಿ ಇವರಿಗೆ ದೇಶ, ಸಮಾಜಹಿತ ಎಲ್ಲಾ ಗೌಣ. ಮತಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶ, ಸಮಾಜಹಿತ, ಪರಂಪರೆ ರಕ್ಷಣೆ, ದೇವರು-ದೇವಮಂದಿರಗಳು, ದೇಶೀಯ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ದರ್ಶನಗಳು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ತಿಳಾಂಜಲಿ ಹೊಡುವ ದುಷ್ಪ ಮಾನಸಿಕತೆ. ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೇ ಬೆಂಬಲ ಹೊಡುವುದು. ಮಾನ, ಮಯಾದೆ, ಕರ್ತವ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಅನಗತ್ಯ. ರಾಜಾರೋಷವಾಗಿ ಸುಳ್ಳಗಳ ಕಂತೆ ಜೋಡಿಸಲು ಸಿದ್ಧ, ದೇಶ ಒಡೆದರೂ, ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ, ಸಂಕಟ, ಸಾಪು, ನೋವುಗಳು ಬಂದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮತ ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ಇದೇ ಮೈನಾರಿಟಿ ಇಸಂ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಮೂರಣ ಇತಿಹಾಸವೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ತುಷ್ಟಿಕರಣದ್ದು. ಅವಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ತ್ರಿಖಂಡ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಈ ತುಷ್ಟಿಕರಣ ಮಾನಸಿಕತೆಯೇ. ಕಾಶೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೆಹರೂ ಮಟ್ಟಮಾರ್ಕಿಸಿದ್ದು. ಈ ಮಾನಸಿಕತೆಯಿಂದಲೇ. ವಿಭಜನೆ, ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಾಶೀರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಆದ ಚಿತ್ರಿಫಿಂಸೆ, ಕೊಲೆ, ಹಿಂದೂ ಮಾತಾ ಭಗಿನಿಯರ ಮಾನಹಾನಿ ಇವ್ಯಾಪ್ತದಕ್ಕೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ವಾಮ ಪಂಥೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪಶ್ಚಾತ್ಪವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ತುಷ್ಟಿಕರಣದ ಕಾರಣ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಮತಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮದ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ದೇಶ ಒಡೆಯುವ ದೃಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ದೇಶದ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಪ್ರಜೆಗಳು, ಅವರು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರು. ತ್ವಿವಿಲೇಜ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಇರುವ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಹಿಂದೂಗಳಿಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ರೋಸ್ಟರ್ ಪದ್ಧತಿ ಅನ್ವಯ ಇಲ್ಲ. ಆರೋಟಿಷ ಅನ್ವಯ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಸ್ತೀಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತೆಳನ್ನೂ ಪಡೆಯಲಬಹುದು. ಬಜೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಹಣ ಮಂಜೂರು, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಧರ್ಮ ಚೋಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ-ಜಾತ್ಯೀತತೆ ಕೇವಲ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ದೇಶ ದ್ರೋಹಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಕೆಲವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಮೈನಾರಿಟಿ ಇಸಂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಮಾನಸಿಕತೆಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಮೊದಲ ಭಾಗವಾಗಿ Mecauslayism, Materialism ಮತ್ತು Minorityism ಇವುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಅಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಅಂಶವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ವೈಕೀಕ್ಷಣಿಕ ವಿಕಾಸನದ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಾಧನವಾಗುವಂತೆ ಸಂಸ್ಥಾರ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ಶೀಕ್ಷಣಿದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೃತ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪರಿಶ್ರಮ, ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವೈಕೀಕ್ಷಣಿಕ ವಿಕಾಸನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಭಾರತೀಯ ಕೌಟಿಂಬಿಕ ಮೌಲ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೈಗ್ನಾಡಿಸಲು ಮಹತ್ವ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಥಾರ ಸಿಕ್ಕುವ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಾನವೀರು ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಮಾನತೆ-ಸಮನ್ವಯದ ಮನೋಭಾವಿಕೆ, ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ, ಅವಕಾಶ ವಂಬಿತರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವುದು, ಅಂಗವಿಕಲತೆ, ವಯಸ್ಸಾದವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ, ನಿಸ್ವಾಧನತೆ, ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞ ಅನುಶಾಸನ, ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಂಸ್ಥಾರ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಯಶಃ ಸಂಸ್ಕ್ರಿಪ್ತವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳ ಸೂಕ್ತ ಅಳವಡಿಕೆ ‘ಇಂಡಿಯಾ’ವನ್ನು ‘ಭಾರತ’ವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗಬಹುದು.

When your career matters, CHOOSE THE BEST!

Veerashaiva Vidyavardhaka Sangha Institutions, Ballari

Since 1916, with a vision to serve rural mass of backward areas of then British Raj, Sri Hanagal Kumaraswamiji laid foundation for the institute. Many million lives have been the beneficiaries of his vision. The century old V.V. Sangha grown as synonym to educating & serving the rural mass & backward in and around Ballari. The tree has grown & branched out more than 42 strong educational institutes itself is a testimony. Our alumni spread across the globe carrying the identity of VV Sangh with pride.

Ballari VV Sangha's Executive Committee:

President

Sri Gurusidda Swamy

Vice President

Sri Allum Channappa

Secretary

Sri B.V. Basavaraj

Jt. Secretary

Sri J. Shantha Veerana Gouda

Treasurer

Sri Gonjal Rajashekhar Gouda

Our GB Members:

Sri K.M. Vijay Kumar

Sri L. Basavaraj

Sri Vageesh Panditaradhy

Sri Karibasappa Gajapura

With best wishes from:

Sri Karibasavaraja Badami

Chairman

VVS Independent PU College, Hospet
SBBN College of Education, Hospet

Mobile: +91 97420 81359

Dr. Hanumanth Goud, Principal
VVS Independent PU College, Hospet

Dr. Vishwantha Goud, Principal
SBBN College of Education, Hospet

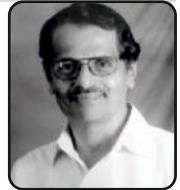
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಘೋಟಿ - ಸಿಹಿ ಮತ್ತು ಕಹಿ

ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 75 ವರ್ಷ ಆದ ಈ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅರ್ಥತದ ಸವಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸವಿಯುತ್ತಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಪತ್ತಿಗಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಸಿಗದ ಅನೇಕ ಸುವಸ್ತುಗಳಿಗಾಗಿ ವಿದೇಶೀಯರು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದುದು ತಾವೆಲ್ಲ ಮಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿರಬಹುದು. ಮೊಗಲರು, ಪ್ರೇಂಚರು, ಡಚರು, ಮೋಚನಗಿಂಸರು ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಲಾಭಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತೆಯ್ದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಿದೇಶೀ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದರ ಮೌದಲು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ದೇಶ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಸಂಪದ್ಭರಿತ ವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಇತಿಹಾಸದ ಮಟಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಯ್ದಭಟ, ವರಾಹ ಮಹಿರ, ಬೋಧಾಯನ, ಸುತ್ತುತ, ವಾಗ್ಣಿ-ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ವಿಶ್ವಕೇಜಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದರು. ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇವುಗಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಸೋನ್ನ(೦)ಯನ್ನು ಮೌದಲಿಗೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿದವರು ಭಾರತೀಯರೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಾಗ ನವಗೆ ನಮ್ಮವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೂಡುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ಜನರು ಅನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶ ವಿಶ್ವಕೇ ಆದಿಕಾವ್ಯ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿದೂ, ಮಹತ್ವದ್ದೂ ಆಗಿರುವ ಮಹಾಭಾರತ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಯಾದದ್ದು ನಮ್ಮದೇ

- ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್

Ex-MLC, ಸುರಕ್ಷಾ

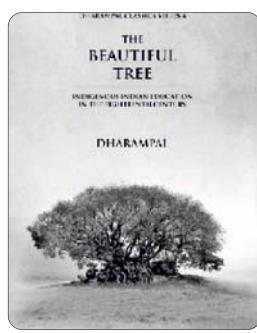
ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾನೇ? ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗಂತಲೂ ಮೂರಾತನವಾಗಿರುವುದು ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೇನೆಮು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆಯ್ದೇವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ವಿಶ್ವಕೇ ನಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆ ಯಾಗಿವೆ.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ತಿಳಿದವರು ನಮ್ಮ ಮೂರಾತರು ಎಂಬುದು ನವಗೆ ತಿಳಿದರಬೇಕು. ಲೋಹಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಮಾನಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಷಶಾಸ್ತ್ರ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ವಿಶೇಷ ಪರಿಣಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಂಧಿವಾದಿ ಧರ್ಮಪಾಲರವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಂಕಂದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ

ಮಾಹಿತಿಗಳ ಮಸ್ತಕ 'The beautiful Tree'. ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನಕ್ಕಿಂತ ಮೂರಾತಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭಾರತದೇಶ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿತ್ತು, ಎಷ್ಟೊಂದು ಸುಶಿಲಿತವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ದಾಖಿಲೆಗಳ ಸಹಿತ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಅಧಿಕಾರೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ

ದೃಢತೆ ಎಷ್ಟೂಂದು ಅಮೂರ್ವವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಭಾರತವನ್ನು 'The beautiful Tree' ಎಂದು ಗಾಂಥಿಜಿ ಕರೆದಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಅಂಗ್ಗರು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹಾಳುಗೆಡವಿದರು ಎಂದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ 'ಸುಂದರ ವೃಕ್ಷದ್' ಜೇರುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಗೆ ತುಂಡರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಕ್ರಮೇಣ ಆ ವೃಕ್ಷ ಹೇಗೆ ನಾಶವಾಯಿತು ಎಂದೂ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದ ಸೇನೆ, ಭಾರತೀಯ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಭಾರತದ ವಿರುದ್ಧವೇ ಹೇಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಳಸಿಕೊಂಡು 150 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳಿದರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹಾಳುವಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕಗಳು ಹೇಳಿಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅನೇಕ ಮಹಾನ್ ವೃಕ್ಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಬರುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರವೂ ನಮಗೆ ನೀಡಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ರಕ್ತ ಕುದಿಯಿದರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

1947ರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡ ಈ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಅಂಗ್ಗರು ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಲು ಏನೇನು ಸಂಗತಿಗಳು ಕಾರಣವಾದಾದ್ದು ಎಂದು ನಾವು

ತಿಳಿದಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಬಹು ತೇಕರು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಲು ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಅಹಿಂಸಾವಾಗ್ರಾಹಿತು ಮತ್ತು ಸತ್ಯಗ್ರಹಗಳೇ ಕಾರಣ ಎಂದೇ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಹಾಸ್ತವಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಏರಿಸೇನಾನಿ 'ಮಂಗಲಪಾಂಡ' ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಏರುಪೇರು ಅಂಗ್ಗರು ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಲು ಬೇಕಾದ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು ಎಂಬುದು ಮೂಲ ವಿಷಯ. ಜೂತೆಗೆ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿ, ಸಾಲ

ಮರುಪಾವತಿಸುವುದೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ದುಸ್ತರವಾಗಿತ್ತು. 'ಸೂರ್ಯ ಮುಖಗದ ಸಾಮೃಜ್ಯ'ವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವುದಿರಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಗೆ ತಾನು ಆ ಆಧಿಕ ಸಂಕಷ್ಟಿದಿನ ಜೀತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಂಣ ಎಂಬಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ನೇಲದಲ್ಲಿ 'ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನೆ'ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಹೊರದಬ್ಬಲು ಮಾಡಿದ್ದ ಸಾಹಸಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾರೀ ಆಫಾತ ನೀಡಿತ್ತು. ಅಂತಹೀ ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮು ಆತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾದುದು ನೇತಾಜಿ ಯವರ ಈ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವೇ ತಾನೇ?

1946ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನೋಕಾಸ್ಟ್ನಿಕರ ಬಂಡಾಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಮಗ್ನಿಲು ಮುರಿದ ಫಟನೆಯಾಯಿತು. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸರೂ ದಂಗೆಯಿದ್ದರು. ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೇನೆ, ನೋಕಾದಳ ಹಾಗೂ ವಾಯಿದಳ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಕಿಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಉರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತ್ತು.

1857 ರ ಪ್ರಥಮ ಸತ್ಯ ಕ್ರಾಂತಿ

ಇದುವರೆಗಿನ ಶಾಲೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ 'ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆ'ಯೇ ದೇಶದ ಮೊದಲ ಸತ್ಯಸ್ತಾಂತಿರಿಯಿಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. 1857ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಸತ್ಯಸ್ತಾಂತಿರಿಯ ಮೊದಲ ಕಿಡಿ ಏರಿಸೇನಾನಿ ಮಂಗಲಪಾಂಡ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆಯ ಒಂದು ರೆಜಿಮೆಂಟನ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದವನು ಈ ಮಂಗಲಪಾಂಡ. ಆತ ಮೃದಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯ ಯೋಧರು ಮತ್ತು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಅಂಗ್ಗರನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿ ಸಂಹರಿಸಿದರು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 80ರ ಪುಂಬುವಯಸ್ಸಿನ ಏರಾಗ್ರಣಿ ಬಿಹಾರದ ಕುಂವರಸಿಂಹ ಇತಿಹಾಸ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಮಹಾನ್ ಹೋರಾಟಗಾರ ನೆನಿಸಿದ್ದು. 9 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ

ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆಯನ್ನು ಚೆಂಡಾಡಿದ ಈತ ಸೋಲನ್ಸ್‌ನ್ನೇ ಕಾಣಿದ ಮಹಾನ್ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ. ತನ್ನ ಎಡಗೈಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಗುಂಡು ತಾಗಿದ ಮೇಲೂ ಧೃತಿಗೆಡದೆ ಬಲಗೈ ಯಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಖಿಳ್ಳದಿಂದ ಏಟಾದ ಎಡಗೈಯನ್ನೇ ತುಂಡರಿಸಿ ಗಂಗಾ ನದಿಗೆಸೆದ ಧೀರ. ಇಂತಹ ನೂರಾರು ವೀರರ ಹೋರಾಟದ ಕಥೆ ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನ್ನದೆ ಕೇವಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಂದರೆ ಅವರ ಆಶ್ಚರ್ಯನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸದು.

ವೀರರಾಣಿ-ಲಕ್ಷ್ಮಿಭಾಯಿ

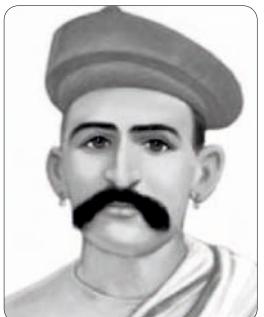
ಲಕ್ಷ್ಮಿಭಾಯಿ

ವೀರರಾಣಿ ರುಖಾನ್ನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಭಾಯಿ ಒಂಪುನ್ನು ವುರೆತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೇಳಲಾಗದು. 23 ವರ್ಷದ ವಿಧವೆ ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ ಮಣ್ಣರಚಿ ಗಂಡು ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದತ್ತಮತ್ತನ ಸಹಿತ ಗ್ರಾಲಿಯರಾಗೆ ಪಯನಿಸುವಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನಿಕನ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಯಾದವಳು.

1857ರ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯ

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಮರ ಸೇನಾನಿ ಯೆಂಬ ತಾತ್ಯಾಚೋಪೇ. ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ, ಎತ್ತರದ ಮೈಕಟ್ಟಿನ, ಚುರುಕು ಮಾತಿನ ತಾತ್ಯಾ ಗೆರಿಲ್ಲಾ ಯಿದ್ದದಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಿದ್ದು. ತಾತ್ಯಾನಂತಹ ಇನ್ನೂ ಐದು ವುಂದಿ ಇದ್ದಾದರೆ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಗತಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಇತಿಹಾಸ ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ

ತಾತ್ಯಾಚೋಪೇ

ವಾಸುದೇವ ಬಲವಂತ ಘಡ್ಕೆ. ಸರೆಮನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹದಿನೇಳು ಮೈಲಿ ನಡೆದು ಕೊನೆಗೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರೆಸಿಕ್ಕಿ 1882ರಲ್ಲಿ ಸರೆಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದ ಭಾರತಮಾತೆಗೆ ಸಮರ್ಪಿತ ಪುಟ್ಟ.

ಭಾರತದ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಈತನಿಗೆ ಅವನ ತಾಯಿ ಮರಣಿಸಿದಾಗಲೂ, ನಂತರ ಒಂದು ವರ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೂ ರಜೆ ನೀಡದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ರಿಚಡ್ ಟೆಂಪಲ್ ಎಂಬುವನ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಇದನ್ನರಿತ ಆಂಗ್ಲ ಸರಕಾರ ವಾಸುದೇವನ ಸುಳಿವು ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಬಹುಮಾನ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಮರುದಿನವೇ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಕೆಳಗೆ “ರಿಚಡ್ ಟೆಂಪಲ್”ನ ರುಂಡ ಕತ್ತರಿಸಿದವರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಪ್ರಕಟಣಲಾಯಿತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನ ವಾಸುದೇವನ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಳಿವು ನೀಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸುದೇವನ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಜೇನಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ನೇಮಿಸಿತು. ವಾಸುದೇವ ಅಲ್ಲಿಂದ ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ವಾಡದೆ ಕನಾಟಕದ ಗಾಣಗಾಮರದ ಮಂದಿರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದ. ಆದರೆ ವಿಧಿ ಆತನಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಶಕ್ಕೆ ಜೇನಿಯಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಲೆ ಬೀಸಿ ವಾಸುದೇವನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ. ಕೊನೆಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಾಟಕವಾಡಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ವೀರಮರಣವನ್ನಾಪ್ಪಿಡ ಮಹಾನ್ ವೀರ ಕ್ರಾಂತಿಪುರುಷ ವಾಸುದೇವ ಬಲವಂತ ಘಡ್ಕೆ.

ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, 1947ರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶ ಗಳಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾತೆಯ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತ ಕ್ರಾಂತಿಪುಷ್ಟಗಳಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಸಹಸ್ರರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟ ದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡಾಡಿ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ನಗುನಗುತ್ತ ನೇಣಿಗಂಬ ಏರಿದ ಮಹಾನ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಾರದೇ? ನಾವು

ಇಂದು ಸಂತೋಷದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು ಜೀವನವಿಡೀ ಜ್ಯೇಲಿನ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳು ಸವೆಸಿದರಲ್ಲ! ನಗುನಗುತ್ತೆ ನೇಣುಗಂಬವನ್ನೇರಿದರಲ್ಲ! ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಾದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಮಟ್ಟವಂತೆ ಮಾಡೆಂದು ಈ ಮಂದಿ ಅದೆಷ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಬೇಡಿಲ್ಲ!

ಇಂತಹ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನೆನಪಿಟ್ಟು ಸ್ತ್ರಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಈಗಲಾದರೂ ಆಗಬೇಡವೇ? ಈ ವರಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ನೇರ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ಈ ಇಬ್ಬರು ತಾಯಿ ಭಾರತಿಯ ಸುಮತ್ತರೆಂದರೆ ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರಬೋಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೀರ ಸಾವಕರ್. ಈ ಇಬ್ಬರು ಏರರ ಹೆಸರಿಗೆ ಅಂಟಕೊಂಡಿರುವ ‘ನೇತಾಜಿ’ ಮತ್ತು ‘ರೀರ್’ ಎಂಬ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಅವರಿಗೆ ಜನತೆ ನೀಡಿದ ಗೌರವದ ದ್ಯೂತಕ.

ಆಶ್ರಿಯರೇ, ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಥಾನಿಗಳಾದವರು ‘ಜ್ಯೇಹಿಂದಾ’ ಫೋಷನ್ ಕೂಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಭಾಷಣ ಮೂರ್ತಿ ಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ‘ಜ್ಯೇಹಿಂದಾ’ ಫೋಷನ್‌ಯನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಮೋಣಿಸಿದವರೇ ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರಬೋಸ್. 1947ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಗುವುದರ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಐವನ್ನೇ ಎಂಬ ಸೇನೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ಸಹಸ್ರರು ಆಂಗ್ಲ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕೊಂಡು, ದೂರದ ಸಿಂಗಾಮರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹಂಗಾಮೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಫಿಸಿದವರೇ ಈ ನೇತಾಜಿ. ನಿಜ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಪ್ರಥಾನಿಯೇ ಅವರು. ಅವರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅನೇಕ ವಿದೇಶೀ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದುದು ಇತಿಹಾಸ.

“ನೀವು ನನಗೆ ರತ್ನ ಕೊಡಿ. ನಿಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವೆ” ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡವರು ನೇತಾಜಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಐಸಿಎಸ್ ಪರಿಷ್ಕ

ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ 1921ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿದ ನೇತಾಜಿಗೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗೋಸುವುದು ಆಗದ ಮಾತೆಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. “ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೆಂಬುದು ಯಾರೂ ಕೊಡುವ ಸರಕಲ್ಲ ನಾವೇ ಗಳಿಸಬೇಕಾದುದು” ಎಂದು ಅವರು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮೆ ಅರವಿಂದರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದ ನೇತಾಜಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಐಸಿಎಸ್ ಪದದಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಿಂದ ಗೆದ್ದ ವರಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಡಮಾನ್-ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಜಪಾನಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಟೋಜೋ ಅವರು ನೇತಾಜಿಯ ಹಂಗಾಮೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ನೇತಾಜಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಷಟೀದ್ ದ್ವೀಪವೆಂದೂ, ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಸ್ವಾಜ್ಯ ದ್ವೀಪವೆಂದೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ನೇತಾಜಿಯ ಐ.ಎನ್.ಎ.ಯ ಸೈನಿಕರು 1944ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತದ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಾಲಿರಿಸಿದಾಗ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬ ಯೋಧರೂ ಭಾರತದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಚುಂಬಿಸಿ, ಆಫಾಲೋಸಿ, ಹಣಕೆಗೆ ಹಣಿಕೊಂಡ ಘಟನೆ ಅಜಾದ್ ಹಿಂದಾ ಫೌಜಾನ ದೇಶಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕ್ಯೇಗನ್ನಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಕಢೆ ಚಾಪೇಕರ್ ಸಹೋದರರ ಮತ್ತು ಸಾವಕರ್ ಸಹೋದರರ ಬಲಿದಾನದ ವ್ಯಘಟೆಯನ್ನು ಸ್ವರಿಸದೆ ಪೂರ್ಣವಾಗದು. ಸಾವಕರ್ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಬಲಿದಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವರೇ ಚಾಪೇಕರ್ ಸಹೋದರರು.

ರ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಲೆಪ್ಪಿನೆಂಟ್ ಐಷ್ಟ್ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ದೊಜನ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸಹಿಸದ ಚಾಪೇಕರ್ ಸಹೋದರರು ಅವರನ್ನು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಹತ್ತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ

ಮೂರವು ಚಾಪೇಕರ್ ಸಹೋದರರಿಗೆ (ದಾಮೋದರ, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ವಾಸುದೇವ) ಮರಣ ದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದನ್ನು ತಿಳಿದ ವಿನಾಯಕ ದಾಮೋದರ ಸಾವಕರ್ ‘ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಗರದ ಫಗ್ನೂರ್ಸನ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿನಾಯಕ ದಾಮೋದರ ಸಾವಕರ್ ತಿಲಕರ ಪ್ರೈರಣೆಯಿಂದ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ‘ಮೋಳೆ’ ಆಚರಿಸಿದ ಗುಂಪಿಗೆ ನಾಯಕರಾದರು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಾಸ್ಪಿಲ್‌ನಿಂದ ಹೊರದಬ್ಲಾಟ್ ಸಾವಕರ್ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಲಂಡನ್‌ಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಂಘಟಿಸಿ ಸಶಸ್ತ್ರಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. “ವ್ಯಾಜಿನಿಯ ಆಶ್ಕರ್ಷಣೆ” ಎಂಬ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಆತನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸನ್ನಿಹಿತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದ ಕಾರಣ ಆ ಮಸ್ತಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಅದರ ಎರಡನೇ ಮುದ್ರಣವನ್ನು ನಿರ್ಣೇಧಿಸಿ ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣದ ಎಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಹಾಡುಕಿ ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾವಕರ್‌ರವರ ವಾದಸರಣೆ ಮತ್ತು ವಾತಿನ ಪೋಡಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರೇ ತಲೆದೂಗಿದ್ದುಂಟು. ಆದರೆ ಇವರ ಸಶಸ್ತ್ರಕ್ರಾಂತಿಯ ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ವಿರೋಧವಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಾವಕರ್ ಇಂಗ್ಲಿಂಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಗ್ರಂಥಪಾಲಕನ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು 1857ರ ಸಶಸ್ತ್ರಕ್ರಾಂತಿಯ ಮತ್ತೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, “1857-ಪ್ರಥಮ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ” ವೆಂಬ ಮಸ್ತಕ ಬರೆದರು. ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಂಡಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಭಾರತದಲ್ಲಾಗಲೀ ಮುದ್ರಿಸುವಂತಿರಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಈ ಎರಡು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಮಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಣ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ನಿರ್ವೇಧ ಹೇರಲಾಗಿತ್ತು! ಪ್ರಕಟಣ ಮಾರ್ಕೆಟಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ವೇಧಕ್ಕೂಳಗಾದ ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ

ಮಸ್ತಕವೆಂಬ ಖ್ಯಾತಿಯೂ ಈ ಮಸ್ತಕದ್ದಾಯಿತು.

ರಾಜದೇಶದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಸಾವಕರ್ ರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಾಯಿತು. ಮಾರ್ಗಮಂಡ್ಯ ಪ್ರೈಂಟ್ ದ್ವೀಪ ಮಾಸ್‌ಲ್ಯಾಗ್ ತಲುಪಲು ಹಡಗಿನ ಕಂಡಿಯಿಂದ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹಾರಿಯೇಬಿಟ್ಟರು. ಹೊನೆಗೂ ಘ್ರಾನ್‌ನಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಗೊಳಿಸಿಸಲಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಪಿತೋರಿಗಾಗಿ 25 ವರ್ಷದ ಕರಿನೀರಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜೊತೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಜಾಕ್ಸನ್‌ನ ವಢಿಗೆ ಕಾರಣರಂಬ ಆರೋಪಕ್ಕೆ 25 ವರ್ಷದ ಇನ್ನೊಂದು ಜೀವಾವಧಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಾವಕರ್ರರ ಅಣ್ಣ(ಗಣೇಶ)ನನ್ನು ಅಂಡಮಾನಿನ ಅದೇ ಜ್ಯೇಶ್ವಲಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದು, ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕವಷ್ಟೇ ಪರಸ್ಪರರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಸೋಜಿಗವೇ. 8 x 8 ಅಡಿಯ ಚಿಕ್ಕ ಕತ್ತಲು ಕೋಣೆಯ ಗೊಡೆಯ ಮೇಲೆ 10000 ಸಾಲುಗಳ ಕಾವ್ಯರಚಿಸಿ, ಅದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆಂದರೆ ಅವರ ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಎಂತಹದ್ದೆಂದು ಯೋಚಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಹೊನೆಗೂ 1947ರಲ್ಲಿ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದಾಗ ಭಾರತ, ಬಾಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನವೆಂದು ಮೂರು ಹೋಳಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾವಕರ್ ಬಹಳವಾಗಿ ನೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರು “ಯಾದ್ದರ ಮೂಲಕ ಅವಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತತ್ತು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಸಾವಕರ್ ಬಂಧನ:— 1948 ಜನವರಿ 30ರಂದು ನಡೆದ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯ ಹತ್ಯೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಸಾವಕರ್ ಬಂಧನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಗೃಹಮಂತ್ರಿ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನೆಹರಾರವರ ಆಗ್ರಹದ ಮೇರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ವಾಗಿದ್ದ ಅಪ್ರತಿಮು ದೇಶಭಕ್ತ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೀರ ಸಾರ್ವರ್ಥಕರ್ಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶದ ಸರಕಾರದಿಂದ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುರಂತ ಇನ್ನಾವುದೂ ಇರಲಾರದೆಂದು ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನತೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶಪಿಸಿರಬೇಕು!

1947ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಮಂದಿ ಹಿಂದುಗಳು ತಾವು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದರ ಬದಲಿಗೆ ಸಾವನ್ನೇ ಬಯಸುವೆವು ಎಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದಾಗ ಅನಂಬ್ಯ ಹಿಂದುಗಳ ಕಗ್ಗೋಲೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಏಭೆಜನೆಯ ಕೆಹಿ

ದೇಶವಿಭಜನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ-ನೇಹರೂ ಒಪ್ಪಿದೆಂತ ಹೊಸ ದೇಶವೆಂದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ

ಕಟ್ಟಲು 55 ಕೋಟಿ ರೂ. ನೀಡುವ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿತ್ತು. 1948ರಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರಕಾಗಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಸಾರಿದಾಗ ಈ 55 ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಈಗಲೇ ನೀಡಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೇ ಒಳಕೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಗೃಹಿತಂತ್ರಿ ಪಟ್ಟೇಲ್ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವರ್ಥಕ ಎಚ್ಚರಿಸಿದರೂ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಆಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನೇಹರೂ ಈ ಮೊಬಿಲಿನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಕ್ರಮಕ್ಕೆಗೊಂಡದ್ದು ಎಂತಹ ಮೂಲಿಕ ತೀವ್ರಾನವೆಂಬುದು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೃತ್ತಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತಹುದೇ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ-ಸರ್ವಸ್ವಾವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಾರ್ವರ್ಥಕರಂತಹ ಸಹಸ್ರರೂ ದೇಶಭಕ್ತರ ಶ್ಯಾಗದ ಕಢೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಿಹಿಯೋಂದಿಗೆ ದೇಶ ಅನುಭವಿಸಿದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಣಿಯನ್ನು ಮರೆಯಲಾದೀತೇ?

RUN BY CORPORATE EXPERIENCED FACULTY

VIGHNAAN
e-TECHNO SCHOOL

NURSERY TO 10th STANDARD

PRE-PRIMARY

- Well Trained Staff • Effective Soft Skills & Communication Skills • Monthly Events
- Competitions • CC TV Monitoring
- Abacus Training

HIGH SCHOOL

- Integrated Syllabus • Separate Materials for Foundation Classes • Special Focus on Concept, Definition and Formulae
- Remedial Classes for slow Learners
- Special focus on Mathematics and Science
- Coaching for NTSE, NSO, UCO, SIMO... Etc.

IIT FOUNDATION Classes from 6th Std. onwards

Free Classes for Spoken English, Karate, Meditation for all Students

**Near Siddipriya Kalyana Mantapa, Opp : Judge Quarters,
TB Dam Road, Hosapete - 583 201.**

ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ

1857ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುನ್ನ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರವೂ ಒಮ್ಮೆಯೇ ವಾದುದು. ಆ ಕಾಲಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮಹಿಳೆಯರ ಮಾರ್ಗ ಪರಿಚಯದ ಅಗತ್ಯ ನಮಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ನಾರಿಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿನ ಸಕ್ರಿಯತೆ ಹಾಗೂ ಅವಳ ತ್ಯಾಗ, ಬಿಲಿದಾನಗಳ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇತಿಹಾಸದ ಕಾಲಗಭ್ರವನ್ನು ಬಗೆದಾಗಲೇ ಈ ಸ್ತೀ ರತ್ನಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗುವುದು. ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಡಚತಡೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು, ಕಟ್ಟ ಕಾರ್ವಣ್ಯಗಳನ್ನು ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನೇ ಜೀವನವುತ್ತ ವನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಹೋರಾಟದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕ್ರೇ ಜೋಡಿಸಿದ ಮಹತ್ವಾರ್ಥ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ನಾರಿಯರದ್ವಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ಆಗಸ್ಟ್ ಹದಿನ್ಯೇದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 75 ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ದೇಶದಲ್ಲಿ “ಆಜಾದೀ ಕಾ

- ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಪೂರ್ಣಕರು,
ಕ.ರಾ.ಮಾ.ಶಿ. ಸಂಖ್ಯ

ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಜನರು ಈ ಉತ್ಸವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಬ್ಬವೆಂಬಂತೆ ಆಚರಿಸಿದರು. ಅವರು ನಾಡಿಗಾಗಿ ದುಡಿದ, ಮಡಿದ ವನವಾಸಿ, ಗ್ರಾಮವಾಸಿ, ನಗರವಾಸಿ, ತುರಂಗವಾಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಯೋಧರ ಸ್ವರಣ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ಹೀಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮರುಷರಿಗೆ ಸರ್ವ ಬಗೆಯ ಸಹಕಾರವನ್ನಿತ್ತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೇ?

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೇತ್ಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಂದಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಇಡಲಾಗಿದ್ದ ಪುಣೆಂಪು ಆಗಾಖಾನ್ ಅರವುನೇ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಂದು ವೃತ್ಯಾವನ್ನಾಗಿದೆ ಕನ್ನಾರಬಾರವರ ತ್ಯಾಗ ಸ್ವರಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಸೇವೆಯೇ ಪ್ರತಿರೂಪ

ಅಮ್ಮೆಕುಟ್ಟಿ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಏಪ್ರಿಲ್ 22, 1894 ರಂದು ಕೇರಳದ ಮೊನ್ಸಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಾಯರ್ ಜಾತಿಯ ಗೋವಿಂದ ಮೆನನ್ ರವರ್ 13ನೇ ವುಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅಮ್ಮೆ ಎಂದಿಗೂ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಶಿಕ್ಷಣ ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಲಯಾಳಂನಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮೆಕುಟ್ಟಿ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್

“ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮರೆತವರು, ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾರು.” - ಡಾ/ ಜಿ.ಆರ್. ಅಂಜೇಂಡ್ರ್

ಪಡೆದರು. ಹದಿಮೂರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನಗಿಂತ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ಹಿರಿಯವರಾದ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್‌ರವರ ಜೊತೆ ವಿವಾಹವಾದರು. ವಿವೇಕಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಅಮ್ಮು ರವರ ಶ್ರೀಕೃಂಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರ, ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಅಮ್ಮು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿ ಯಾಗಿ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸನ್ಯಧರಾದರು. 1917ರಲ್ಲಿ “ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ”ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಗಾಂಧೀಷ್ಠೇರಿತ ಅನೇಕ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಯಂಡರು.

ಅನೇಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮಾತ್ರಭೂಮಿಯ ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ಆದಶ್ರೀ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ 1978ರಲ್ಲಿ ದೈವಾಧಿನರಾದರು.

ತೋಟ್ಟಿಲು ತೂಗುವ ಕ್ರಿಯೆ ದೇಶವನ್ನೂ ಆಳಬಲ್ಲದು

ಸುಭಾಸ್ ಮತ್ತು “ಅಜಾದ್ ಹಿಂದ್ ಝೋಜ್”ನ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂಭರಿಸಿದರು.

ಇಪ್ಪತ್ತು ಲ್ಲಾರಂದು ಕೇರಳದ ಪಾಲಕ್ಕಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

1940ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಲಟ್ ಪಿ.ಕೆ.ಎನ್. ರಾವ್ ಅವರೊಂದಿಗಿನ ವಿವಾಹ ವಿಫಲವಾದ ನಂತರ ಅವರು ಸಿಂಗಾಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೇತಾಜಿಯವರ

ಜೊತೆಗೊಡಿ “ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್ ಝೋಜ್”ನ ಮಹಿಳಾವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. 1947ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಾಕುಮಾರ್ ಸಹೆಗಲ್‌ರವರೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿ ಕಾನ್ಪುರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಭಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ, ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆಯ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಿರಾತ್ಮಿತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. 97 ವರ್ಷದ ತುಂಬು ಜೀವನ ನಡೆಸಿ 2012ರಲ್ಲಿ ಹೃದಯಾ ಘಾತದಿಂದ ನಿಧನರಾದರು. ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ದೇಹ ವನ್ನು ಗಣೇಶಾಶಂಕರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೊಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಸಲಾಯಿತು.

ಕ್ಷೀರಿದ ಹೆಂಗಸು

ಉಮಾಬಾಯಿ ಕುಂದಾಪುರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಂಣ ಕಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡುಪಾಗಿ ಪ್ರವರು. 1892ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿ ಕ್ಷೀರಿದ ಹಂಪ - ಉಮಾಬಾಯಿ ಕಂಡಾಪುರ ನಲ್ಲಿ ಜನನ. ಇಪ್ಪತ್ತೆದನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪತಿ ವಿಯೋಗ. ಮಾವನವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಮುಖ್ಯಾಗೆ ಬಂದು “ಕನಾಟಕ ಪ್ರೇಸ್” ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ “ತಿಲಕ ಕನ್ನಾಶಾಲಾ” ತೆರೆದರು. 1932ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ “ಅಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್”ನ ಬೆಳಗಾಂ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ನೂರ್ತೆ ಪತ್ತು ಜನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಡಾ. ಹಡೀಕರಾರವರ ಜೊತೆಗೊಡಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಇತರ ಗ್ರಾಮಸೇವಿಕೆಯರೊಂದಿಗೆ ಓಡಾಡಿ ಧನ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯರಿಗೆ, ಆರೋಗ್ಯವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಉಮಾಬಾಯಿ ಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕನಾಟಕ ವಿಭಾಗದ “ಕಸ್ತೂರಬಾ ಟ್ರಾಸ್”ನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆಯಾಗಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದರು. ತಿಲಕ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಎಲ್ಲ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೇ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ,

ಸ್ಕ್ರೇಟ್ ಬಿಂದು ಬಜ್ಜೆ. ಸ್ಕ್ರೇಟ್ ನಾನಾ ಬಜ್ಜೆ - ಲ್ಯಾಟ್ಸ್‌ನ್ ಗಾರ್

ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ “ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರತ್ಯಾ” ಎಂಬ ಮರಾಠಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಸಿದ ಹಿರಿಮೆ ಇವರದು.

ಸೇವಾದಳದ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಸಮರ್ಥ ವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ಶ್ರೀಯಾತೀಲೆ, ಕಾರ್ಯತತ್ವರ್ತತೆಯ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣಿನ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಗುರುತಿಸದೇ ಬಿಟ್ಟಾರೆಯೇ? ಉಮಾಬಾಯಿ ಯವರು ಯೆರವಾಡ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾದರು. ಕನಾಟಕ ಪ್ರೇಸ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಾಶಾಲಾ ಈ ವರದನ್ನೂ ಅಸಿಂಧು ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಉಮಾಬಾಯಿ ಕುಂಡಾ ಪುರ ತಮ್ಮ ಮಾನವವರ ಸೃಷ್ಟಾರ್ಥ ನಿರ್ಮಿಸಿದ “ಅನಂತಸ್ವತ್ತಿ” ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ “ಭಗವಿನೇಮಂಡಲ”ದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಸಿಸಿದರು. ಮಹಿಳಾ ಹೋರಾಟಗಾತೀಯರಿಗೆ ಆ ಮನೆಯೇ ಆಸರೆಯಾಯಿತು. ಅವರ ದೇಶಪ್ರೇಮ ಇತರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ಕೋಗಿಲೆ ಸಮೋಜನೀ ನಾಯ್ಯ ಚಚುವಲೆ” ಮತ್ತು “ಅಸಹಕಾರ ಚಚುವಲೆ”ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ ಧೀರ ಮಹಿಳೆ.

ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ಬೇಕೇಬೇಕು. ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅವಶ್ಯ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರೋಜನೀನಾಯ್ಯರವರು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. 1928ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸರೋಜನೀನಾಯ್ಯರವರ ಪದ್ಯ, ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ ನ್ಯಾಯಾಕ್ಷಣ್ಯನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದರು ನಮ್ಮ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. 1949ರಲ್ಲಿ ಹೃದಯಾಫಾತದಿಂದ ನಾಯ್ಯರವರು ನಿಧನರಾದರು.

ಪರಂ ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ಕಲೆಯದಿದ್ದರೆ ನಾವೆಂದೂ ದೊಡ್ಡವರಾಗುವದಿಲ್ಲ - ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್

ಕ್ರಾಂತಿಕಾರೀ ಹೋರಾಟದ ಜನನಿ

ನಾರಿ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರತೀಕವನೆನಿಸಿದ ಬಿಂಬಿಕಾವು ವುಂಬಯಿನ ನವಸಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೋಸೆಯಾಗಿ ಸೇರಿದರು. 1897ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದಳವಿರಿಯದೆ ರೋಗಿಗಳ ಸೇವೆಗೆ ಭಿಕಾಜಿ ಕಾಮ ತನ್ನನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡುದಲ್ಲದೆ, ಬಡಜನರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿಷ್ಟೆಯಿಂದ, ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ದುಡಿದರು.

ಜಮನಿಯ Stuttgart ನಲ್ಲಿ “International Socialist Conference”ನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ Union Jackಅನ್ನು ಭಾರತದ ಬಾವುಟವೆಂದು ಬಿಂಬಿಸಿದಾಗ ಭಿಕಾಜಿ ಕಾಮ ವಿರೋಧಿಸಿ ಭಾರತದ ಶ್ರೀವರ್ಣ ದ್ವಾರಾ ವನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು. ಏರ ಸಾವಕರ್ಮರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಲಂಡನಾನಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕರೆ ತರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮೇಡಮ್ ಕಾಮರವರ ಕೈವಾಡವಿತ್ತು. ಯೋಜನೆ ಲಂಡನಾನ ವಿಕ್ಸ್‌ವಿರಿಯ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಘ್ರಾನ್ಸನ ಮಾರ್ಸೆಲ್ಸ್ ಬಂದರಿಗೆ ಹಡಗು ಬರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಸಾವಕರ್ಮರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಯೋಜನೆಯಿತ್ತು. ಮೇಡಂ ಕಾಮ ಮಾರ್ಸೆಲ್ಸನ್ನು ಅಧಕಗಂಟಿ ತಡವಾಗಿ ತಲುಪಿದ ಕಾರಣ ಸಾವಕರ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬಂದಿಯಾದರು. ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಡಮ್ ಕಾಮರವರೇ ಯೋಜನೆ ವಾಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದರು. ಮೇಡಂ ಕಾಮ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ನಿಮಿತ್ತ 1935ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಎಪ್ತತಾಲ್ಲು ವರ್ಷಗಳ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ 1936ರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯುಸಿರನ್ನೇಳಿದರು.

ಗುಪ್ತ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸಂಚಾಲಕ ಉಪಾ ಮೆಹೆತಾ ಮಾಚ್ರ್ 25, 1920ರಂದು ಭಾರತದ ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. “Simon Go Back” ಎಂಬ ಫೋಷಣೆಯ

ಮೂಲಕ ಹೆಂಡದಂಗಡಿ ಮುಜ್ಜಲು ಚೆಳುವಳಿ ನಡೆಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿ ಕೊಟ್ಟ ಕರೆಯನ್ನು ಬಲ ಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಉತ್ತಾ ಮಹತ್ತಾ “Under Radio Station” ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. 1998ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಎರಡನೇ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾನವಾದ “ಪದ್ಧವಿಭಾಷಣ” ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನ ರಾದರು. 2000ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ಹನ್ನೊಂದರಂದು ದೃವಾಧಿನ ರಾದರು.

ಒರಿಸ್ಸಾದ ಢ್ಣನಿ

ಬಸ್ತುರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಗದಾಲ್ ಮರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರು ಕುಂತಲ ಶುವಾರಿ ಸಬತ್ತು. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಅಸಹಕಾರ ಚೆಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಭಾಗ ಕುಂತಲಕ್ಕಾರಿ ಸಬತ್ತು ವಹಿಸಲು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದರು. ಬಂಕಿಮರ ಬರವಣಿಗೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ತಮ್ಮ ಕವನಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಈಕೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮರದ ಹಾಡುಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಯುವಜನತೆ ಹುಚ್ಚಿದ್ದು ಅಸಹಕಾರ ಚೆಳುವಳಿಗೆ ಧುಮುಕಿದರು. ಜೀವಿತದ ಅವಧಿ ಕಡಿಮೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಜನರ ಆವೇಶ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅವರ ಕೆಲಸದ ವೇಗ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರ “ಆಹ್ವಾನ” ಕವನವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರ ಸಾರುವಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಫಾವ ಬೀರಿತು.

ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವೃದ್ದಯಾಗಿ, ಬರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರದ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ, ಬುದ್ಧಿಮತ್ಯಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಭಾಷಣಕಾರರಾಗಿ, ಒಡಿಸ್ಸಾದ ಮುಖವಾಣಿಯಾಗಿ ಕುಂತಲಕ್ಕಾರಿಯು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ ಪ್ರೇರಣಾದಾಯಿ ಮಹಿಳೆ. ತಮ್ಮ ಮೂರವತ್ತೇಳನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಪಾದವನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ಅಗ್ನಿಕನ್ಸೆ

ಬಂಜಾಳ್ಳದ ಕೃಷ್ಣನಗರದ ಬೇಳೆ ಮಾಧ್ಯಾದಾಸ್‌ರ ಮತ್ತಿಯ ರಾದ ಕಲ್ಯಾಣಿದಾಸ್ ಹಾಗೂ ಬೀನಾದಾಸ್ ಇಬ್ಬರೂ ನಾಡ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿತರಾದ ವರು. ಬೀನಾದಾಸ್ ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣಿದಾಸ್ ಅರೆಕ್ಕುಂತಿಕಾರಿ “ಭಾತ್ರಿ ಸಂಘ”ದ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರು.

ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅನ್ಯಾಯದ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೀನಾದಾಸ್‌ಳ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿತ ವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಲೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವೈಸರಾಯ್‌ನ ಹೆಂಡತೆ ಶಾಲಾ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹೂಗುಳ್ಳ ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ಹೇಳಿದಾಗ ವಿರೋಧಿ ಸಿದರು.

ಬೀನಾದಾಸ್

ಯಾವುದೇ ವಿರೋಧಗಳಿಗೂ ಹೆದರದೆ 1928ರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಒಡಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು “Simon-Commission” ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಕಿಟ್ಟುಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಹೋಯಿತು.

ತನ್ನ ಪತಿಯ ಮರಣದ ನಂತರ, ದಾಸ್ ರಿಷಿಕೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು ಮತ್ತು ಅನಾಮಧೇಯರಾಗಿ ನಿರ್ಧನರಾದರು. ಆಕೆಯ ಮೃತದೇಹವನ್ನು 26 ಡಿಸೆಂಬರ್ 1986ರಂದು ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಿಂದ ಭಾಗಶಃ ಕೊಳೆತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಮೊಲೀನರಿಗೆ ಅವರ ಗುರುತನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಯಿತು.

ಬೀನಾದಾಸ್ ಎಂಬ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯ ರಕ್ತ ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಭಾರತಾಂಬಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂಡೊಡ್ಡವರೆಗೂ ತಣ್ಣಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಹಿಳೆಯರದ ನಾಗಾಗಳ ಚಾಮುಂಡಿ

1915ರ ಜನವರಿ 26 ರಂದು ನಾಗಾ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ರಾಣಿಗಾಂರ್‌ಡಿನಲಿಂಯಾರನ್ನು “ಚರಚಾಮುಂಡಿ ದೇವಿ” ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಈಕೆಯ ದಾಯಾದಿ ಜಡನಾಂಗೋ ಸಂಘ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಗುಡ್ಡ ಗಾಡು ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ “ಹೆಕ್ರ್ಫ್” ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹದಿಮೂರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೌಜನ್ಯ ಮಾಡಿದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಕಂಕಣತೊಟ್ಟರು. ಭದ್ರವೇಷದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ, ಹದಿನಾರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸರೆಯಾಳಾದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯನಂತರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ 1982ರಲ್ಲಿ “ಪಡ್ಡಭೂಷಣ್” ಪ್ರಶಸ್ತಿ, “ತಾಮುಪತ್ರ” ಬಹುಮಾನ ನೀಡಿದೆ. ನಾಗಾಗಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದ್ಧತಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಾಂತರ ಏರೋಧಿಯೂ ಆಶ್ವದ್ಧರು. ಫೆಬ್ರವರಿ ಹದಿನೇಳು, 1993ರಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಪಾದ ಸೇರಿದರು.

ಅಂತರ್ಭೂತ ವೀರ ವನಿತೆಯರು

“ಗೆದ್ದರೆ ದ್ವಿಜ ಹಿಡಿದು ಬರುವೆ, ಸತ್ತರೆ ಶ್ರೀವರ್ಣ ದ್ವಿಜ ಸುತ್ತಿ ಬರುವೆ” – ಎಂದು ಸೈನಿಕ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ಸಾವಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೈನಿಕ ಗೆದ್ದಾಗ್, ರಾಷ್ಟ್ರಮಂಟಪದ ಕ್ರೀಡಾಗುಂಪು ಗೆದ್ದಾಗ್ ಭಾರತದ ದ್ವಿಜ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹದಿನೇಳರ ತರುಣೀ ಕನಕಲತಾ ಬರುವಾಯಿಂದ ಎಪ್ಪತ್ತೆದರ ವೃದ್ಧ ಮಾತಂಗಿನಿ ಹಜ್ಜಾರವರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಿಜದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾತಂಗಿನಿ ಹಜ್ಜಾ

1942 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಇಪ್ಪತ್ತರಂದು ಗೋಪ್ಯಾರ್

ಮಾತಂಗಿನಿ ಹಜ್ಜಾ

ಮೋಲಿಸ್ ತಾಣ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀವರ್ಣ ದ್ವಿಜ ಹಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. “ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಭಾರತ ಬೆಂಟ್ ತೊಲಗಿ” ಚಳುವಳಿಯ ಉಚ್ಛ್ರಾಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲ. ಅಸ್ವಾನ ಅಬಾಲವೃದ್ಧರಾದಿಯಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಬೀದಿಗಳಿಡ್ಡರು. ಬಹುದೊಡ್ಡ ಗುಂಪಿನ ಮುಂದಾಳತ್ತೆ ಪಡೆದ ಹದಿನೇಳರ ಹರೆಯದ ಕನಕಲತಾ ಬರುವಾ ಶ್ರೀವರ್ಣ ದ್ವಿಜ ಹಿಡಿದು ಮುನ್ನುಗ್ಗು ತೀದ್ದಳು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕವಡೆಕಾಸಿನ ಬೆಲೆ ನೀಡದೆ ಸಾವಿಗೂ ಅಂಜದೆ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಸಾಯಿಕಿಯಾನಿ, ಧರ್ಮಕಿರಿ ಬರುವಾ, ಟೈಲ್ಸ್‌ವಾರಿ ಬರುವಾ, ಗೋಲಾಪಿ ಚುಟ್ಟೆನಿ, ಲೀಲಾ ನಿಯೋಗೋನಿ, ರಾಣಿಗಾಯ್‌ಡಿನಿ ಲಿಂಯಾ ಇವರೆಲ್ಲರೊಡಗೂಡಿ ‘ಮೃತ್ಯುವಾಹಿನಿ’ ಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೋಲಿಸರ ಗುಂಡಿಗೆ ಎದೆಯೊಡ್ಡ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರೂ ಸಹ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಿಜ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳದಂತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ವೀರವನಿತೆ. ಕೆಲಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಮುಕುಂದ ಕಾಕತಿ ಎಂಬ ತರುಣ ಮುಂದೆ ಬಂದು ದ್ವಿಜವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಾಗಲೇ ನಿರಾಳವಾಗಿ ಪೂಣಿಬೆಂಟ್ರೆ.

ಅದೇ ದಿನ ನಾಗಾಂವ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹಾದೂಪರದ ಭೋಗೇಶ್ವರಿಪುಂಬಿನಾನಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಿಜಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಫಿನಿಷ್‌ನ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ದ್ವಿಜವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಗುಂಡಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದಳು.

ಧೀರಮಹಿಳೆ

ಮಾತಂಗಿ ಹಜ್ಜಾ ಮಿದ್ದಾಮುರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೋಗ್ಲು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತನ ವುಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಧವೆಯಾದ ಈಕೆ ಎದೆಗುಂದದೆ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಳು. ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಬಂದಿ ಯಾದರೂ, ಬಿಡುಗಡೆಯ ನಂತರ “ಚೋಕಿದಾರ್” ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಂದ್ರ್ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಳು.

ಎ.ಎನ್.ಎನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಖಾದಾಗ ಖಾದಿ ನೂಲುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ತನ್ನ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಧಿನೀ ಹೊರೆ ಜೀಲ್ಲೆಯ ತಮಾಲುಕ್ ಹೋಲಿಸ್ ಟಾಟೆಗಳನ್ನು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುವ ಸಂಭಬದಲ್ಲಿ ಐಪಿಸಿ 144ನೇ ಕಪ್ಯೂರ್ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಾವಿರಾರು ಜನರೂಡನೆ ಹೋಲಿಸರ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದಾಗಲೂ ಮನ್ನುಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸದೆ ಬಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು.

ತಾರಾರಾಣಿ ಶ್ರೀವಾಸ್ತವ, ಲಾವಣ್ಯ ಪ್ರಭಾಷೋಽ, ಸುಹಾಸಿನಿ ಗಂಗೋಲಿ, ಸುಶೀಲಧಿದೀ, ಪ್ರಪುಲ್ಯಾನಾಲಿನೀ ಬ್ರಹ್ಮ, ದುರ್ಗಾವತಿ ದೇವಿ, ಕಲ್ಯಾಣೀದಾಸ್, ಜಾನಕೀದೇವಿ ಬಜಾಬಾ ಹೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿಯರನ್ನು ಸೃಂಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ದ್ವನಿ ಎತ್ತಿ ಹೋರಾಟಗೈದ ಮರುಷರ ಸಹವರ್ತಿಯಾಗಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿ, ಪರೋಕ್ಷಾವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿದ ಮಹಿಳಾಮಣಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ನಡುಬೀದಿಗಿಳಿದು ಧರಣಿ, ಚಳುವಳಿ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಲ್ಲದೇ, ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ವೂಲಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರಕ್ಕೆ ಕಿಡಿಹಚ್ಚಿದರು. ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ಹಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಹವಿಸ್ಸಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ನಾರೀಶಕ್ತಿಗೆ ಶತಕೋಟಿ ನಮನಗಳು. ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ಇವರುಗಳು ನಡೆದು ಬಂದ ಹಾದಿಯೇ ದಾರಿ ದೀಪ.

“ಭಾರತ್ ಮಾತಾ ಕೀ ಜ್ಯೇ”

ವಂದೇ ಮಾತರಂ

Founder President

Athreya Educational Institutions

K-12 School (ICSE & STATE Syllabus)

Kindegarten

ICSE - 1ST TO 10th STD

STATE - 8TH - 10TH STD

ATHREYA COMPOSITE PU COLLEGE

SCIENCE AND COMMERCE - with Integrated

IIT-JEE, CET AND NEET COACHING)

ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ: ಒಂದು ಪರಿಚಯ

1978. ಭೂಪಾಲ್ನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಭವನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಸಭೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಸಭೆ ಮುಕುಂದರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಮಣಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು. ಫಲವಾಗಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಂಘ (ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ)ವು 1988ರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೃನರಹರಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನಂತರದ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಮುಕುಂದರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಮಣಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿತು. ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೃನರಹರಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮುಕುಂದರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಮಣಿಯವರು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳ ಎಂಬ ಸಂಘಟನೆಗೂ ಮುಕುಂದರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಮಣಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ರಜ್ಜುಬ್ಬೆಯ್ಯಾ ಅವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಎರಡೂ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳವೂ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಂಘವೂ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಿಕ ಸಂಘಟನೆಯ ಇತರ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೂರು ಅಂತರ್ಗಳಿಂದ ತನ್ನದೇ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ಶಿವಾನಂದ ಶಿಂಧನಕೇರಾ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ, ದೆಹಲಿ

1. ಸರಕಾರಿ ಉನ್ನತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲದೇ ಇತರೇ ಖಾಸಗಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ.
2. ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ.
3. ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೂಲಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯತ್ನ ಮುನ್ದುಡೆಸುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಘಟನೆಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ದೇಶದ ಇಪ್ಪತ್ತುರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ.ನ ದ್ವೇಯವಾಕ್ಯ 'ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕ, ಶಿಕ್ಷಕನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜ'. ಈ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಜಾಸ್ತಪರಂಪರೆಯ ವಾರಸುದಾರರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಹಾಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ. ದೇಶದ ಇಪ್ಪತ್ತುರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲತ್ವಾಂಭತ್ವ ರಾಜ್ಯ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಹಾಗೂ ನೂರ್ತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ

ಹನ್ನೆರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘಟನೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವಿರತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣದ ನೀತಿ-ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಯು.ಜಿ.ಸಿ. ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ, ಎ.ಎ.ಸಿ.ಟಿ.ಇ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲವಾಗಿದೆ.

ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ.ನ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಮುಕುಂದ ರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಮಣ ಮತ್ತು ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಕೃ. ನರಹರಿ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಮಹನೀಯರ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಿದೆ.

ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಕರ್ತವ್ಯಭೋಧ ದಿವಸ್: ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸ್ವಾಮೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ಜಯಂತಿ (ಜನವರಿ 12) ಮತ್ತು ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಭೋಸ್ ಜಯಂತಿ (ಜನವರಿ 23) ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಇಬ್ಬರು ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಕೌಟಂಬಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞ ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಕರ್ತವ್ಯಭೋಧ ದಿವಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸಂತರು, ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಜರು, ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಪ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವರ್ಷಪ್ರತಿಪದ : ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದ ದ್ವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ

ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಹೊಸವರ್ಷದ ಆಚರಣೆಯು ‘ವರ್ಷ ಪ್ರತಿಪದ’ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೂರಾರ್ಜ ದೇಶಗಳ ಕ್ಷಾಲಂಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಜನವರಿ ಒಂದರಂದು ಹೊಸ ವರ್ಷಾಚರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಗಂಡು, ಜಂದ್ರ, ಭೂಮಿ, ಗುಹಗಳ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ಜಲನೆಯಿಂದ ಮತುಗಳಲ್ಲಿ, ಪಂಚಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಮಹತ್ವರ ಬದಲಾವಣೆ ನೋಡಿ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದಂದು ಹೊಸವರ್ಷಾಚರಣೆ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ವರ್ಷಪ್ರತಿಪದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಗುರುವಂದನ : ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ.ನ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಆಷಾಢ ಮಾಸದ ಗುರು ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಂದು ‘ಗುರುವಂದನ’ ಆಚರಣೆ. ಗುರು ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧ ತಿಳಿಸುವಂತಹ ಗುರುವಂದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಶ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದಿಗುರು ವೇದವಾಸರಿಂದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸ್ವರ್ಣಸುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು, ಶುಷಿಗಳು, ಸಂತರು, ದಾರ್ಶನಿಕರು ನೀಡಿದ ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆಯು ಅರಿವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳು, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಗೋಪ್ಣಿಗಳು, ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಶಾಶ್ವತ ಜೀವನಪೂರ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜ್ಞಾನಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಂದೋಲನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತುಕೆ ನಡೆಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ

ವನ್ನು ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ಅಚರಣೆ ನಿಮಿತ್ತ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ‘ಹಮಾರಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ’ ಹಮಾರಾ ಶೀಥಿಕ್ಕೇತ್ತೆ’ (ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಲಯ ನಮ್ಮ ಶೀಥಿಕ್ಕೇತ್ತೆ.) ಇದರ ಮುಖಾಂತರ ವೀರೇಷವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಎಪ್ಪತ್ತೆಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ದತ್ತತ್ವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಇದಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಪ್ರತಿಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಆಗಸ್ಟ್ ಒಂದು, 2022 ರಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಮೃತಮಹೋತ್ಸವದ ಅಚರಣೆ ನಿಮಿತ್ತ, ‘ಇಂಡಿಯಾ’ದಿಂದ ‘ಭಾರತ’ದೇಗೆ ಈ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ 2,10,000ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಿರುವುದು ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ.ನ ಸಂಘಟನಾಶಕ್ತಿಯ ದ್ಯೂತಕವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿಮಿತ್ತ ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕರನ್ನು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮತ್ತು ಮತ್ತಾತ್ಮರಾದವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಸನ್ಬಾಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕರಲ್ಲಿ ವೀರೇಷ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ, ಮಾತೃವಲ್ಲದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮೂರು ಜನ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಜರನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ‘ಶಿಕ್ಷಾಭೂಷಣ’ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ,

ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ನಗದು, ಬೆಳ್ಳಿಪುಲಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಪತ್ರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಮ್ಮ ಸಂಘಟನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಭರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

‘ಶ್ರೀಕೃಂದ,

ಶ್ರೀಕರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು

ಶ್ರೀಕರಿಗೋಷ್ಠರ್ ನಡೆಸುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಶ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಹಾಸಂಘ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇ ಅವಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮಟ್ಟದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಸುವ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಇಪ್ಪತ್ತೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳ (ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಕನ್ನಡಕುವಾರಿ ಯವರೆಗೆ) ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾಗವಹಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ಭಾರತ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಎ.ಬಿ.ಆರ್.ಎಸ್.ಎಂ.ನ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನವಾಗಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧಿವೇಶನ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏಕು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. 2022ರ ನವೆಂಬರ್ 11, 12 ಮತ್ತು 13ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 8ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಎ.ಬಿ.ಆರ್. ಎಸ್.ಎಂ. ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ದೇಶದ ಅಶ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಂಘಟನೆ ಯಾಗಿದೆಯಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು.

युवा क्रान्तिकारी डॉ. केशव बलिराम हेडगेवार

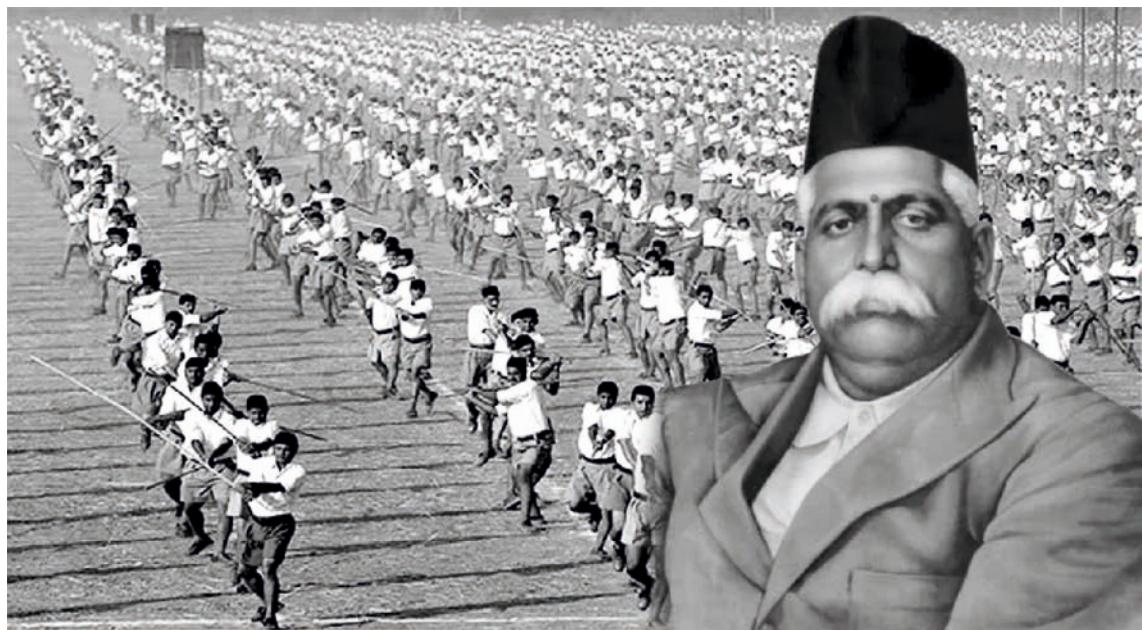
कोई छोटा सा मेघखण्ड कथमपि विराट सूर्यमण्डल को तो नहीं ढक सकता लेकिन जिसकी आँखें मेघखण्ड से ढकी हों और उसे अमित तेजस्वी सूर्य दिखाई नहीं दे तो उससे सूर्य का तेज तो कम नहीं हो जाता। ऐसी ही मनःस्थिति तब होती है जब स्वतन्त्रता आन्दोलन में डॉ. बलिराम हेडगेवार और संघ की भूमिका से पूर्णतः अनभिज्ञ किन्तु हठात् ज्ञानाभिमानपोषी कुर्तर्क यदा कदा सुनायी देते हैं। स्वतन्त्रता आन्दोलन की समग्र चर्चा के अध्येता सम्यक् प्रकार से यह जानते हैं कि डॉ. केशव बलिराम हेडगेवार में राष्ट्र भक्ति के संस्कार मानो जन्मजात ही अनुस्थूत थे जो स्वतंत्रता आन्दोलन का संसर्ग पाकर विराट रूप में प्रस्फुटित होने लगे थे। कुछ प्रतिनिधि घटनाओं से उनके स्वातन्त्र्य चेतना विषयक संस्कारों से साक्षात् संभव है यथा – 22 जून 1897 की घटना है जब ब्रिटेन की महारानी विक्टोरिया के राज्यारोहण के साथ वर्ष पूर्ण होने के उपलक्ष में आयोजित उत्सवों में परतन्त्र भारत के विद्यालयों में मिठाई बाँटी जा रही थी। ऐसी ही मिठाई जब 9 वर्षीय बालक केशव के विद्यालय में बांटी गयी तो केशव ने स्वयं को मिली मिठाई इस प्रतिक्रिया के साथ

डॉ. गीताराम शर्मा

एस.बी.पी., राजकीय महाविद्यालय,
दूंगरपुर (राज.)

फेंक दी कि - "यह हमारी महारानी नहीं है इसलिए उनके उत्सव की मिठाई हमें क्यों?" इसी तरह 1901 में इंग्लैंड के राजा एडवर्ड सप्तम के राज्यारोहण के अवसर पर राजनिष्ठ लोगों ने देश के अन्य भागों की तरह नागपुर में भी आतिशबाजी का आयोजन किया था। इस कार्यक्रम को देखने के लिए उतावले मित्रों को बाल केशव ने यह समझाते हुए रोका कि - "विदेशी राजा का राज्यारोहण उत्सव मनाना हमारे लिए शर्म की बात है। बचपन में जिन दिनों विद्यार्थी केशव के मन को छत्रपति शिवाजी की संकल्प शक्ति, शौर्य, राष्ट्र भक्ति के गुण उत्तरोत्तर राष्ट्र प्रेम की ओर प्रेरित कर रहे थे उन्हीं दिनों नागपुर के सीताबर्डी के किले के ऊपर इंग्लैंड के ध्वज "यूनियन जैक" को फहरता देख बाल केशव के मन ने शिवाजी की गुरिल्ला युद्ध पद्धति के प्रयोग की

॥कृष्ण काल ब्रह्मकर्म एन्सुवृद्धृत्यै चैर्ग ब्रह्मकर्म एवं ब्रह्म एवं शूष्मि - शूष्मि विवेकानन्द

ठान ली और अपने कुछ मित्रों के साथ मिलकर लगभग दो किमी लम्बी सुरंग खोद डाली लेकिन यूनियन जैक तक पहुँचने से पूर्व ही भेद खुल जाने पर बुजर्गों ने डांट उपट कर भगा दिया। इस घटना का उल्लेख उनके चाचा मोरेश्वर हेडगेवार ने इस तरह किया है कि - "जिस उम्र में अन्यान्य बालक खेलने कूदने में मस्त रहते हैं, उसी आयु में अंग्रेजों को निकाल बाहर करने का यह उद्देश्य पूर्ण होने से पूर्व ही सेनापति अपने छोटे से गुरुलिले दल के साथ घर वालों द्वारा बंदी बना लिया गया। केशव का बचपन जैसे-जैसे बीत रहा था वैसे-वैसे देशभक्ति का ज्वार भी मन में और अधिक आवेग से हिलोरे लेने लगा। कम उम्र में ही तिलक जी द्वारा उन दिनों प्रकाशित किये जा रहे तथा मध्य प्रान्त में पूरे आवेग से राष्ट्र भक्तिपूर्ण वैचारिक क्रांति के ध्वज वाहक केसरी और मराठा नामक समाचार पत्रों के वे नियमित पाठक थे। 19 वीं शताब्दी के प्रारम्भ में ही तिलक जी के प्रभाव से नागपुर राष्ट्रवादी आन्दोलनों के क्षितिज पर स्पष्टता से उभरने लगा था। 1902 में तिलक जी के भाषण सुनकर पहले से ही श्रद्धान्वित किशोर केशव बलिराम हेडगेवार का मन और अधिक राष्ट्र भाव से भर उठा। उभरते हुए राष्ट्रवादी परिवेश में जन मानस में श्रद्धा के केन्द्र शिवाजी की वीरता, राष्ट्रवादी विचार और समर्थ गुरु रामदास के शिक्षाप्रद उपदेशों ने हेडगेवार के मन को राष्ट्रोन्मुखी बनाने और क्रान्तिकारी आन्दोलनों की ओर खुब प्रेरित किया। राष्ट्र भक्त डॉ. बी.एस. मुंजे के सानिध्य में उन्होंने 1904 में बम बनाने की विधि सीखी। 1905 में बंगाल विभाजन के समय मुंजे ने विद्यार्थी समाज नामक संगठन का गठन कर उससे विद्यार्थियों को जोड़ने का दायित्व हेडगेवार को ही दिया। इसी समय स्वदेशी विचार एवं उद्योग विस्तार के लिए स्थापित तिलक पैसा फण्ड एवं प्रसिद्ध क्रांतिकारी पी. एस. खानखोजे द्वारा स्थापित आर्यबान्धव वीथिका आदि संस्थाओं के लिए धन संग्रह और वैचारिक प्रचार-प्रसार के लिए प्रतिबद्ध होकर कार्य किया। बंग विभाजन के बाद राजनीतिक आन्दोलनों में बढ़ती हुयी विद्यार्थियों की बढ़ती हुयी सहभागिता से चिन्तित सरकार ने रिस्ले सर्कुलर द्वारा न केवल राजनीतिक आन्दोलनों और गतिविधियों में विद्यार्थियों की सहभागिता को प्रतिबन्धित कर दिया अपितु वन्दे मातरम् जैसे नारे लगाना भी दण्डनीय अपराध घोषित कर दिये। इसी प्रतिबन्धित अवधि में 1907 में केशव के नील सिटी स्कूल में

वार्षिक निरीक्षण हेतु विद्यालय निरीक्षक का आगमन हुआ। जैसे ही निरीक्षक केशव की कक्षा में गये वैसे ही पहले से योजनाबद्ध कक्षा के सभी छात्रों ने सामूहिक रूप से वन्देमातरम् के साथ जोशीला स्वागत किया। इस अप्रत्याशित घटना से विद्यालय के बातावरण में मानो भूचाल ही आ गया। विद्यालय की प्रबन्ध समिति के चेयरमेन सर विपिन कृष्ण बोस के खूब समझाने पर भी जब विद्यार्थियों ने इस घटना के लिए माफी नहीं मांगी तो बोस ने कक्षा के सभी विद्यार्थियों को निष्कासित कर दिया। प्रतिक्रिया में विद्यार्थियों की दो माह हड्डताल चली, जुलूस, विरोध प्रदर्शन हुए। अन्ततः माता पिता और शिक्षकों के दबाव में अन्य छात्रों ने तो माफी माँग ली लेकिन केशव ने माफी माँगने से स्पष्ट मना करते हुए कहा कि - "अगर मातृभूमि की आराधना अपराध है तो मैं यह अपराध एक नहीं अनगिनत बार करूँगा और इसके लिए मिलने वाली सजा को भी सहर्ष स्वीकार करूँगा। इस घटना से केशव का विद्यालय से निष्कासन तो हुआ किन्तु वे एक लोकप्रिय युवा नेता के रूप में पहचाने जाने लगे साथ ही सरकारी अधिकारियों, यूरोपीय लोगों एवं राष्ट्र भक्तों के लिए भय और चिन्ता का बातावरण बना। उम्र बढ़ने के साथ ही हेडगेवार की क्रांतिकारी गतिविधियों में संलिप्ता और समवयस्क युवकों को संगठित करने की क्षमता उत्तरोत्तर बढ़ रही थी। हेडगेवार ने 1908 में पुलिस चौकी पर बम फेंका जो पास के किसी तालाब में गिरा यद्यपि पर्याप्त प्रमाण के अभाव में इस घटना के लिए कोई मुकदमा उन पर नहीं चलाया जा सका लेकिन इस घटना के दो माह बाद ही निकट के गाँव में दशहरे के अवसर पर प्रतिवर्ष होने वाले रावण दहन और सीमोलंघन के कार्यक्रम को अंग्रेजी दासता से जोड़ते हुए जोशीला भाषण दिया कि - "आज हम अनेक प्रकार की सीमाओं से बंधे हैं, उन्हें पार करना हमारा कर्तव्य है। सबसे बड़ी पीड़ा दायक और शर्मनाक बात हमारा परतंत्र होना है। परतंत्र रहना सबसे बड़ा अर्धम है। पापियों एवं परायों का अन्याय सहना भी पाप है। अतः आज विदेशी दासता के विरुद्ध खड़े होना, अंग्रेजों को सात समुद्र पार भेज देना ही सीमोलंघन का वास्तविक अर्थ होगा। रावण वध का आज तात्पर्य अंग्रेजी राज का अंत करना है।" उन्होंने इस अवसर पर युवकों के साथ सामूहिक वन्देमातरम् गाया। गुप्तचरों की सूचना पर इस घटना के कारण वे गिरफ्तार हुए। पर्याप्त दबाव के बाद भी उन्होंने इस

ઘટના કે લિએ માફી માંગને સે સ્પષ્ટ ઇનકાર કર અંગ્રેજી સત્તા કો સ્પષ્ટ ઔર કડા સન્દેશ દિયા। ઇસ ઘટના કે કારણ સ્કૂલ સે નિષ્કાસિત કર દિયે ગયે લેકિન સત્યાગ્રહી ઔર સત્ત્વાભિમાની યુવા નિન્દા-સ્તુતિ, સફળતા-અસફળતા કી પરવાહ કિયે બિના ધ્યેય પથ સે કિંચિત્ ભી વિચલિત નહીં હોતે ઇસી પથ કે અનુયાયી કેશવ કી ન વિદ્યોપાર્જન કી ગતિ થમી ઔર ન ક્રાંતિકારી ગતિવિધિયાં મન્દ હુયીં। લોક માન્ય તિલક, મહર્ષિ અરવિન્દ, ડૉ. મુંજે કી યોજનાનુસાર યવતમાલ કી રાષ્ટ્રીય શાલા સે ઉન્હોંને દસર્વીં કી પરીક્ષા અચ્છે પ્રતિશત સે ઉત્તીર્ણ કર યહ પ્રમાણિત કર દિયા કી સ્પષ્ટ ધ્યેય. દઢ ઇચ્છાશક્તિ, પ્રબલ પરાક્રમ યુક્ત, પરિશ્રમ કે આગે સખી અવરોધ બહાત બૌને હો જાતે હૈન્। રાષ્ટ્ર ભક્તિ સે દીપ હૃદય યુવા હેડગેવાર તિલક કે સંરક્ષણ મેં આગે ડાક્ટરી કી પઢાઈ કે લિએ કલકત્તા ચલે ગયે તથા વહીં પઢાઈ કે સાથ-સાથ અનુશીલન સમિતિ મેં સક્રિય રહતે હૃદ રાષ્ટ્ર વ્યાપી વિપ્લવ કો સાકાર કરને કે ઉદ્દેશ્ય મેં સક્રિય રહને લગો કલકત્તા કી અનુશીલન સમિતિ ઉસ સમય કી ક્રાન્તિકારી ગતિવિધિયાં કે લિએ ખૂબ સક્રિય થી। મહારાષ્ટ્ર કે ગુસ ક્રાન્તિકારીયાં કી ગતિવિધિયાં કો બંગાલ કી અનુશીલન સમિતિ સે જોડકર સશક્ત બનાને મેં હેડગેવાર કી સક્રિયતા સેતુ બન ગયી। યદ્યપિ ડૉક્ટરી કી પઢાઈ કે લિએ નાગપર સે કલકત્તા પ્રસ્થાન કરતે સમય હેડગેવાર કે પાસ ડૉ. મુંજે દ્વારા દિયે ગયે પરિચય પત્ર કે અતિરિક્ત બહુત કુછ નહીં થા લેકિન સફળતા સત્ત્વ મેં સંનિહિત હોતી હૈ સંસાધનોં મેં નહીં જૈસે સાત્ત્વિક વિચારોં કે આલોક મેં અનેક અભાવોં કે બીચ ભી ઉનકી સ્વતન્ત્રતા કી અદમ્ય આકાંક્ષા કભી દમિત નહીં હો સકી। જૈસી ભવિતવ્યતા વૈસા હી સંયોગ યહ લોકોક્તિ તબ સાકાર હુયી જીવ કલકત્તા કે પ્રસિદ્ધ નેશનલ મેડીકલ કોલેજ મેં કેશવ બલિરામ કો પ્રવેશ મિલા। એક તો ઇસ કાલેજ કી સમગ્ર શૈક્ષિક ઔર પ્રબન્ધકીય સંચના રાષ્ટ્ર ભક્તિ ઔર ક્રાન્તિકારી ગતિવિધિયાં કે અનુકૂલ થી દૂસરા હેડગેવાર કે મન મેં ક્ષણભર કે લિએ ભી અવિસ્મરીણી 1857 જૈસી મહાક્રાન્તિ કી પર્યાવરણ નિર્માણ કી અદમ્ય આકાંક્ષા ઇસ સંયોગ કા સુપરિણામ યહ હુઓ કી હેડગેવાર કી મિત્રતા ઔર સર્વસમાવેશી સ્વભાવ સે નેશનલ મેડિકલ કોલેજ મેં અન્ય પ્રાન્તોં સે અધ્યયનાર્થ આયે હુએ યુવા છાત્ર અનુશીલન સમિતિ સે સહજતા સે જુડ્ઝને લગો યહ વહ સુયોગ થા જીવ એક તરફ અનુશીલન સમિતિ મેં અનેક યુવાઓં કે જુડ્ઝને

સે મહાવિપ્લવ કી આધાર પીઠ નિર્મિત હો રહી થી તો દૂસરી ઓર ડૉ. આશુતોષ મુખર્જી, મોતી લાલ ઘોષ, વિપિન ચન્દ્ર પાલ, રાસબિહારી બોસ જેસ રાષ્ટ્રોભક્તોં સે હેડગેવાર કી ઘનિષ્ઠતા ઉત્તરોત્તર સમૃદ્ધ હો રહી થી। ઇસ સુયોગ કા વર્ણન કરતે હુએ હરદાસ ને લિખા હૈ કી "હેડગેવાર ને અપને સાત્ત્વિક ચરિત્ર, પ્રતિબદ્ધતા ઔર અસાધારણ સંગઠન કૌશલ સે નૌજવાન ક્રાંતિકારીયોં કી દિલ જીત લિયા થા, ઔર ઉનકે પ્રતિ ભક્તિ ભાવ રખને વાલે દેશભક્તોં કી એક બઢી જમાત થી।" અપને જુઝારુ વ્યક્તિત્વ ઔર લોકસંગ્રહી પ્રવૃત્તિ કે કારણ હેડગેવાર બંગાલ ઔર અન્ય પ્રાન્તોં મેં ચલ રહી ક્રાન્તિકારી ગતિવિધિયોં કે લિએ સેતુ થો મુખ્ય રૂપ સે મધ્ય પ્રાન્ત કે ક્રાન્તિકારીયોં સે સમન્વય ઔર હથિયાર પૂર્તિ મેં હેડગેવાર કી ભૂમિકા અસાધારણ થી। ક્રાન્તિકારી આન્ડોલનોં કે સાથ ઉન્હોંને બંગાલ કે દો જન આન્ડોલનોં મેં સક્રિય સહભાગિતા કી। 1911 કા દિલ્લી દરબાર બહિષ્કાર આન્ડોલન, 1914 મેં સરકાર દ્વારા રાષ્ટ્રીય મેડીકલ કોલેજ કી ડિગ્રી ન માનને કી નીતિ કે વિરુદ્ધ જનમત તૈયાર કરને કે લિએ આન્ડોલન, ઇસી તરહ કે અનુશીલન સમિતિ ઔર વૈસી હી અન્ય સમિતિયોં કે આન્ડોલનોં મેં અપની પ્રત્યક્ષ્ય સક્રિયતા કે સાથ-સાથ યુવકોં કે એક સમૂહ કો રાષ્ટ્રોભક્તિ, સામાજ સુધાર કે અનેક પ્રકલ્પોં સે જોડતે હૃદ વે સફળ સક્રિય યુવા ક્રાન્તિકારી કી ભૂમિકા મેં થો ઇસ પ્રકાર પાંચ વર્ષ તક અનુશીલન સમિતિ મેં સક્રિય રહતે હૃદ ડૉક્ટર કી ડિગ્રી કે સાથ સાથ માતૃભૂમિ કે લિએ સર્વસ્વ સમર્પણ કે સંકલ્પ કે સાથ 1915 મેં વે નાગપર લૌટો। નાગપર આકર ધનાર્જન કી વિપુલ સંભાવનાઓં કી ઉપેક્ષા કર માતૃભૂમિ કી આરાધના કો એક માત્ર જીવન ધ્યેય માનકર આજીવન અવિવાહિત રહકર દેશ સેવા કે લિએ સંકલ્પિત ડૉ. હેડગેવાર 1857 સે ભી બડા મહાસમર ખડા કરને કી યોજના મેં થો ઇથર દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધ મેં અપની સંભાવિત પરાજય સે ઘબડાયે અંગ્રેજોં કે ઝાંસે મેં આકર કાંગ્રેસ કે દોનોં ગુંઠોં ને અંગ્રેજોં કે વિરુદ્ધ રૂખ થોડા નરમ કિયા, લેકિન ડૉ. હેડગેવાર ઇસસે સહમત નહીં થો ઇસ પરિસ્થિતિ કે ભારત કી સ્વતન્ત્રતા કે લિએ સશક્ત સશ્વત્ર ક્રાન્તિ કામના સે ઉન્હોંને અનેક પ્રાન્તોં કી યાત્રાએ કર યુવકોં કે સંગઠિત કિયા। સ્વતન્ત્રતા કી આકાંક્ષા સે આપૂરિત હૃદય ડૉ. હેડગેવાર કી કિસી નેતા, સંગઠન અથવા વ્યક્તિ કે પ્રતિ સમ્બન્ધ કી ભી એક માત્ર કસૌટી ઉનકે દ્વારા

मातृभूमि के लिए त्याग, पूर्ण स्वतन्त्रता का समर्थन और निस्वार्थ भाव की देश सेवा ही थी। इसलिए लोकमान्य तिलक के प्रति अथाह श्रद्धा होने पर भी प्रथम विश्वयुद्ध के समय तिलक के नरम रख से वे असहमत थे। डॉ. हेडगेवार ने कांग्रेस में रहते हुए बहुआयामी स्वतन्त्रता आन्दोलन में अपनी प्रतिबद्धतापूर्ण सहभागिता की। कांग्रेस के नागपुर अधिवेशन के बाद तो वे कांग्रेस के महत्वपूर्ण नेताओं में गिने जाने लगे। 1921 में वे मध्य प्रान्त के 12 सदस्यों वाले तिलक स्वराज्य फण्ड एवं नागपुर जिला कांग्रेस के लिए चुने गये। साम्राज्यवादी सत्ता के विरुद्ध गांधीजी के नेतृत्व में चलाये जा रहे असहयोग आन्दोलन में अपने व्यक्तिगत सम्बन्ध और असहमतियों का अतिक्रमण कर डॉ। हेडगेवार ने गांधीजी का अनुसरण किया। डॉ। हेडगेवार के लिए किसी व्यक्ति अथवा विशिष्ट आग्रह से अधिक स्वतन्त्रता प्राप्ति का ध्येय महत्वपूर्ण था। वे सभी राष्ट्रवादी नेताओं, संस्थाओं और आन्दोलन विधियों को एक दूसरे के पूरक मानकर परस्पर सहयोग के पक्षधर थे। नागपुर में असहयोग आन्दोलन को नेतृत्व विहीन करने और कुचलने के लिए सरकार ने मई 1921 में डॉ। हेडगेवार सहित अनेक राष्ट्रभक्तों पर राजद्रोह का मुकदमा किया। डॉ। हेडगेवार को गिरफ्तार किया गया लेकिन वे तनिक भी विचलित नहीं हुए। न्यायालय में अपनी पैरवी स्वयं कर जमानत लेने से इनकार करते हुए उन्होंने कहा - "मेरी अन्तर्रात्मा मुझे बताती है कि- मैं निर्दोष हूँ। दमन की नीति सरकार की शातिर नीतियों के कारण पहले से ही भड़की आग में केवल ईंधन भरेगी। मुझे विश्वास है कि वह दिन दूर नहीं जब विदेशी शासन अपने पाप पूर्ण, कार्यों का फल भोगेगा। मुझे सर्वव्यापी ईश्वर के न्याय में विश्वास है। इसलिए मैं जमानत के आदेश का पालन करने से इनकार करता हूँ।" इस मुकदमे में उन्हें एक वर्ष के सत्रम कारावास की सजा हुयी, लेकिन वे तनिक भी विचलित नहीं हुए। उनकी प्रतिक्रिया थी - "मातृभूमि की रक्षा करने हेतु जेल तो क्या काले पानी जाने अथवा फांसी के तख्ते पर लटकने को भी हमें तैयार रहना चाहिए।" जेल से मुक्त होने के बाद अपने सम्मान में आयोजित समारोह में उन्होंने कहा - "राष्ट्र के सम्मुख सबसे उत्तम एवं श्रेष्ठ लक्ष्य रखना चाहिए और पूर्ण स्वतन्त्रता की प्राप्ति से कम कोई ध्येय रखना उपयुक्त नहीं होगा।" इस प्रकार स्वतन्त्रता समर के जितने भी सम विषम आयाम हैं उन सबका

उल्लेख मात्र भी इस अति सीमित कथ्य में संभव नहीं है लेकिन सब का सारभूत मन्तव्य है कि युवा क्रांतिकारी डॉ। बलिराम हेडगेवार पूरा जीवन स्वतन्त्रता आन्दोलन के पूर्णतः प्रतिबद्ध और समर्पित रहा।

न केवल स्वतन्त्रता प्राप्ति के लिए अपितु स्वतन्त्रता के बाद भी स्व का शाश्वत स्फुरण प्रत्येक भारतीय में देशभक्ति के स्वभाव के रूप में स्थायी बनाने की दृष्टि से उन्होंने 1925 में विजयादशमी के दिन राष्ट्रीय स्वयं सेवक संघ की स्थापना की। वे स्वतन्त्रता का उद्देश्य केवल भारत की भौगोलिक स्वाधीनता एवं राजनीतिक सत्ता हस्तान्तरण मात्र तक सीमित रखने के पक्षधर नहीं थे, अपितु उनके लिए स्वतन्त्रता का आन्दोलन भारत राष्ट्र के चिर अस्तित्व और अस्मिता बोध का प्रतीक था। इसलिए संघ की स्थापना से पूर्व युवा क्रान्तिकारी एवं बाद में कांग्रेस कार्यकर्ता के रूप में स्वतन्त्रता आन्दोलन में सतत् सक्रिय रहे। संघ की स्थापना का भी उनका उद्देश्य भारत को परम वैभव सम्पन्न पूर्ण स्वतन्त्र राष्ट्र बनाना था, जैसा कि श्री दत्तोपन्न ठेंगड़ी ने कहा है कि - "डॉ। हेडगेवार संघ को स्वतन्त्रता प्राप्ति के लिए तैयार कर रहे थे, परन्तु उनका लक्ष्य भारत को एक मजबूत, परम वैभवशाली राष्ट्र के रूप में स्थापित करना था और यह कार्य स्वतन्त्रता प्राप्ति के बिना संभव नहीं था।" संघ की स्थापना के बाद भी उन्होंने कांग्रेस की कुछ नीतियों से असहमत होते हुए भी स्वतन्त्रता आन्दोलन के सभी महत्वपूर्ण प्रकल्पों में संघ को कांग्रेस का सहयात्री बनाया। फिर चाहे साइमन कमीशन का विरोध हो या 26 जनवरी 1930 सम्पूर्ण भारत में स्वतन्त्रता दिवस मनाने की कांग्रेस की घोषणा हो अथवा सविनय अवज्ञा जैसे बड़े आन्दोलन हों, सभी में डॉ। हेडगेवार और संघ दृढ़ता से कांग्रेस के साथ थे। वे ऐसे भव्य भारत के स्वप्न दृष्टा थे जो अपनी शाश्वत सांस्कृतिक, सामाजिक, आध्यात्मिक, राजनीतिक चेतना एवं विश्व वरेण्य ज्ञान विज्ञान के अमृत से विश्वभर में श्रेय और प्रेय का पथप्रदर्शक बने।

डॉ। हेडगेवार के लिए देशभक्ति का अभिप्राय समय आने पर देशानराग का प्रदर्शन मात्र नहीं रहा अपित वे देशभक्ति को ऐसा व्यापक जन्मजात संस्कार मानते थे जो राष्ट्र को सर्वोपरि

માનકર ઉસકે લિએ સર્વસ્વ સમર્પણ કે લિએ પ્રેરિત કરો ઉન્હોને દેશભક્તિ કી દસ સૂતીય કસૌટી તય કી, જિસકા ઉલ્લેખ ડૉ. રાકેશ સિંહા ને અપની પુસ્તક "ડૉ. કેશવ બલિરામ હેડગેવાર" મં ઇસ પ્રકાર કિયા હૈ - "દેશભક્તિ કા અર્થ હૈ હમ જિસ ભૂમિ એવં સમાજ કે લિએ જન્મે હૈ, ઉસ ભૂમિ એવં સમાજ કે લિએ આત્મીયતા ઔર પ્રેમા જિસ સમાજ મં હમારા જન્મ હુએ હૈ, ઉસકી પરંપરા એવં સંસ્કૃતિ કે પ્રતિ લગાવ એવં આદરા સમાજ કે જીવન મૂલ્યોને પ્રતિ વિવેક પૂર્ણ નિષ્ઠા। સમાજ/રાષ્ટ્ર કે ઉત્કર્ષ વિકાસ કે લિએ સર્વસ્વ સમર્પણ કરને કે નિમિત્ત ઉત્સ્ફૂર્ત કરનેવાળી પ્રેરણ શક્તિ વ્યક્તિ નિરાપેક્ષ સમાણિષ જીવન કા પવિત્ર ગંગા પ્રવાહા ભૌતિકતાઓં સે દૂર રહકર માતૃભૂમિ ઔર ઉસકી સંતાનોની નિસ્વાર્થ સેવા। વ્યક્તિગત આકાંક્ષાઓં સે અધિક રાષ્ટ્ર કી આવશ્યકતાઓં એવં અપેક્ષાઓં કો મહત્વા માતૃભૂમિ કે ચરણોને અનન્ય, નિસ્વાર્થ, કર્તવ્ય કઠોર જીવન કુસુમોની માદક સુગંધ ભરના સમાજ એવં રાષ્ટ્ર કો હી સર્વોच્ચ દેવી દેવતા માનકર ઉસી

કી આરાધના કરના। સંપૂર્ણ સમાજ મં એકાત્મ ભાવ કા આવિષ્કાર કરના।" ડૉ. હજારી પ્રસાદ દ્વિવેદી ને ઠીક હી કહા હૈ કી - દુર્વાર કાલ સ્નોત સબકો બહા દેગા સ્વર્ણક્ષરોને મં લિખી પંક્તિયાં ભી ક્રૂર કાલ કે થપેડોનો કો બર્દાશ્ટ નહીં કર સકેંગી। બસ, વહી બચ્યો જિસે મનુષ્ય કે હૃદય મં સ્થાન પ્રાપ્ત હોયો। સચમુચ ડૉ. કેશવ બલિરામ હેડગેવાર એસે હી સ્વતન્ત્રચેતા મહાપુરુષ હૈ જિન્હેં મનુષ્ય કે હૃદય મં સ્થાન પ્રાપ્ત હૈ ઔર હોયો। જિનકા બજારાદપિ કઠોર ઔર કુસુમાદપિ કોમલ વ્યક્તિત્વ રાષ્ટ્રભક્તિ કે લિએ સદૈવ અપેક્ષિત - "સમ્પત્તો ચ વિપત્તો ચ મહતાં એક રૂપતા" જૈસી ઉદાત્ત પ્રેરણાં ભરતા રહેગા। જિન્હોને આજીવન માતૃભૂમિ કી આરાધના મં અપને નિઝી સુખ દુખ કી ઉપેક્ષા કરતે હુએ નીતિ શાસ્ત્ર કે ઇસ સૂત્ર કો સાકાર કિયા કી - "મનસ્વી કાર્યાર્થી ન ગણપતિ સુખં વા દુઃખમા અર્થાત્ મનસ્વી ધ્યેય કો દેખતા હૈ, ઉસમં આને વાલે સુખ દુઃખ કો નહીં।"

Basavarajeswari Group of Institutions
BASAVARAJESHWARI PUBLIC SCHOOL & COLLEGE
(Affiliated to The Council for the Indian School Certificate Examinations, New Delhi & Recognized by Govt. of Karnataka)

"Omna Mandira" #890, / B, Patel Nagar, Dr. Rajkumar Road, Bellary-563 101, (Karnataka) Ph : 08392-261190/261191, 87621 61190
E-mail : bpscby@rediffmail.com | principalbpscbs161@rediffmail.com | Website : www.bpsclicsebly.com

ADMISSION OPEN
Nursery to VI Std.

ICSE SYLLABUS

Why choose us

- Exclusive ICSE School in Bellary.
- 100% Results in ICSE Class X Board Exam.
- Nursery to class X in the same campus.
- Well qualified Post Graduate and Trained Graduate Teachers.
- Encourage every student to fulfill their potential.

HIGHLIGHTS

Open Forum for Parent-Teacher Interactions	Indoor & Outdoor Sports Facilities	Child-Centric Environment	Performing Art Classes
Beautiful Aesthetic Campus	Highly Qualified Faculty	Imparting Cultural Values	Safe & Secure Campus

ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಂಪರೆ

ಇಚೆದು ‘ಭಾರತೀಯ’ ಎನ್ನುವ ಪದ ಶಿಕ್ಷಣ ಲೋಕದ ಮಹಾಮಂತ್ರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಭಾರತೀಯವಾದ, ಪರದೇಶೀಯವಾದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ಮೊಗಲರ ಆಕೃತಾಗಳ ನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಲ್ಲ, ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ರಿಸರು, ಪ್ರೈಂಚರು, ಡಾಜರು ಎಲ್ಲರ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ಭಾರತದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ, ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಾಗಿ ಅಧ್ಯೋಸಿಕೊಂಡು, ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳವರೆಗೆ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತು. ಅಂತಹ ದಾಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಲೋಕದ ದಾಸ್ಯ ಬಹಳ ಭಯಾನಕ ವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನಯೇ ಅಂದರೆ ಕುಲವೇ ಶಾಲೆ. ಕುಲವೆಂಬ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯದವರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕುಲವೆಂಬ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೀಲಸ್ಥರು ಅಂದರೆ ಮನುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಲಿ ಎಂಟರಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಆಕೃತೆಯ ಕಂಡಮ್ಮ, ಅದು ಗಂಡೋ, ಹೆಣ್ಣೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಶೀಲಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಮೇಧೆ. ಈ ಎರಡು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮಾನವಮಸ್ತಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವಳು ಪಡ್ದಪಾಲನೆಯ ಮೂಲಕ, ಸಂಯುದ್ಧ ಮೂಲಕ ಯುಕ್ತ ಆಹಾರ, ಯುಕ್ತ ವಿಹಾರ, ಯುಕ್ತ ವ್ಯವಹಾರ, ಯುಕ್ತ ಭಾವನೆ, ಯುಕ್ತ ವಿಚಾರ-(ಇವಿಷ್ಟನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ) ಇವುಗಳ ಸಾಕಾರ ರೂಪಳಾಗಿಯೇ ಹೆತ್ತ ಶಾಲಿ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತಂಡೆ, ಅಜ್ಞ-ಅಜ್ಞ, ಮನೆಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು, ಉಳಿದ ಬಂಧು-ಭಾಂದಧರು ಹಾಗೂ ಆ ಕುಲಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಹಿತ್ಯಾಗಿಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯವಹರಿಸಿದಾಗ ಮನೆಯೇ ಪಾಠಶಾಲೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಕುಲವೆಂಬ ಪಾಠಶಾಲೆ ಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನುವಿನ ವೈಕ್ಯ

- ರಾಮಚಂದ್ರಭಟ್ ಕೋಟೆಮನೆ

ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು,
ಮಾజ ಉಪಕಳಪತಿಗಳು,
ವೇದವಿಜ್ಞಾನ ಗುರುತುಲ

ಅರಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ‘ಅಧಿಕೀಲಶಿಕ್ಷಣ’ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಇದೇ ಬಹಳ ಆಫಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಶಾರೀರವೇನೆಂದರೆ, ಪರದೇಶೀಯರು ಆಕೃತಾಗಳ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ರಾಜನೆನಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಮ್ಮ ಜನ ‘ನ ವಿಷ್ಣುಃ ಪೃಥ್ವಿವೀಪತಿಃ’ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಂಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಾಜರಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೌಷ್ಯ, ಮಾಂಸ, ಅನುಕರಣೆ ಬೆಳೆಯಿತು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಬಂದು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಆಕೃತಾಗಳ ಮಾಡಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೂ ಅವನಲ್ಲಿ ದೇವತಾಂಶವನ್ನು ನೋಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅವನನ್ನು ಗದ್ಯಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಹೋಗಳುವುದು. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಂದ ಪ್ರಸಾದ ಪಡೆದು ‘ಜೀ ಮುಜಾರ್’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಂದಿಮಾಗಧ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಮುನ್ದುದೆ ಸಾಧಿಸದರೆ ಸಾಲಾಮು, ಮೌಲ್ಯದೆ ಸಾಧಿಸುವುದು ಮನುಷ್ಯನ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು - ಕೆ.ಎಸ್. ನಿಸ್ಸಾರ್ ಅವಾಮದ್

ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು

ರಾಗುವುದು. ಇದು ಬೆಳೆದುಹೋಯಿತು. ಇದು ಸವಾಜದ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ವರ್ಗ ಉಚ್ಚವರ್ಗದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿ. ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅವರೆಲ್ಲ ಸೈನಿಕರಾಗಿ ಸೇರಿ, ತಮ್ಮವರನ್ನೇ ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನೇ ಹೊಡೆದು ಹಾಕುವುದು ಎಲ್ಲಾ ನಡೆದುಹೋಯಿತು. ಒಷ್ಟೆ ಈ ರಾಜಪಾಳ್ಯದವರಿಗೆ ದೊಗ್ಗು ಸಲಾಮು ಹೊಡೆದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ಈಗ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡವಿ ಏಳಬೇಕು ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು, ನಾವು ಶಾಖಾ ಮೂಲಕ 1925ರಿಂದಲೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ದಾಸ್ಯವಾಗಿದ್ದಂತಹ ಈಗ 'ಭಾರತೀಯತೆ' ಎನ್ನುವುದು ಇವತ್ತಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹಾಮಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

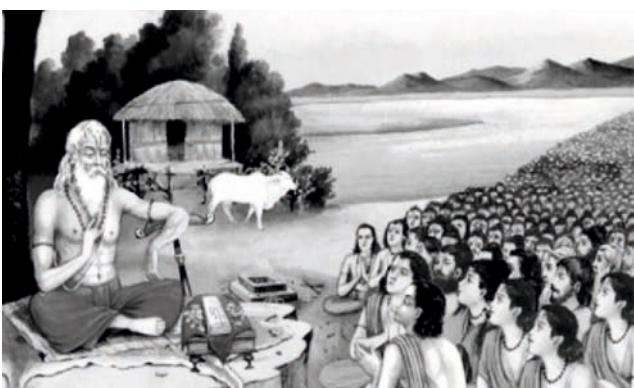
ಈ ವಂದಿಮಾಗಧ ವ್ಯವಹಾರ, ದೊಗ್ಗು ಸಲಾಮು,

ಪರದೇಶೀ ಬುದ್ಧಿ, ಅಂಥಾನುಕರಣ, ಮುಂತಾದುವ ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದುದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಮಾಜದ ಮೇಲಾದ ಆಫಾತ. ಈ ಮಾನಸಿಕ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹಾಮಹಾ ಪಂಡಿತರೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಪರಕೀಯರ ಆಶಾನದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೆಲವು ಜನ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಂತಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಮಹಾತ್ಮರು ನಂದಾದೀಪ ಹಜ್ಜಿಕೊಂಡು, ಗುಡಿಗೋಪುರ ಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತೀಯತೆಯನ್ನು, ಖ್ಯಾಸಿನಸ್ಸೈತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೆಳಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವಾದರೂ, ಭಾರತದೇಶವನ್ನು ಒಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದರೂ, ಈ ಒಡೆದುಹೋದ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ 80 ಪ್ರತಿಶತ ಹಿಂದೂಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಲೇಖನಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ

ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಅಪಸ್ತ್ರಗಳೇ. ‘ಮದರಸಾ’ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿದೆ. ಮಾರ್ಕ್‌, ಲೆಫ್ಟ್ ಲಿಬರಲ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇವರೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧಜೀವಿಗಳಿಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಒಳಗೆಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೌಢಸರ್ ಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಪರಿಷ್ಠಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಹೊಡವಿ ಏಳಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಈ ರೀತಿಯ ವಾನಸಿಕ ದಾಸ್ಯಭಾವ ಉಳಿವರೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೇತ್ತೆದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು, ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಅಂತಗಳೇ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಭಾರತೀಯತೆ’ ಎಂಬುದು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತೆದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ವಂತ್ರವಾಗಿ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿರುವುದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದಂತಹ ವರದಾನ ಅಥವಾ ಹೊಡಗೆಯೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯತೆ ಇರಲೇಬೇಕು, ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕವಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಜಾಣಿಗಳು ತಾವು ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಕಂಡುಕೊಂಡಂತಹ ಯಂತ್ರ-ತಂತ್ರ ಕೌಶಲ, ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಜದ ನೇತೃತ್ವ

ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆ

ಕಾಲಗತ್ತಿ ಜನ್ಮಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಾವೂ ಹಂಮಾಲೆಯಾಗಬಳ್ಳಿದ್ದು

ವಹಿಸಿದ ನಾಯಕರು ತೋರಿದ ಮೇಲ್ಪುರ್ಕಿಯ ದಾರಿ, ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಧಾನವಾಗುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಡ ಹಿಡಿಯುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಬರೆದ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ರೊಟ್ಟಿಯ ಹಾಗೆ ಹಂಚುವುದು - ಇವೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ವಿಭತ್ತಿ? ಏನು ಮಾನಸಿಕ ದಾಸ್ಯದ ಪರಾಕಾಷ್ಟೆ? ಈಗ ಸ್ವದೇಶೀ ದೃಷ್ಟಿ ಉಳಿವರ ನೇತೃತ್ವ ಇದೆ, ಹಾಗಾಗಿ ‘ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣೀತಿ’ ಎನ್ನುವುದು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೇತ್ತೆದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರು ಹಿಂದಿನ ಗವಾಕ್ಷದ ಮೂಲಕ ಲೆಫ್ಟ್ ಲಿಬರಲ್ ಅನ್ನೋ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಬುದ್ಧಜೀವಿಗಳು ಅನ್ನೋ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ವಾಡುತ್ತಾರೆ. ‘ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕು, ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಲಿಯಬಾರದು’ ಅಂತ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವೆನ್ನುವುದು ಇರುವುದೇ? ನಮ್ಮಪ್ಪ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಳಿವರು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮೂಲ ರೂಪದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಎಲ್ಲೋ ಬರೆದಂತಹ ಲೇಖನಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಷುಗೊಂಡಾಗ ಅದು ಮಹಾ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ‘ಕೋಟ್’ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಂಥಾನುಕರಣೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದು ‘ಸೋ ಕಾಲ್’ ಸೂಡೋ ಇನ್ನೆಲೆಕ್ಕೂರುಲ್ಲ, ಸೂಡೋ ಲಿಬರಲ್, ಸೂಡೋ ಲೆಟ್ಟಿಸ್ಟ್‌ನ ಎಲ್ಲ ಸೂಡೋಗಳೇ. ಈ ಡೋಂಗೀ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ವಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಜಡಪಡಿಕೆ ಶುರುವಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ಅವರ ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಆಟ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೊಂಡು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಿದ ಜಟು ವಟಿಕೆಗಳು. ವಿಜಾಣಪರಿಷತ್ತು ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಸೇರಿ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ

ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ

ಬಂದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಭಾವಿಸುವುದು. ಈಗ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೇ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಧರ್ಮ, ನೀತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಹವರೇ ಬಂದು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ನಾವು ಭಾರತೀಯರೆಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಿಗೆ ಮನಮುಖ್ಯವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಪುನಃಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೊಸದಾದ ಹೆಸರು ‘ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ’. ಇದು ಜಗನ್ನಾನಿತ. ಇದು ನಮ್ಮ ಬೆಳನ್ನು ನಾವೇ ತಟ್ಟಿಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಪಾತವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ವಿಲ್ಲ ದ್ಯುರಾಂಶೋರಂತಹವರು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ವತಃ ಮೊಕಾಲೆ ಪಾಲಿಕ್ರಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ

ಅಡಿದ ಮಾತು. ಅನೇಕರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಇಲ್ಲಿನವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದಂತಹ, ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆ-ಗರಿಮೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಭಾರತಶ್ರದ್ಧೆ ಮೊದಲು ‘ಕ್ವಾಂಟಮ್’ ಎಂದು ಅಪ್ಪಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ಈಗ ವೇದಾಂತಕ್ಕ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ವೇದಾಂತದ ಭಾರತದ ಅಧ್ಯೈತದ ವಾದಕ್ಕೆ ‘ಸೈನ್ಸ್ ಆಫ್ ಕಾನ್ಸಿಯಸ್ನೇಸ್’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಏರ ಈಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಬಿಯಾಂಡ್ ಕ್ವಾಂಟಮ್, ಬಿಯಾಂಡ್ ಕ್ವಾಸ್‌ - ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರು ಗಾಡ್ ಪಾಟಿಕಲ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದ ಯುಷಿಗಳು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಅದಕ್ಕೇ ‘ಕಾನ್ಸಿಯಸ್ನೇಸ್’ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಹೀಗಿದ್ದಾಗಲೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೊಡ್ಡ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಅವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕರುಣೆ ತೋರಿಸಬಹುದಷ್ಟೇ.

ಅಧಿಶೀಲ ಶಿಕ್ಷಣ

ಕಲೆಕಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಹೀಗೆ

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಭಾರತೀಯಗೊಳಿಸು ವುದು ಎಂದರೇನು? ಮಾದರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಅದೇ ಗುರುಕುಲ ಮಾದರಿ. ಆ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಈ ಯುಗಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೇನಿಸುವಂತೆ, ಅನುಕಾಲ ವಾಗುವಂತೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಆವಿಷ್ಕಾರ ವಾಡಿ, ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಭೂಮಿ

ಬದುಕಿ ನಾವು ಎಂಬೆಂದರೆ ಅತಿ ಸುಳಭವೂ ಅಲ್ಲ. ಅತಿ ಕ್ಷಮಿತೂ ಅಲ್ಲ

ಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದನ್ನು ಆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ, ಅ ಅಳತೆಗೆ, ಅಲ್ಲಿನ ವಿನಾಯಕಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಅದರ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ. ಈ ಪಠ್ಯ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಭಾರತೀಯತೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ‘ಅಧಿತೀಲ ಶಿಕ್ಷಣ’ ವೆನ್ನಲ್ಲಿನ್ನು. ಮೊದಲಿನ ಸ್ತರ ಇದು ವರ್ಷ, ನಂತರ ಮೂರು ವರ್ಷ, ಮತ್ತೆ ಮೂರು ವರ್ಷ, ಆಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ. ಇದು ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣ. ಈ ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಾವು ಗುರುಕುಲೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ಭಾರತೀಕರಣ, ಅದೇ ಸ್ವದೇಶೀಕರಣ. ಹೀಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಭಾವ ಒಂದೇ, ಶಬ್ದ ಬೇರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನದು, ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಥಾನವಾದುದರಿಂದ ಶೀಲ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ದೇಶದ ಹಿರಿಮೆ-ಗರಿಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ಕರಾರುವಾಕ್ಷಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಹರಪ್ಪ-ಮೊಹೆಂಜೋದಾರೋ ಇರಬಹುದು, ಸರಸ್ವತೀ ನದಿ ತೀರದ ಸಂಶೋಧನೆ ಇರಬಹುದು, ಬೇತ್ತಾ ದ್ವಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಇರಬಹುದು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ 5000 ವರ್ಷದ ಅಂದರೆ, ಮಹಾಭಾರತದ ನಂತರದ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕರಾರುವಾಕ್ಷಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಈಗಲೂ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಮೊಗಲರ ಕಥೆ, ತುಗಲಕನ ಕಥೆ, ಆಕ್ಷರನ ಕಥೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 5000 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕರಾರುವಾಕ್ಷಾಗಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತಂದು ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಜ್ಞಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನದು ಅನುವರ್ತತೆ.

ಅಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಹೇಗಿತ್ತು ? ಅವರು ಅಧಿಚಿತ್ತ, ಅಧಿಪ್ರಜ್ಞ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಗೋಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು, ಭೂಮಿತಾಯಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗಿಡ, ಮರ ನೆಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಪ್ರಪಂಥಗಳು ಮೂಡಿದಾಗ ಆನಂದ ಪಡುವುದು. ಇದು ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಬೇಳೆಸುವ ಪರಿ. ಮಕ್ಕಳು ಜೆನ್ನಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವ, ಕೇಳುವ, ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ವ್ಯವಹಾರವಿಲ್ಲದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ‘ಮಾಲ್ ಪೇರೆಂಟಿಂಗ್’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕಟ್ಟ ಮಾತ್ರಿಕ್ಷೆ ಹಿತ್ತಿಕ್ಷೆ ಎಂದು. ಇದು ಇವತ್ತಿನ ದೊಡ್ಡ ದೋಷ. ಇದು ಭಾರತೀಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಅಲ್ಲ, ಇದು ಪರಂಪರೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜ್ಞಾನಪ್ರಧಾನವಾಗಿರಬೇಕು. ಕೇವಲ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣವಾದರೆ ಸಾಕೆನ್ನುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇರಬಾರದು. ಶಿಕ್ಷಣ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಸವಾರ್ಂಗೀಣ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಯೋಗಿಕ ಆಹಾರ ಅಗತ್ಯ. ಸಾಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಜಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಮರಕೋಶದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕರಿತದ ಶೈಲೀಕಗಳನ್ನು, ಕನ್ನಡದ ಸುಭಾಷಿತಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಅವುಗಳ ವುಂತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಂತಸ್ಥ ಮಾಡಿಸುವುದಲ್ಲ, ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಬಹುದು. ಅಮರಕೋಶದಂತಹ ಶಬ್ದಭಂಡಾರ ಇನ್ನಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರಲಾರದು. ಇಡೀ ಅಮರ ಕೋಶವನ್ನು ಕಲಿತ ಮಗುವಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಶಬ್ದಗಳು, ಸಮಾನ ಪದಗಳು, ವಿರುದ್ಧ ಪದಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅವರು ಅಧಿಶೀಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹನ್ನೆರಡನೇ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮಗ್ಗಿ ಮೂಲಕ ಗಣಿತದ ಕಲಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬಾಯಿಪಾಠದ ಮೂಲಕವೇ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲಿಸಬೇಕು, ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ.

ಇಂದು ಪಯಾರ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೇ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು ಮೊದಲಿನಂತಹೆಯೇ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಪನ್ಯಾ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಂಬ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇದೆ. ಅವರು ಪರ್ಯಾಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ವಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಪರ್ಯಾಾಯ, ಗುರುಕುಲ, ಭಾರತೀಯ ಚೋರ್ ಇವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿದೆ. ಸಿಬಿಸಿ ಶಾಲೆ, ಯುಜಿಸಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪರಿವರ್ತನೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಷ್ಣಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಂಪರೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಭಾರತೀಯವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದರೆ ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುಲಶಿಕ್ಷಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕುಲಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುಲಪತಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವೂ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇಡೀ ಮನೆನೆನಕ್ಕೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನೇತಾರರಾಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು

ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಇಂದು ಈ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೆ, ಅದು ಭಾರತೀಯವೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವ ಪದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿರುವುದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಅದು ವ್ಯವಹಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಜೀವನದ ಶಿಕ್ಷಣ. ಹಿರಿಯರು ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಬರಿ ವಿದ್ಯಾಂಸರಾಗಿ, ಪಂಡಿತರಾಗಿ ಉಳಿಯುವವರು ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಳಿದಾಸ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುವವನು, ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿಯು ವವನು ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಕನೆನಿಸುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಮಹಾ ಕವಿಯ ನಿದೇಶನ. ಆತ್ಮಸಂಸಾರ ಅಂದರೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕು, ತಾನು ಕಲಿತ ಜಾನ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗಬೇಕು. ಮಾನವನ ಉತ್ಸಾಂತಿಗೆ, ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಕುಲದ ಮೂಲಕ ರೂಪಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಸಯಿಗ ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

 ANIKETHANA SCHOOL OF EDUCATION
MANDYA (Near Yeliyur Circle, Mysore- Bangalore Highway)
ANIKETHANA P.U. College
ANIKETHANA Higher Primary School
ANIKETHANA High School
CET, JEE & NEET Coaching starts with I PUC classes

Hostel Facility for Boys & Girls

Admissions Open to: 6th to 10th Std. 1st & 2nd PUC

Science : PCMB/PCMCs & Commerce : EBACs

Management Scholarship for Merit Students

Contact: 7899903375, 7899903381, 7899903389, 7899903378.

E-mail: anikethana2013@gmail.com WWW.anikethanaschool.in

ಭಾರತೀಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಣಕ್ಕೆ ಸಾಧು, ಸಂತ ಮತ್ತು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಪ್ರೇರಣೆ

ಭಾರತವು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಇದೀಗ ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರೋತ್ಸವದ ಅರ್ಪತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂಭೂತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಮಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ದಾಸ್ಯದ ಶೈಂಖಿಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತೀಯರು ಪಾರತಂತ್ರದ ನಡುವೆಯೂ, ಅವರ ಆಂತರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ‘ಗುಪ್ತಾಮಿನಿ’ ಯಂತೆ ಹರಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸ್ವೇತವು ಮತ್ತೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲವಂತೆ ಮಾಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನಗಾಢೆ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು. ಪರಕೀರ್ಯಾರಂಭ ಆಳಲ್ಪಟ್ಟ ಹತ್ತಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲೆಗುಂಪಾದುದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಆಳಿದ ಪರಕೀರ್ಯಾರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಘಾಸಿಗೊಳಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಹತಾಶರಾಗಲಿಲ್ಲ! ನಿಶ್ಯೇಷರಾಗಲಿಲ್ಲ! ಇದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಿಳಿಷ್ಟತೆ, ಸಾರ್ಥಕತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣಕೇಂದ್ರಿತವಾದುದೆಂದು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

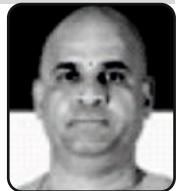
ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಾಕ್ಷರ ಸಾಧು-ಸಂತರ ಪ್ರೇರಣೆ ಹೇಗೆತ್ತಿಂಬುದು ಲೇಖನದ ಹೂರಣ. ಆದರೆ, “ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಇನ್ನಿತರ ದೇಶಗಳ ಇತಿಹಾಸದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಧಾರಿಯಲ್ಲೇ ವಾಡಬಾರದು” ಎಂಬುದು ಗಣ್ಯ ಇತಿಹಾಸಜ್ಞರ ಅಭಿಮತ.

ಕ್ರಿಸ್ತೋಫರ್ ಇಷರ್ಟ್‌ವುಡ್ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿಡಗಿದ್ದ ವಿಶ್ವ ಮಾನವ ಸಂದೇಶ ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: “ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಎಂದರೆ

- ಸ್ವಾಮಿ ಏರೇಶಾನಂದ ಸರಸ್ವತೀ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,

ರಾಮಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದ ಆಶ್ರಮ, ತುಮಕೂರು

ಅದೊಂದು ಸಂಪುಟಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯಲ್ಲ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಣಗೊಂಡ ವಿಶ್ವ ರೀತಿಯ ಅಂತಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ”.

ವಿಶ್ವವಿಶ್ವಾತ ಇತಿಹಾಸಜ್ಞ ವಿಲ್ ಡ್ಯೂರೆಂಟ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: “ಮಾನವನ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆಂಬುದರ ಕುರಿತಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವರು ಅಸಂಖ್ಯಾತರು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉನ್ನತ-ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಎತ್ತರದ ಸ್ತರಕ್ಕೆ ಹೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು ಹಾಗೂ ಅವನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ‘ಕ್ರಾಂತಿ’ ಎಂದೂ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂತರೇ ನಿಜವಾದ ‘ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ’ಗಳೆಂದೂ ಜಗತ್ತು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಾಗಿಸಿದವರು ಯಾರೆಂದು ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ?

‘ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ತನಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮಾನವನು ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಬಿಡ್ದರೆ, ಅವನು ವಾಸಿಸುವ ಸ್ಥಳವೂ ಸೆರೆಮನೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ವಿಶ್ವಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರರು. ಇಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ‘ವಿಶ್ವಕುಟುಂಬ’ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಒತ್ತು

ನೀಡಿದ್ದರೆಂಬುದು ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

‘ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ’ ಎಂಬ ಮಹಾವೌಲ್ಯವನ್ನು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಭಾರತವು ವಿಶೇಷಿಸುತ್ತಾ ಬಂದ ರೀತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು. ಮನಸ್ಸು ತೀ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

ಸರ್ವಂ ಪರವಶಂ ದುಃಖಂ ಸರ್ವಂ ಆತ್ಮವಶಂ ಸುಖಂ |
ಪತತ್ತೋಕ್ತಂ ಸಮಾನೇನ ಲಕ್ಷಣಂ ಸುಖದುಃಖಯೋಃ ||

ವರಾವಲಂಬಿಯಾಗುವುದೇ ದುಃಖ; ಆತ್ಮವಲಂಬಿ ಆಗುವುದೇ ಸುಖ. ಇದೇ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳ ಲಕ್ಷಣ.

“ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ, ಗುರುವಿನಿಂದ ಕಾಂರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತನ್ನಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿದ್ದ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪೌರುಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೇ ಹೊರತು ದೈವಕ್ಕಾಲಿಕ” ಎಂದಿದೆ ಯೋಗವಾಸಿಷ್ಠ.

ರಾಮರಾಜ್ಯ

ತ್ರೈತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಮುಷಿಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಮನೋಜ್ಞ ಮುಷಿಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ರಾಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಂತರ್ಗಳಿಂದರೆ,

1. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೈಯ್ಯುವ ಆದರ್ಶನಿಷ್ಟನಾಗಿರಬೇಕು.
2. ರಾಜ್ಯದ ಯೋಗಕ್ಕೇಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ನಾಗಿರಬೇಕು.
3. ಶೀಲಸಂಪನ್ಮಾರಾದ ವಿರೇಕಿಗಳೇ ಮಂತ್ರಿ, ಸಲಹಾಗಾರಾಗಿರಬೇಕು.
4. ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ವಭಾವ-ಸಾಮಧ್ಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.
5. ಉತ್ತಮ ಸಂಘಟಿತ ಬೇಮಗಾರಿಕೆಯು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದು. ಅದು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.
6. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಬಳ ವಿಳಂಬವಾಗಬಾರದು,

ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದ ಏರಣನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಬೇಕು, ಕಾರ್ಯದ ಸ್ತುತಿಪರಿಪು ಗೌರವ ಸಬೇಕು.

7. ದೈವಶ್ರದ್ಧ-ಶಾಸ್ತ್ರವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠಿತಗೆ ಬೆಂಬಲ-ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕು.
8. ‘ಆಯ-ವ್ಯಯ’ದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ‘ಆಯ’ವು ‘ವ್ಯಯ’ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರಬೇಕು.
9. ಸಂಪತ್ತಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.
10. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಆಗದಂತೆ ರಾಜನು ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಲೇಬೇಕು.

ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲ:

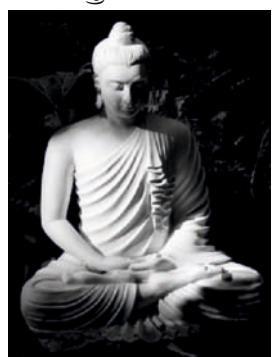
ಂರೋಗಾಚಾರಂಹು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಜಗತ್ತನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ:

ಉಧರೇದಾತ್ಮನಾತ್ಮನಂ ನಾತ್ಮಾನಮವಾದಯೇತಾ|
ಆತ್ಮವ ಹ್ಯಾತ್ಮನೋ ಬಂಧುಃ ಆತ್ಮವ ರಿಪುರಾತ್ಮನಃ||

“ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ತನ್ನನ್ನು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಿಂದ ಉದಾರ ವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತನ್ನನ್ನು ಕುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸೇ ತನ್ನ ಬಂಧು, ಮನಸ್ಸೇ ತನ್ನ ಶತ್ರು”.

ಬುದ್ಧನು ಸುದಿದಂತೆ:

ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಪ್ರಾಣೋತ್ತಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಿಯತಿಷ್ಯ ಆನಂದನು, “ಪ್ರಭು, ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಗಮನದ ನಂತರ ನಮಗೆ ದಾರಿಯಾವುದು, ದಾರಿ ತೋರುವ ವರಾರ್ಥ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗು ಬುದ್ಧ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, “ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಬೆಳಕಾಗಿ”.

ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ಶಕ್ತಸಾಮಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟಿ ಚಾಳಕ್ಕನ ಕೊಡುಗೆಯೂ ಅತ್ಯಪಾರ.

ಮಹಾತ್ಮರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳು ‘ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ’ ಎಂಬ ಮಹಾಮೌಲ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ನುಡಿಯಂತೆ:

ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಿಯಾದ ಆಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಶಂಕರರು ಮತಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ, “ದೇಶದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಬೇಕು” ಎಂದೂ, ಸಮಾಜದ ಜನರಿಗೆ, “ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವರ್ಣದವರು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದರೂ ಸಮರ್ಪೋಲನ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಳನ್ನು ಧರ್ಮರಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಪ್ರೇರೇಟಿಸಬೇಕು. ಜಗನ್ನಿಧ್ಯಾ ಎಂದು ಉಪೇಕ್ಷಿಸದೇ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. “ದುರುಖಲಾನ್ ಅಜಿತೀಂದ್ರಿಯಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ನಷ್ಟಂ ಯೋಗಂ” - ದುರುಖಲರು ಹಾಗೂ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ ಇಲ್ಲದವರ ಪಾಲಿಗೆ ಯೋಗವು ಅಥಾತ್ ಧರ್ಮವು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಶಂಕರರು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇತಿಹಾಸದ ವುಂದುವರೆದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಮಹಾರ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಜಾಸಾಮಾಜ್ಯದ ಉಳಿವು ಹಾಗೂ ಮುನ್ಸದೆಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಆಶ್ರಾರವ-ಆಶ್ರಾವಲಂಬನದ ಆರ್ಥಗಳನ್ನು ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದರು.

ಮುಸ್ಲಿಮರ ಆಳ್ಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ

‘ವಿಗ್ರಹಾರಾಧಕರಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಾನವೀಯ ದಾಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅಕ್ಷರ್

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆಡಳಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮಥುಸೂದನ ಸರಸ್ವತೀ ಎಂಬ ಸಂತರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದುಷ್ಪತ್ಯೇಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮೊರೆಹೋದರು. ಧರ್ಮನಿಷ್ಠ ಅಮಾಯಕ ನಿಃಶಸ್ತಧಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಲ್ಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆಂದು ಅಕ್ಷರ್ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಬೀರೋಬಲಾನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, “ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರಿಗೂ ಸಂನ್ಯಾಸದಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿಗಳಾಗಿಸಿ” ಎಂದು ಸಲಹಯಿತುನ್ನಲ್ಲದೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಫಕೀರರಂತೆ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಾದಿಂದ ವಿನಾಯಕಿ ನೀಡಿ ಘರ್ಮಾನನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ. (ಸಂನ್ಯಾಸೀ ಅಂದೋಲನ; ಪುಟ 96. ಲೇಖಕರು- ಬಿ.ಪಿ. ಪ್ರೇಮಕುಮಾರ್)

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ

ರಾಷ್ಟ್ರೋತ್ಸಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಪಿ. ಪ್ರೇಮಕುಮಾರ್ ರವರ ‘ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಅಂದೋಲನ’ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಪ್ರಕಾಶಕರ ನುಡಿಗಳು ಮನೋಜ್ಞ ಅವರನ್ನುತ್ತಾರೆ: “. . . ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಂಗಾಳದ ದಿವಾನೀ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಿಕಾರಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ತೊಡಗಿದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ನಾಲ್ಕು ದು ದಶಕಗಳ ನಿರಂತರ ಸಮರವನ್ನು ನಡೆಸಿದವರು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಫಕೀರರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಾಖಿಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ‘ಕಳ್ಳರು’, ‘ಸುಲಿಗೆಕೋರರು’, ‘ಕೊಲೆಗಡುಕರು’, ‘ದರೋಡೆಕೋರರು’ ಮುಂತಾಗಿ ‘ವಣಿಕ ಸಲ್ಪಟಿರುವ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಈ ಸುದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟವೇ ಕ್ರಮೇಣ ಬಂಗಾಳದ ಜನಸಾಮಾಜಿಕರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಅಂದೋಲನಗಳಿಗೆ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸಿದ್ದು. ಗೆರಿಲ್ಲಾ

ಯುದ್ಧತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಭಾರತವನ್ನು ಕಬಳಿಸಲು ಹೊರಟ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವೇಗಕ್ಕೆ ತಡೆಯೋಡಿದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಆ ಅಸೀಮ ಶೌರ್ಯ, ಪರಾಕ್ರಮಗಳ ಎಳೆಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಶತಮಾನಗಳ ನಂತರ ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರ ಚಟುವಟಿಕೆಯವರು ರಚಿಸಿದ ಕಾದಂಬರಿ ‘ಆನಂದಮಾರ್ತಿಂದಿಲ್ಲದ್ವಾರಾ ವಂದೇಮಾರತಂ’ ಗೀತೆ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೊಳಗಿದ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಾಯಿತು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಅಂದು ಬಳಸಿದ ಸಮರತಂತ್ರವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೊರಟ ಕ್ರಾಂತಿ ಸೇನಾನಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ರಣಮಂತ್ರವಾಯಿತು. ಅದೊಂದು ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಇತಿಹಾಸದ ಫಟ್ಟ.

ವಿವೇಕ ಉತ್ಸಾಹಿ

ಗುರುದೇವ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು, ‘ನರೇನ್’, ಕಣ್ಣಮುಜ್ಜೀ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಣ್ಣ ತೆರೆದು ದೇವರನ್ನು ಕಾಣು. ಜಗತ್ತಿನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾ ನಾವು ಆತಮುಕ್ತಿ ಗಳಿಸಬೇಕು’ ಎಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೇಳಿದ ಪರಿಣಾಮವೇ ಮುಂದೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಮಾತ್ರಭಾಷಿಯ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಪರಿವಾಜಕರಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಿ ದೇಶಬಂಧುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನರಿತು, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಸೀನತೆಯಿಂದಿದ್ದ ಪಾಶಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜೀವನೋದ್ದೇಶದ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರು.

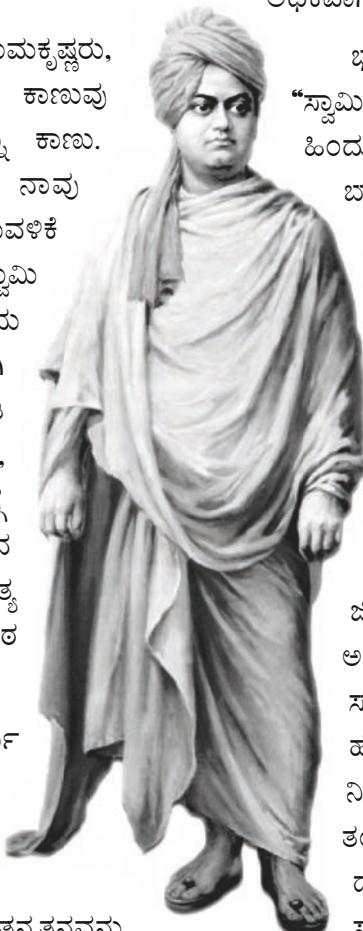
ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕಾರ್ಯವೈ ಖರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರ ತಿರುವನ್ನು ನೀಡಿತು. ತನ್ನತನವನ್ನು

ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ದೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಧೈಯ-ಸ್ವೇಯ ನೀಡಿದ ಮಹಾತ್ಮರವರು. ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“Undoubtedly Swami Vivekananda is the father of Modern India. The greatest achievement of Swamiji was in raising India in the world as a spiritual force and as a nation to be respected”.

ಮಹಾರಾಜ್ ಅರವಿಂದರು, “ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ವಿಶ್ವಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯತ ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಅವರ ಪರಂಪರೆಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ನೂರು ದುಂಡುಮೇಚಿನ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಮಂಡಿಸಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮ ಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತು” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತರತ್ನ ಸಿ.ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ, “ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾರತವನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅವರು ಭಾರದ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನವ್ಯ ಧರ್ಮ ಉಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುತ್ತಿರಲೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಇಬ್ಬರು ಬಂಗಾಳಿ ದಿಗ್ಗಜರ ಮಾತುಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದರು. ವಿಶ್ರೇಷಣೆ ರವೀಂದ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ನೀವು ಭಾರತವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅರಿಯಬೇಕಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜೀವನ-ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರಾವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಗೈಯಬೇಕಿದೆ”. ಬಂಗಾಳದ ಸಂತಕವಿ ಕಾಜಿ ನಸರುಲ್ ಇಸ್ಲಾಂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರೇ, ನೀವು ನವಭಾರತಕ್ಕೆ ನವವೇದವನ್ನು ತಂದಿರಿ. ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ದೈವತ್ವವನ್ನು ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಸಾರಿ ಜಾತಿಧರ್ಮ ಭೇದಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ

ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿದಿರಿ”.

ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಮೇಲಿನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾರತೀಯ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಲನಗೃದದ್ದು, ಮಲಗಿ ನಿದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕುಂಡಲಿನೇ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದ್ದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ಧೀರ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಸ್ವಾಮಿವಿವೇಕಾನಂದ

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ:

ಹೊರರಾಪ್ತಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ದಾಸ್ಯರಾಷ್ಟ್ರದ ಈ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭವ್ಯ ಸನಾತನ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಡೆಗೆ ಹರಿಯಿಸಿದ್ದು ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಸಂಗತಿ. ಕಾಲಗತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಯುಗ-ಯುಗಗಳಷ್ಟು ಹಿರಿಯರೆನಿಸಿದರು!

ಅವೆರಿಕಾದ ವಿಶ್ವಾದ್ವರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವೇದಿಕೆಯಾಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ್ದ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 11, 1893ರಂದು ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತದನಂತರದ ಮುಂದಿನ ಹದಿನ್ಯೇದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ‘ನಮ್ಮಲ್ಲಿಕೆ ಒಮ್ಮತವಿಲ್ಲ?’, ‘ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ(ಲೇಖನ)’, ‘ಧರ್ಮಕ್ಕಿಲ್ಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ’, ‘ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ ತತ್ತ್ವ’, ‘ಭಾರತದ ಆಧುನಿಕ ಧರ್ಮಗಳು’, ‘ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ತಿರುಳು’ ಮತ್ತು ‘ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ’ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳಾಧಾರಿತ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಅವೆರಿಕಾದ ನ್ಯಾಯಾಕ್ಷರ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಪ್ರತಿಕೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿತ್ತು: “ನಿಸಂದೇಹವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅತಿಶ್ಯೇಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಇಂತಹ ತಿಳಿವಳಿಕಣಿಕೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳಿಸುವುದು ಎಂತಹ ಮೂಲಿಕತನ್!

ಎಂದೆನಿಸಿತು”.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು: “ಧರ್ಮವು ಮನುಷ್ಯನ ದೌಬಿಲ್ಯದಿಂದ ಉದಿಸಿದುದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಫೋರ್ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಅವನು ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲ. ಧರ್ಮವು ಪ್ರೇಮದ ವಿಕಸನ, ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಲ್ಲಿದ ಅಮೇರಿಕನ್ನರು, “ನಿಜವಾದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಇಂತಹ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬ ಅಮೇರಿಕಾದ ಚಿಂತನಶೀಲ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂದೆಂದೂ ಲಭ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ! ಅವರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕಾವು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಉದ್ದರಿಸಿದರು.

ಉಂಟಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪತ್ರ ಮುಖೇನ ಭಾರತೀಯರನ್ನು, “ಅಮೇರಿಕಾದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರತಿಕೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಶಾಖಾಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಿಮಗೆ ಮಹದಾನಂದವನಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನೆನಪಿಡಿ! ನನಗೆ ಬಂದ ಕಷ್ಟಗಳು ಇನ್ನಾವುದೇ ಹಿಂದೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಅತ್ಯಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ! ಭಾರತೀಯರೇ, ನೀವು ಬಾವಿಯ ಕಪ್ಪೆಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ; ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಅರೆವೇ ನಿಮಗಿಲ್ಲ”, ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

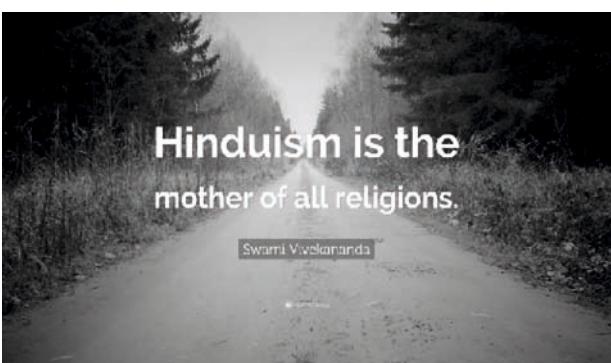
ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖ ಲೋಲುಪತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಮೋಗಿದ್ದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೂ ಜೀವನಾದಶಾದ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರೂ ತಲೆದೂಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರುಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ “ಭಾರತವೆಂಬ ಗುಲಾಮಿರಾಷ್ಟ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವಾದರಗಳು ಮೂಡುವಂತೆ ಆಯಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಹೃಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಜ್ಜತೆ ಗಳಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು, ಅವರ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯರು ‘ಶಕ್ತಿ ಸಂಜೀವಿನಿ’ ಎಂದೆಣಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾದರು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಆಗವನದಿಂದ

ಭಾರತೀಯರು ಸೂತಕದ ಭಾಯೆಯಿಂದ ಮೈಕೊಡವಿ ಮೇಲೆದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಪಥದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮೂಲಿರಾದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸುವ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಗಳಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕುರಿತಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಹಿತೋಪ್ರಿಗಳ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಕೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಉಳಿವು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಉಳಿವಿನ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದರಿತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ. ಶಕ್ತಿ, ನಿಭಾಯತೆ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ - ಇವುಗಳ ಚಿರಂತನ ಸ್ತೋತ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೌದ್ಧಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಭೌತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜೀವನವನ್ನು ಆದರ್ಶದ ಉಚ್ಚಾರ್ಯ ಸ್ಥಿಗಿ ಒಯ್ಯಲು ಸಾಧ್ಯ” ಎಂದು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇತ್ತರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬುದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಯವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಬ್ಬಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತವು ‘ಅಜಾಣನದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ’ ಎಂಬ ಆದರ್ಶದಿಂದ ಮುಂದುವರೆದು ‘ತ್ವಾಗ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅಮೃತತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿ’ ಎಂದು ಸಾರಿದೆ. ‘ದೋಷಲ್ಯವೇ ಮರಣ’ ಎಂಬ ಸಂದೇಶ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ ‘ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯೂ, ಪೌರಿಷವಂತನೂ ಆದ ದುಷ್ಪನ್ನನ್ನು ಗೌರವಿಸೋಣ, ಆದರೆ ಹೇಣಿಯನ್ನಲ್ಲ’

ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಒಂದೋ ನಾಜ್ಞಾದ ಎರಡು ಮುಖಗಳು

ಎಂಬ ಸಂದೇಶ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ. ‘ಶಕ್ತಿವಂತನಾಗು, ಸರಕ್ತನಾಗು, ಸರ್ವಶರಕ್ತನಾಗು’ ಎಂಬುದು ನಾಜ್ಞಾದ ಒಂದು ಸಂದೇಶಮೂಲವಾದರೆ, “ಯಾರು ಇತರರಿಗಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರದ್ದೇ ಜೀವನ, ಉಳಿದವರು ಬದುಕಿದ್ದ್ವಿ ಸತ್ತರಂತೆ!” ಎಂಬುದು ವಿವೇಕವಾಣಿಯ ನಾಜ್ಞಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖಿ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಸುಖಿಜೀವನದ ಸೂತ್ರ! ಆದರೆ ‘ಇತರರನ್ನು ಗೆದ್ದವನು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ; ತನ್ನನ್ನೇ ಗೆದ್ದವನು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ’ ಎಂಬುದು ಭಾರತೀಯ ಮಹಾನ್ ಆದರ್ಶ. ‘ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಶತಮಾನ ಬೇಕು, ಕೆಂಪಲು ಒಂದು ಘಣಿಗೆ ಸಾಕು! ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಅದೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಅಲ್ಲವೇ?’

ಇತಿಹಾಸಜ್ಞ ವಿಲ್ ಡ್ಯೂರೆಂಟ್ ಹೇಳುವಂತೆ, “ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂತರೇ ನಿಜವಾದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು!”

ಭಾರತವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಿಸಿದ ಸಂತ ಮಹಾತ್ಮರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದು ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾತ್ಯವನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಜೀವಿತವನ್ನೂ ಕೂಡ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದು ಉದ್ದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: “ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿದೆ ಬಡತನವಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಬಡತನವು ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು! ಭಾರತವು ಬಡತನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹಣದಿಂದಷ್ಟೇ ಅಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ!”

ಜೀವನವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಸತ್ಯದಿಂದ ಪೂರ್ಣಸತ್ಯ ದೇಡೆಗಿನ ಪಯಣ. ‘ಬೇಕುಬೇಕು ಎಂಬುದರಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಂಡು ಸಾಕುಸಾಕು’ ಎಂದು ಆನಂದಿಸುವ ಸಾಧನಾ ಪಯಣ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ‘ಸರಳತೆ’ ಎಂದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಲ್ಲ! ‘ವಿಧೇಯತೆ’ ಎಂದರೆ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಅಲ್ಲ! ಇದುವೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಬದುಕಿನ ಪಥಕ್ರಮಣ.

CONTRIBUTION OF SANSKRIT TO SCIENCE IN INDIA

Samskritam – this language is the gift of nature to the mankind. The word *Samskritam* it self is a scientific word. It consists of two words सम्यक् कृतम् which means which has been processed; which has been beautified. Sanskrit is a beautiful language , processsd in a proper manner is the meaning of the word संस्कृतम्. It encompasses all the fields of knowledge. There is no subject on this earth, untouched by Sanskrit. A study reveals that almost all the languages of the world contain at least 10-20% of Sanskrit words.

A true knowledge seeker should opt to learn Sanskrit. An individual has a number of benefits from learning this language. Self management is very easy ; indicating that Sanskrit includes managemental studies. He can present himself in a very good manner; His vocabulary will be increased; Grammar makes him perfect in the correct usage of language; His intellect will be sharpened by the study of Logic. The vast world of Sanskrit literature makes him generous; Subhashitas guide him on the proper path of life and avoids him by taking the wrong route. If one wants to have the History of any discipline, whether it is Science, Arts, Commerce, Social Science, Jurisprudence, Music, Dance, Engineering, Astronomy or any other branch of knowledge, he has to go surrender to Sanskrit language.

- Dr. Y.S. Gayathri

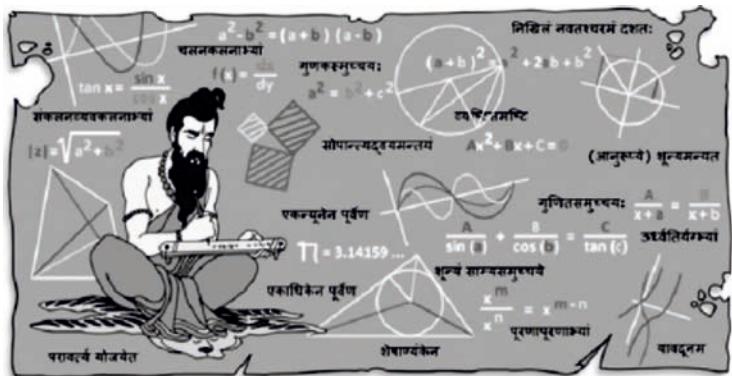
All the scriptures, Vedas and Upanishads, Ramayana and Mahabharata, the poetics, drama and dramaturgy, various Philosophical schools and their principles, innumerable number of texts pertaining to various domains are not to be known without this language.

In Vedic and Upanishadic period विशेषं ज्ञानं विज्ञानं means विज्ञान is a special knowledge. But now we have taken the meaning as Science as on today.

Let us take the different areas of science in Sanskrit one by one now.

Veads

Vedas are rich in Scientific knowledge. In Rig Vedic period only our ancestors had the knowledge of helio centric model of earth. They were very clear about this. मित्रो दधार

It is very easy to defeat someone, but very difficult to win someone.-Abdul Kalam

પૃથિવીમ् ઉત યામ् । The Sun is the support of the earth. (R.V.3/59/1)

The followers of the sage Atri excelled in the knowledge of eclipse.

यं वै सूर्य स्वर्भानुः तमसायिदध्यासुरः ।
अत्रस्तमन्वयिन्दन् न ह्यन्ये अश्कनुवन् ॥

(R.V.5/40/1)

They were knowing that the moon reflects the light of the sun.

सूर्यरशिमशन्द्रमा गन्धर्वः ।

(T.S.3/4/7/9)

पञ्चारे चक्रे परिवर्तमाने तस्मिन्नातस्थुर्भुवनानि विशा ।
तस्य नारेशस्तप्यते सनादेव न शीर्षते सनाभिः ॥

Sun moves in an orbit in which itself is moving. Earth and other bodies move around the sun due to force of attraction, because sun is heavier than them. (RV 1/164/13)

सविता यन्त्रैः अरम्णात् अस्कम्भते सविता यामुहंत् ।
अश्वमिवाधुक्षद्वनिमन्तरिक्षमतूते बद्धं सविता समुद्रम् ॥

“The sun has tied Earth and other planets through attraction and moves them around itself as if a trainer moves newly trained horses around itself holding their reins.”

How best can you explain the gravitational force and objects falling into earth and not the other way round? (RV 10/149/1)

Thus we can find some of the concepts of Physics and Astronomy in Rig Veda, a Sanskrit Work.

The protection of cattle and animals especially cow, is mentioned in Yajurveda.

(Y.V. 13/47-49)

इमं मा हिंसीर्द्धिपादं पश्नू सहस्राक्षो मेधाय चीयमानः ।
मयुं पशुं मेघमग्ने जुषस्व तेन चिन्वान्स्तन्वो निषीद ।
मयुं ते शुगृच्छतु यं द्विष्मस्तं ते शुगृच्छतु ।

These mantras say that no one should ill treat the animals; instead he should take proper care of them; should make use of them for the interest of the large number and please all the living beings; The cruel wild animals troubling the cattle and men should be killed or they should be arrested.

The men should not kill animals like horses and others. He should never kill the wild animals that are helpful to the human beings. The eco system will be imbalanced by killing them. Those animals need to be protected and only the harmful animals to be killed.

The king should not kill the animals like oxen helping the former and cows which give milk and milk products for the well-being of the mankind. Those who kill these helpful animals should be punished severely.

These are the laws laid by Vedas to protect the environment.

It is well known that Samaveda is the origin of Music.

Atharva Veda has the reference to electrical and atomic energy in 20 th Kanda, which is famous as Indragni Mantra.

Mathematics

Mathematics is a subject which is embedded in all walks of life. Indians have made great contributions in this field.

A Rig Vedic Seer by name Medhatithi has

given the number परार्थम् = 10^{12} . Which is being praised globally.

The number system was well developed. Taittiriya Samhita contains numbers upto 10^{19} which is named as loka.

A Buddhist work Lalithavistara grantha has the numbers each greater than 100 times the previous, has a large number as 10^{341} .

Shulbasutra Baudhayana gives the rules of Pythagoras theorem, prior to him.

दीर್ಘचतುರಸ್ಸ್ಯಾಕ್ಷಣ್ಯಾ ರಜ್ಜು: ಪಾರ್ಶ್ವಮಾನಿ ತಿರ್ಯಕ್ಞಾನಿ ಚ ಯತ್
ಪृಥಗ್ಭೂತे ಕುರುತಃ ತದ್ಬಂಧಂ ಕರಾತಿ ।

The same rule was restated by the mathematicians of the later period thus – In a right angled triangle the sum of the squares on the other two sides is equal to the square on the hypotenuse.

(Baudhayana Sulba Sutra 1/12)

Shulbasutras deal with the fire altars for various sacrifices. Different altars had to be constructed for different sacrifices. So it was mandatory for the people of that period to have the proper knowledge of geometrical figures and their area and transformation of one shape to another etc. The use of algebra in geometry, the geometrical representation of algebraic terms prove their high profile in this domain.

Aryabhata I of V century CE is the first to give the formula for the area of a triangle; the accurate value for π and accurate values for sine tables; and solution for indeterminate equations.

Ganitasaraasangraha of Mahaveeracharya introduces LCM for fractions for the first time. expressing a number as the sum of many fractions with numerator as one,

$$\text{Eg - } 1 = \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{3^{n-2}} + \frac{1}{2 \cdot 3^{n-2}}$$

a special kind of multiplication namely malagunana, in which the place value of the digits in the number remain the same counted either by right or by left are some of the special features of this work.

$$\text{i) Eg. - } 139 \times 109 = 15151$$

$$\text{ii) } 12345679 \times 9 = 111,111,111$$

Siddhantashiromani of Bhaskara II is a mile stone in the history of Mathematics.

Lilavati is a part of it containing Arithmetic algebra and geometry. He poses the problems by describing the natural beauty so that a student is interested in solving them. His dealing with equations is simply superb.

He has solved the indeterminate equation $61x^2 + 1 = y^2$ completely by chakravala method. The same problem was given by Fermat to Frenicle as a challenging problem in 17th century CE. But Bhaskara II has solved it

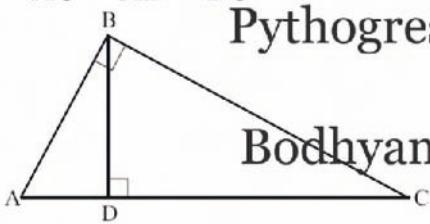
$$AB^2 + BC^2 = AC \times AD + AC \times DC$$

$$AB^2 + BC^2 = AC(AD + DC)$$

$$AB^2 + BC^2 = AC \times AC$$

$$AC^2 = AB^2 + BC^2$$

Pythagoras Theorem

Bodhyana Theorem

completely 500 years prior to him. This highlights the excellency of Indian mathematical knowledge.

Puranic literature too gives a lot of Scientific information. Agnipurana gives a detailed description of Pratima nirmana. All the puranas have the factors of time from truti to manvantara. Bhagavata purana gives the space and time concept. Garbhopanishat is a part of this scripture, where the development of a human embryo from the day of conception to the day of delivery is explained in detail. It almost coincides with the modern science. The thought process of our ancestors is really amazing and beyond our words.

Encyclopedia like Manasollasa and Shvatattva ratnakara take us to the shore of the ocean of knowledge.

ಗಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಶಥಶಾಸ್ತ್ರ, and others reveal the detailed study of the life style of these animals.

Dalvana was a specialist in the study of venomous snakes. He tells about 13 variety of snakes. Rig Veda consists of a list of names of more than 50 different species of birds.

Charaka and Sushruta have classified plants and animals on the basis of their charac-

Bhāskara II 1114 - 1185

Bhaskara's Lemma : It states that, for equation

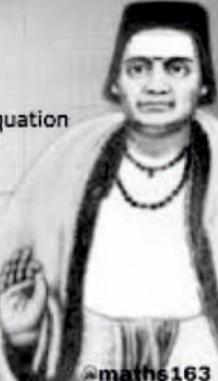
$Nx^2 + k = y^2$, implies

$$N\left(\frac{mx+y}{k}\right)^2 + \frac{m^2 - N}{k} = \left(\frac{my+Nx}{k}\right)^2$$

where, $N, x, y, m \in \mathbb{Z}$ and $k \in \mathbb{Z} - \{0\}$

Note : It is used during in-between chakraval method

#mathematician

teristics.

We can not move forward without mentioning Ayurveda, a medicinal system, serving the mankind since 5000 years. Charaka and Sushruta are the specialists here. Panchakarma chikitsa of Ayurveda has become more popular now.

The brevity of Panini in conveying the concepts through sutras, has made Sanskrit as the best computer friendly language.

In Chemistry, metallurgy was the most well known concept. They were experts in extracting the ores and purifying them. A lot of study on Mercury has been carried out in this branch of Science.

Smriti literature, the code of law forms the foundation for judicial system in our country. Manusmriti, Yajnyavaalkya Smriti and Narada Smriti are considered to be the significant works. They deal with the duties of each individual in a society and lay rules to run it smoothly. Narada smriti gives the forensic laws.

As the subject is very vast we can have just some glimpses of different branches of knowledge. All the texts pertaining to this area are in Sanskrit language alone.

The learning of Sanskrit, study different disciplines in this language give a holistic optimistic approach towards life.

ಆ ನೋ ಭದ್ರಾ: ಕ್ರತವೋ ಯಂತು ವಿಶ್ವತಃ: Let the noble thoughts come to us from every where – says Rig Veda.

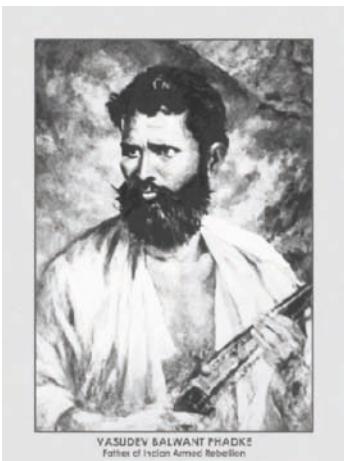
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು

- ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಶೂಲಿಬೆಲೆ

ವಾಗ್ನಿ, ಚಿಂತಕ, ಅಂಕಣಕಾರಯ

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಈಗ 75 ವರ್ಷ. ಈ ಏಜ್ಯಾವರೆ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಕಾಲದ ಕನ್ಸಂಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಗಣ್ಯವೇ. ಅರೂಪರೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಬಲಿದಾನ ಈ ನಾಡಿಗಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಭಾರತವೆಂದರೆ ಹೇಡಿಗಳ, ಮುಖಿಯೇಡಿಗಳ ನಾಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ವರಿಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಥನವೇ ಒಂದು ಸ್ಥಾತ್ಮಿಕದಾಯಕ ಉತ್ತರ. ಭಾರತದ ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡಿನ ಭೇದವಿರಲಿಲ್ಲ, ಕಿರಿಯ-ಹಿರಿಯ ಎಂಬ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕದನಕ್ಕಿಂತಿರುವ ಜಾತಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಗಡಿರೇಖೆಗಳು ಹೋರಾಟದ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಬಿನಲ್ಲಿ ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು, ಬಂಗಾಳ ದಲ್ಲಿ ಬಿಪಿನ್ ಚಂದ್ರಪಾಲರು ಉದಿದ ರಣಕಹಳೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಲೆ-ಅಲೆಯಾಗಿಯೇ ದೇಶವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯ 200 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕುನೂರು ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ದಂಗೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವುಟ್ಟಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಹೈರಾಣಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಯಾವೋಂದು ದಿನವೂ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದಿದ್ದ ಕಾಲಫಟ್ಟವೇ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಏರಡನೇ ವಿಶ್ವಯುದ್ಧಗಳ ನಂತರ ವಂತೂ ಅವರಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಬತ್ತಡಗಳು ಉಂಟಾಗಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಭಾರತದ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ

ವಾಸುದೇವ ಬಲವಂತ ಘಡ್ಕೆ

ಯೆಶ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಸುಭಾಷರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅರ್ಮೆಟ್ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ದಾಳಗೈದು ಅವರನ್ನು ಹಣ್ಣಿಗಾಯಿ, ನೀರುಗಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೇ ಜಗತ್ತಿನ ಅನುಕಂಪ ಗೇಸುವಲ್ಲೂ ಯೆಶ್ವಿಯಾಯಿತು.

1857ರ ಸಂಗ್ರಹದ ನಂತರ ವಾಸುದೇವ ಬಲವಂತ ಘಡ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿದ ರೀತಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಾಸುದೇವ ಬಲವಂತ ಘಡ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಿದುಮಿನಿತ್ತ. ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಶವವನ್ನು ನೋಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲು ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ರಾಜೀನಾಮೆ ಇತ್ತು ಹೊರಬಂದ ಘಡ್ಕೆ ತಾಯಿ ಭಾರತಿಯ ಗೌರವ,

ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪಡೆಕಟ್ಟುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ. ಆತ ಕಾಡಿನ ರಾಮೋಶಿಗಳ ಪಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ. ಮಣಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ತೋಡೆತೆಟಿದ್ದ.

ಆತನ ಅಬ್ಜರಕ್ಕೆ ಬೆದರಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ರಿಚರ್ಡ್ ಟೆಂಪಲ್ ಘಡ್ಕೆಯ ಸುಳಿವು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಬಹುವಾನವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ. ಆದರೆ ಜಗ್ಗುವ ಜಾಯಮಾನವಲ್ಲ ಅವನಿಷ್ಠ. ಆತ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಚಟುವಟಿಕೆ ವಾಡಲಾ ರಂಭಿಸಿದ. ಮೋಸದಿಂದ ಘಡ್ಕೆ

ಲಾಲಾ ಲಜಪತ್ ರಾಯ್

ಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ನೇರಿಗೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪ ಅಧಿಕಾರಿ ರಾಂಡ್ ಅಟ್ಟಹಾಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವದು. ಪ್ಲೇಗ್‌ನಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಆತ ರಾಕ್ಷಸನಂತೆ ಕಂಡುಬಂದ. ಪ್ಲೇಗ್ ನಿಮೂರಲನೆ ಗಾಗಿ ಆತ ಹೋರಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜನರನ್ನೇ ನಿಮೂರಲನೆ ಮಾಡಲು ಹೊರಟ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದೇ ಚಾಪೇಕರ್ ಸಹೋದರರು ಸಿಧ್ಧರಾಗಿಬಿಟ್ಟರು. ದುಷ್ಪ ರಾಂಡ್‌ನನ್ನು ಹೊಂದು ಬಿಸಾಡಿದ ಚಾಪೇಕರ್ ಸಹೋದರರು ಮುಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಗೂರಿನಲ್ಲಿನ ಸಾವಕರ್ ಸಹೋದರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ನಿಂತರು.

ಮಂಗಲಪಾಂಡೆ

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಆಜಾದ್

ರಾಮಪ್ರಸಾದ್ ಬಿಸಿಲ್

ಭಾಗತ್ ಸಿಂಗ್

ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ದೇಶಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಸಲು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿತ್ತು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸಹಮಿತ್ಯರನ್ನು ಹಾಡಿ ಕೊಂಡು ಮಿತ್ರಮೇಳವೆಂಬ ಸಂಘಟನೆ ಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಹಾಕಿದ ಸಾವಕರ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಅಭಿನವಭಾರತ ಎಂಬ ಸಂಘಟನೆಯ ನೇತಾರರಾಗಿ ದ್ದರು. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸುವ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಶಸ್ವಿ ಕಂಡಿತ್ತು. ಸಾವಕರ್‌ರಲ್ಲಿದೇ ಇವರಂತಹ ಅನೇಕ ಉತ್ಸಾಹಿ ತರುಣರಿಗೆ ತಿಲಕರೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ. ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದೇ ಕಾದಾಡಲು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಾವಕರ್ ಲಂಡನ್‌ನೇ ಹೋಗಿ ಕಾದಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ನಡೋಂದಿಗೆ ಲಂಡನ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಸಾವಕರ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮ್ಯಾಟ್ಟಿನಿ ಮತ್ತು ಗ್ಯಾರಿಬಾಲ್ಟಿ ಯವರ ಕುರಿತಂತೆ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ತರುಣರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಇಷ್ಟ್ವಾ ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ ಲಂಡನ್‌ನ ಲ್ಯಾಬರಿಗಲಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಕಳೆದು, 1857ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಂಗ್ರಹದ ನೈಜ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರುಗೆಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀ ಅವರೇ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ‘ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಹೋರಾಟ ಸಾವಕರರ ಕೃತಿಯ ನಂತರ ‘ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಂಗ್ರಹ’ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಅವರ ಉಪಟಳವನ್ನು ತಡೆಯದೇ ಹೇಗಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರು

ರಾಜಗುರು - ಭಗತ್ ಶಿಂಗ್ - ಸುಖಿದೇವರು

ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿ ಕುಳಿತರು. 1905ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಪ್ರಘಟ್ತ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಭಾಷಣದ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳಾಗಿ ಅರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸಾವಕರ್ಮರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು. ನ್ಯಾಯಾಲಂದು ಸಾವಕರ್ಮರಿಗೆ ಅಂಡವಾನಿನ ಕಾಲಾಪಾನಿಯಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಏರಡು ಜೀವಾವಧಿ ಶೀಕ್ಷಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿತು. ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಡಮಾನ್ ಎಂದರೆ ಭಯದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಕೂರ ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿಂದು. ಸಾವಕರ್ಮರನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಹಿಪ್ಪೆಂಹಾಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿಯೇ ಈ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಸೋತು ಬಸವಳಿಯುವದಿರಲಿ ಸಾವಕರ್ಮ ಅಂಡಮಾನಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಥಾಮು ಮೂಡಿಸಿದರು. ಅವರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಜನರು ಗಮನಿಸದೇ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಾಯ ಕೇಳಿಬಂತು. ಕೊನೆಗೂ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷಿಯ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಚೌಕಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ

ವಂತಿಲ್ಲ.

ಒಂದೆಡೆ ಸಾವಕರ್ಮ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುನ್ನಡಿ ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಚಿಟ್ಟನ್ ಚಂದ್ರ ಪಾಠ

ಸಮಭವಾದ ಯೋಜನೆ, ತಕ್ಕ ಪರಿಶ್ರಮ ಇದ್ದರೆ, ಯಶಸ್ವಿ ಖಚಿತ

ಬಂಗಾಳದ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಕ್ಕೆ ನವೇದಿತಾ ತರುಣರನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾಯ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಖಿಸು ತ್ತಿದ್ದರು. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಲಾಲಾ ಲಜಪತ್ರಾಯರು, ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಬಿಪಿನ್ ಚಂದ್ರಪಾಲರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕುರಿತಂತೆ ಸದಾ ಅಸಂತೋಷವಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಒಮ್ಮೆ ಹೊತ್ತಿದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಜ್ಞಾಲೆ ಸದಾ ಉರಿಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಇವರೆಲ್ಲರ ಪಾತ್ರ ಬಲು ಮಹತ್ವದ್ದು. ಇದರ ನಡುವೆಯೇ ಕ್ರಾಂತಿಕಾಯ್ಕೊಂಡು ರಭಸ ದೊರೆತಿತ್ತು. ಕೇವಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವುನ ಕರಗಲಾರದು, ಭಾಂಬುಗಳ ಬಳಕೆಯಾಗಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಆರ್ಮಿ. ರಾಮಪ್ರಸಾದ್ ಬಿಸ್ಕೂಲ್, ರಾಜೇಂದ್ರ ಲಾಹಿರಿ, ರೋಶನ್ ಸಿಂಗ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್, ಅಶ್ವಾಮಿಲ್ಲಾಖಾನ್ ಮೊದಲಾದವರು ಕಟ್ಟಿದ ಬಲಿಷ್ಠ ಸಂಸ್ಥೆ ಅದು.

ಈ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಕೋರಿಯ ರ್ಯಾಲಿನ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ವಿಜಾನೆ ಲೂಟಿಗೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ದೊರೆತ ಹಣದಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾಯ್ಕೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಸಂಗ್ರಹಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೇನೋ ಲೂಟಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸುಳಿವೇ ಸಿಗದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದಾರೆ ಯಂಬಾದು ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿಹೋಯಿತು. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಶರುವಾದ ಬಂಧನಗಳ ಪರವರ್ತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡ್ದರು. ಅಶ್ವಾಮ್, ಬಿಸ್ಕೂಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ನಾಲ್ಕುರಿಗೆ ನೇಣು ಶಿಕ್ಕಿಯಾಯಿತು. ಎಂದಿನಂತೆ ಆಜಾದ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮುಂದೆ ಇದೇ ಆಜಾದ್ ವಂತ್ತು ಭಾಗತ್ ಸಿಂಗರು ಸೇರಿ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಸೋಷಿಯಲ್ಸ್‌ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಆರ್ಮಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಆರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್ ಮುಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾವಾಲ್ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರಭೂತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಇಂದು ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಅಜರಾಮವಾಗಿ ಉಳಿದವ. ಕಾಕೋರಿ ಕಾಂಡವಿರ ಬಹುದು, ಸ್ವಾಂಡಸ್‌ನ ಹತ್ಯೆಯೇ ಇರಬಹುದು ಆಜಾದನ ಪಾತ್ರ ಕೆಡಿಮೆಯದ್ದಲ್ಲ. ಆತ ಚುರುಕುಮತಿಯ ಸಂಫಾಟಕ. ಹೊಲೀಸರಿಗೆ ಜಳ್ಳಿ ಹಣ್ಣು ತಿನಿಸಿ ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಬಲ್ಲ ಚಾಕಚಕ್ಕತ್ತೆ ಉಳ್ಳವ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಹೊಲೀಸರ ಕ್ಯಾಗೆ ಸಿಗದೇ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಸೋಷಿಯಲ್ಸ್‌ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಆರ್ಮಿಯ ಬಹುತೇಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಕಾರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡ್ದಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೇ ಇದ್ದ ವೀರಭದ್ರ ತಿವಾರಿ ಮಾಡಿದ ಹೋಸದಿಂದ ಪ್ರಯಾಗದ ಆಲ್ತೆಡ್ ಪಾಕ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಆಜಾದನ ಸುಳಿವು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಈತನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲ್ಲಾಗು ಅವರು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಒಂದೆರಡಲ್ಲ. ಈಗ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಆಜಾದ್ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದರೆ ಬಿಡುವು ದುಂಟೇನು? ಒಂದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಐವತ್ತುಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಲೀಸರು ಸುತ್ತುವರೆದರು. ಆಜಾದ್ ಅಪ್ಪು ಜನರೊಡನೆ ಬಡಿದಾಡುತ್ತೆ ಒಂದಿಬ್ಬರನ್ನು ಯಮ ಮರಿಗೂ ಕಳಿಸಿದ. ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಬಂದೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಗುಂಡು ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಅರಿವಾದೊಡನೆ ಮಾತ್ರಭೂಮಿಗೆ ನಮಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಹಣೆಗೇ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ವಾಡಿದ. ಏರನೊಬ್ಬನ ಅಂತ್ಯದಿಂದ ಶಾಯಿ ಭಾರತಿ ಒಮ್ಮೆ ಕಂಪಿಸಿದಳು.

ಆಜಾದ್ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಕೆ ಮಾಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್, ರಾಜಗುರು, ಸುಖಿದೇವರು ನೇಣಿಗಂಬಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದರು. ಭಗತ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿರು ವಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದು. ತನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ವಿದ್ಯಾಲಂಕಾರರು ರಾಮಪ್ರಸಾದ್ ಬಿಸ್ಕೂಲ್ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದ ನಂತರ ಆತ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಆರ್ಮಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಆಜಾದ್‌ರ ನೇತ್ಯಕ್ಕೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾಯ್ದ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಹೆಗಲುಕೊಟ್ಟು. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು

ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟದ ಅರಿವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಜರೂರತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಕಿವುದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಬ್ ಸ್ನೋಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಕ್ರಾಂತಿಸೇನೆಯವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಈ ಬಾಂಬ್ ಸ್ನೋಟಿ ಮೂಲಕ ಯಾರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಿದೇ, ಬಂಧನಕೊಳಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯವಂತೆ ಉಚ್ಛವಿಸಿದರು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಯ್ದುಯಾದದ್ದು ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್. ಅವನೊಂದಿಗೆ ಭಟುಕೇಶರದತ್ತ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಬ್ ಸ್ನೋಟಿವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಬಂಧನಕ್ಕೂ ಒಳಗಾದ ಭಗತ್ ತನ್ನ ವಿಶೇಷ ವೃಕ್ಷಿಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಜನಮಾನಸ ಗೆದ್ದ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಬಂಧಿತನೊಬ್ಬ ಸ್ಯಾಂಡ್ಸೋರ್ ಹತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಇವರಲ್ಲಿರ ವಿರುದ್ಧವೂ ವೋಕದ್ದಮೆ ನಡೆಯಿತು. ಭಗತ್, ರಾಜಗುರು, ಸುಖಿದೇವರಿಗೆ ನೇಣುತ್ತಿಕ್ಕೆಯೂ ಆಯಿತು.

1857ರ ಸಂಗ್ರಹದ ನಂತರ ಆಂಗ್ಲರು ಭಯಭೀಕರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಮೂಗಿನಡಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆದ ಆ ಹೋರಾಟದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯರು ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಬಹುದೆಂಬ ಭಿತ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತೇ ಇತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಈ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಕ್ರೋಶವನ್ನು ತಣ್ಣಾಗಿಸಲು ಅವರು ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲೂ ಹಿಂಜರಿಯಲ್ಲ. ಜಾತಿ-ಜಾತಿಗಳ ಹಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಡೆದರು. ಮುಸಲ್ಕಾನರ ವಿರುದ್ಧ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೆಟ್ಟಿದರು. ಭಾರತವನ್ನು ಬಡ, ಕೃಪಣ, ದರಿದ್ರ ನಾಡೆಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ವಾಡಿದರು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅವರ ವಿರುದ್ಧದ ಆಕ್ರೋಶ ತಣ್ಣಾಗುವುದಿರಲಿ

ಅದು ದಿನಗಳೆಂತೆ ಹಚ್ಚಿತ್ತಲೇ ಸಾಗಿತು. ಬಹುಶಃ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ದಿನವೂ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದ ಕಾಲಕಳೆದ ಸಂದರ್ಭ ಇರಲಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾದರೊಂದು ಕಡೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿರೋಧೀ ಕದನಗಳು ನಡೆದೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು!

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ಕಪಾಳಮೋಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟವರು ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರೇ. ಒರಿಸ್ಸಾದ ಕಟಕನಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಪ್ರತಿರ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತರು. ಸುಭಾಷರ ಮನಸ್ಸು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರ್ಯದತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಅವರ ತಂದೆ ಐಸಿಎಸ್ ಪರಿಸ್ಕ್ರೇಬರಿಯವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿದೊಡನೆ ತಾವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮನರುಜ್ಞರಿಸಿ ನೇರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ವಾತು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಬಳಿ ಸ್ವಷ್ಟ ನೀಲನಕಾಶೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಅರಿತ ಸುಭಾಷರು ಚಿತ್ತರಂಜನ್‌ದಾಸರ ಬಳಿ ನಡೆದರು. ಅವರ ವಕ್ತ್ವು ಕೃತಿಶೀಲತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರೂ ಆದರು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಭಾಷರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿತ್ತು, ತಮ್ಮದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧನ ಕೊಳಗಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಹದಗೆಟ್ಟಿ ಗೃಹಬಂಧನ ದೊಳಗಿರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಸೂಕ್ತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಸುಭಾಷರು ಬಂದು ದಿನ ಕಾವಲಿನ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಚೆಳ್ಳುಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಿಸಿ ವುನೆಯಿಂದ ಪರಾರಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಜಪಾನಿಗೆ ಬಂದ ಸುಭಾಷರು ರಾಸೋಬಿಹಾರಿ ಬೋಸ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆರ್ಮಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪರವಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ ಖೇದಿಗಳನ್ನು

Man needs difficulties in life because they are necessary to enjoy the success - Abdul Kalam

ಸೇನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದರು. ಸುಭಾಷರ ಪ್ರತಿರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸೈನಿಕರಾದವರು ಹಲವರು. 1943ರ ಅಕ್ಷಯ್ಯಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್ ಸಕಾರವನ್ನೇ ರಚಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆರ್ಮ್ ಭಾರತ-ಬಹಾರ ಗಡಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ರಂಗಾನಿನ ಮುತ್ತಿಗೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಮಾನೋಪರ ಸಂಸಾಫನ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಇಂಥಾಲೋನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ದ್ವಿಜವನ್ನು ಹಾರಾಡಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಅದರದ್ದು. ದಿಲ್ಲಿ ಚಲೋ ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟ ಸೇನೆ ಎಷ್ಟೇ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಮುರೆದರೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಕೈಕೊಟ್ಟಿತು. ಹಿರೋಷಿಮಾ ಮತ್ತು ನಾಗಾಸಾಕಿ ಗಳ ಮೇಲೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜಪಾನಿನ ಹೋರಾಟ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಿತು. ಸಹಜ ವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸೇನೆಗೆ ಸಿಗಬೇಕಿದ್ದ ಸಹಾಯಗಳೂ ಇಲ್ಲವಾದವು. ಮುಸಲಧಾರೆಯಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಳೆ

ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಂಗಡಿಸಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಹೋರಾಟ ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆರ್ಮ್ ಕೈವಶವಾಗುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಪೆಯ ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಸುಭಾಷರು ತೀರಿಕೊಂಡರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಎಪ್ಪತ್ತೆಯ ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬುತ್ತಿವೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗಳಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ರಕ್ತದ ಕಣಕಣದೊಳಗೆ ದಾಸ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ಸೇರಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಮೊಫಲರ ದಾಸರಾಗಿದ್ದವರು, ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಮತ್ತೀಗ ಪಶ್ಚಿಮದ ದಾಸತ್ವಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀವೆ. ಭಾರತ ಮತ್ತೆ ಸೆಟಿದು ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದರೆ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಮಧುಪಾನ ಮಾಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಶಾಗ್ರಹಿಸಿ ವರಾಡಬಲ್ಲ ೧೦೦ ಮಿಲಿಗೆಲಿಡ್ಡರೂ ಸಾಕು ನವಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣ ನಿಸ್ಸಂಶಯ.

SVP TRUST'S
RAMABAI JAHAGIRDAR (RJ) PU COLLEGE OF SCIENCE
UNDER THE MANAGEMENT OF DR. BHURLI
YOUR DREAMS - OUR MISSION

www.rjpu.com

Near KPTCL Sabha Bhavan, Karuneshwar Nagar, Kalaburagi

For Admissions Call:
94480-76776

- SPECIALISED COACHING FOR NEET, JEE & KCET
- DEDICATED & EXPERIENCED STAFF
- LIMITED INTAKE, UNLIMITED ATTENTION

TOWARDS TEACHING AUTHENTIC HISTORY OF INDIA

There are serious debates going on for last few decades about teaching authentic history of India to the Indian children in schools. School textbooks have become topics of controversy and contestation for camps led by different political ideologies and views. Especially, it is interesting to note here that such controversies mainly arise in connection with the history lessons. No other subject either in social sciences or natural sciences seems to attract such disputes. Of course, this cannot be a coincidence. There are reasons and logical arguments to support such disputes. Disputes arise about the historical truths or facts and every contesting camp tries to support its claims with one or the other historical evidence. Such a problem does not seem to exist in the case of other subjects of school education. Therefore, it is evident that this is a problem specific to the subject called history. Why Indian history should generate such an unending debate? Answer can be searched in two broad areas: 1) The problems generated by the nature of the discipline called history in general. 2) The problems generated by the way Indian history writing is put into practice.

1. So far as the first point is concerned the root of the term history is derived from the ancient Greek

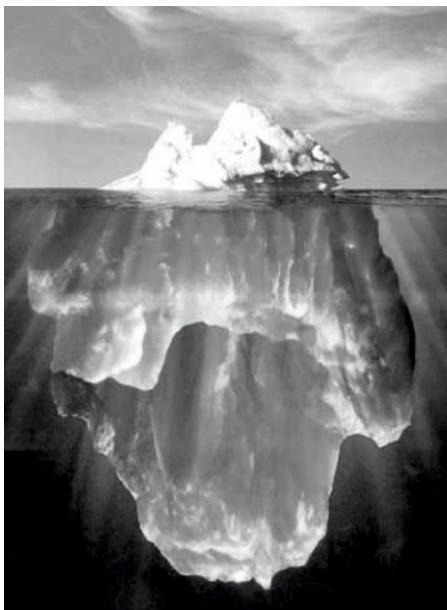
- Dr. Rajaram Hegde

*Historian,
Honnebaga, Sirsi,
Uttara Kannada District*

word 'historia' means inquiry. In other words it is basically a search for truth. But, we often forget that emphasis is on the search, not the truth. As a result we believe in the common-sense that history is a true account of one's past. When we talk of true events, we believe that it is absolute truth which can never be falsified. There is a general impression among the educated that an authentic history should only consist of such truths. The way history is taught and learnt in our school and college educations encourages the children to believe that whatever they learn in history is exactly what

happened in the past. But such notions are not tenable within historical research. Though history writing is basically an inquiry about the authentic past, it never claims that it can guarantee the absolute truth about the past. Especially the notion of historical truth has undergone fundamental changes in last century. Historians have realized that historical truth is a proposal which can be falsified; therefore there is no such thing like final truth in

The known is :but only a figment of the unknown

The first duty is to educate the people

history. Historian adopts scientific methodologies for his inquiry and arrives at a coherent conclusion. Thus as the word and the practice in the West exemplify, it remained always a historian's craft or quest.

If such is the case, what would be the nature of historical truth? Can it guarantee an authentic picture of past? Historian, who is supposed to reconstruct the past is neither the direct witness to the past events unless he is writing about the events of his own experience, nor is he free from personal biases. Historians base on the sources of evidence. They subject the evidence to scrutiny, cull out factual information and conduct logical reasoning to arrive at an authentic conclusion. Where there is no evidence there is no history. Thus what we call authentic history is neither a complete or absolute past nor is eternal truth. It is founded on a historian's view and his methodology. Notwithstanding this limitation, generally accepted scientific conclusions are possible in history writing and such conclusions stand for the authentic past. However, such an authentic past is always open for any future scrutiny; possibility of its falsification is always open. It is common in historical research that new sources come to light, new evidences or counter evidences crop up, better interpretations and explanations are presented, old conclusions contested, falsified and new ones proposed. Any person who swears in the name of authentic history ought to know this peculiar nature of history. History is not a self evident truth. Historical inquiries are always debatable. The debates in history are a sign of a healthy development of this discipline and blind beliefs on historical truths are death nails to this

discipline.

Therefore those who swear on authentic history should know that history is a scientific quest wherein it is a rule that our accepted conclusions are subjected to be challenged, modified or falsified. But, we hardly see such awareness about historical truth. On the contrary, what we witness is that the people who demand for authentic history of India resist to accept the truths inconvenient to their political and ideological programme. They think history is a tool for their propaganda. This attitude has proved to be the greatest hindrance for search of truth in historical research. Bias and Interests of individuals and groups have been projected in the name of historical conclusions and the interested groups try to include such conclusions in school texts. Due to such learning by the leftist and progressive intellectuals in the recent past scientific quest in the Indian history writing had a great set back. As a result the children are imbued with prejudice about our nation, certain castes, religious groups and issues. Such wrongs cannot be rectified by writing an equally biased history from the opposite camp. What we witness today is that those who contest such a history, especially from the point of view of Hindutva, try to push equally dubious facts and interpretations without discriminating between traditional stories and the historical account. If we really want to write authentic history and want to stand with our claim, we should understand the true nature of the discipline and difference between stories and history. Wrongs can be set right only if we create awareness among educated people about the true nature and limitations of the Historical knowledge

itself.

2. The second problem is in a way specific to writing Indian history. Indian history writing as it exists at present is a colonial contribution. When the British established the colonial government at Calcutta for the first time, they felt the need to know the authentic Indian past for their administrative purposes. Therefore they initiated history writing project. European scholars involved in this intellectual task were called Orientalists i.e. specialists on the study of oriental culture. They viewed and tried to make sense of the Indian past through their own cultural lenses. Indian culture looked inferior, immature and immoral to their yardsticks. Europeans on the eve of writing colonial history had believed that they are the most progressive and matured civilization in the world. Cultures like India represented the childhood of human civilization. Though this attitude was a subjective experience and totally unfounded by any standards of scientific investigation, fact remains that such an impression was the fabric that was put into the creation of Indian history by these scholars. Thus, the scholars who began writing Indian history laid its foundations on Western biases about Indian culture and failed to adhere to the standards of the discipline.

Indian history as a colonial legacy creates a negative attitude about Indian society and culture in general. Any student who reads Indian history is informed that Hinduism is a degenerated religion, full of immoral, inhuman, unjust and superstitious social and cultural practices of caste and gender inequality. It informs that these practices are supported by ancient texts like Veda, Bhagavadgita and

Dharmashastras therefore our tradition upholds immoral and inhuman doctrines. Brahmanical priests of ancient period have invented such immoral practices for their selfish ends and interpolated such doctrines in our scriptures. The higher castes have invented and guarded our social system to exploit dalits and women. Whatever religious practices existing in India are all superstitions and tools of exploitation of lower castes and women, therefore we have to eradicate these practices in order to come out of this exploitative structure. It is a fact that today such a history has become the commonsense of educated Indians about their own culture and society.

Let us not deny the fact that exploitation, discrimination, caste and gender atrocity exist in Indian society. But this is a general truth about any society under the sun, in the past, present and may be in future also. And there are efforts and struggles in India as well as in all societies to come out of such unjust, and exploitative practices. However, the history of no other country in the world teaches its children that its culture and society is founded on immoral and inhuman principles and one should get rid of his cultural roots. Why is it that educated Indians think this kind of history truly represents their past? It is because they have blindly accepted the Western interpretations without proper scrutiny. Of course, during the nationalist era the negative comments about the Indian culture were questioned and strengths and contributions of the Indian culture were highlighted, but the basic lacunas of Indian cultural history are accepted as fact and they are continued to be taught in schools till today. During the past 75 years of inde-

pendence, there was increasingly a great resistance to teach the nationalist views of history which provide positive picture of Indian past and efforts were made to enforce negative images of India time and again in the name of authentic history.

Today we realize that the image of India provided by its colonial history is founded neither on empirical evidence nor on logical reasoning. It does not match the experience of common Indian or the information provided by the historical sources. It does not look authentic by any standards of the scientific description. Not only that, such a history has generated irresolvable problems in Indian life and damaged the very fabric of coexistence of diverse cultures. It has damaged the national integrity and made way for the manipulations of groups of vested interests. Therefore, it is high time

that we realize these damages and rewrite history on the basis of scientific methodology and teach it to our children. The challenge today to those who aspire for authentic history of India is not only to remove such negative and harmful images of India but more than that to replace it with coherently argued facts about India's past not with stories or speculations. Conclusions should be based on historical evidence and logical reasoning, not on political agenda or ideological prejudice.

Teaching authentic history in schools requires aforementioned prerequisites. The goal of history education should not be to encourage blind beliefs but it should enkindle critical reasoning power and wisdom in the children to make them intelligent and responsible citizens of our nation.

**Near K.S.R.T.C. Bus Stand,
HOSAPETE - 583201.**

Email : contacthotelswagath@gmail.com

Tel : 08394 - 221007

Cell : 7204839998, 74065 39998

**North & South Indian Restaurant
(Pure Veg)**

**Roof Top Family Restaurant
Bar & Restaurant**

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಕನಾಂಟಕ್ ಕೆಲವು ಕೊಡುದೆದಳು

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಹಲವು ಆಯಾಮ ಗಳಲ್ಲಿ, ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವಂತಹುದು. ಪರಕೀಯರ ಆಡಳಿತದಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಬಾಪ್ರಾಜಿಯವರಂತೂ ಅನೇಕ ಬಗಗಳಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರು. ಅಹಿಂಸೆಗೆ ಅವರು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಯೋಜನೆಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ, ಉಪ್ಪಿನಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಧ್ವಜಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಇದ್ದವು. ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಂತೂ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ನಡೆದ ಹೊಟ್ಟಮೊದಲ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟವಾಗಿದ್ದ 1920ರಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಚಳುವಳಿಗಳು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವಲ್ಲದೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಭಾವದೊಂದಿಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಜೀಕೆಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಧ್ವಜಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೀಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು, ಗೌರವವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ

ಒಂದುಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಳೆಸಿದೆ ಅತ್ಯಾರೆ ಸುಖಭವಣ ಆಗಿ, ಅತ್ಯಾರೆ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಿ

- ನಂ. ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಲೇಖಕರು

ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿತ್ತು. ದೇಶದೆಲ್ಲದೆ ನಡೆದ ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾಂಟಕ್ ಪಾಲ್ಯೂಂಡಿತ್ತು. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉಂಡಾದ ಶಿವಪುರದ ಧ್ವಜಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಫಂಡನೆಯನ್ನು ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿತ್ತು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಸೌಧ-ಶಿವಮೂರ್ತಿ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಾಂಭನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಸಾಫನವಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೆ ಆ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮಾಡುವ, ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಅವನ್ಯಾಸಾರ್ಥಕ ಜನಸ್ಥಿತಿ ಹಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈ

ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿಗೇ ಭಂಗ ತಂದಿದ್ದರು. 1923ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇ, ಭಾರತದ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಾರಿಸುವ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ನಾಗಪುರ ಮತ್ತು ಜಬ್ಬಲ್ಪುರದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿ ತಾದರೂ ದೇಶದ ಹಲವು ಕರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಧ್ವಜಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಕನಾಂಟಕ್ ಶಿವಪುರ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಚಳುವಳಿಗೆ ವೇದಿಕೆಯಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಕನಾಂಟಕ್ ಮಹತ್ವದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದುದರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯೇಸೂರು ಸಂಸಾರದ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿತ್ತು.

ಅದು ಕನಾಟಕದ ಜಿಕ್ಕಗ್ರಾಮವಾದ ಶಿವಪುರದತ್ತ ದೇಶವೇ ಒಮ್ಮೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ ಸಮಯ. ಅದೇ ಶಿವಪುರದ ಧ್ವಜ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಾಲ. 1938ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ವ್ಯಾಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಹೋದಲ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮದ್ದಾರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಿವಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಆಗ ದೇಶಾಧ್ಯಂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಿಂಚಿತ್ ಹೋತ್ತಿತ್ತು. ಮ್ಯಾಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಆಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಾಜ್ಞಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿತ್ತು. ಆದರೇನು? ಜನರ ಉತ್ತಾಪ ಅದರಿಂದ ಕುಂದರಲ್ಲಿ, ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮುಖಿಂಡರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಜನ ರೋಚಿಗೆದ್ದಿದ್ದರು. ವ್ಯಾಸೂರಿನ ಹೋರಗೇ ಧ್ವಜಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ಮದ್ದಾರಿನ ಶಿವಪುರದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ತೀವ್ರಾನವಾಗಿತ್ತು.

ಮ್ಯಾಸೂರು-ಬೆಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ತಿರುಮಲೇಗೌಡರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಾರಿಸುವ ತೀವ್ರಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಅವರದೇ ಮನೆಯನ್ನು ಕಚೇರಿಯನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳು ಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು. ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಾಹುಕಾರ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರು, ಕೊಪ್ಪದ (ಸಮೀಪದ ಹಳ್ಳಿ) ಜೋಗೀಗೌಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದರ್ಶಿಯಾದರು. ಎವ್ರಾ.ಎನ್.ಜೋಯಿಸ್, ಹೆಚ್.ಕೆ. ವೀರಭೂಗೌಡ, ವೆಂಕಟಗೌಡ, ಪಿ. ಲಿಂಗೇಗೌಡ, ಹೆಚ್.ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪ, ಯಶೋಧರಮ್ಮ ದಾಸಪ್ಪ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಪಿ. ತಮ್ಮಯ್ಯ, ಇಂಡವಾಳ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಮುಂತಾದವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಸಮಿತಿಗೆ ಬೆಳಗಾಗಿ,

ಧಾರವಾಡ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಬಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಯಕರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೊದಲೇ ಶಿವಪುರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಅಧಿವೇಶನ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಿಂದ ಅಕ್ಕಿ, ಬೇಳೆ, ಬೆಲ್ಲ, ಹಾಲು, ಮೋಸರು, ಬಾಳಿಹಣ್ಣು, ತೆಗಿನಕಾಯಿ, ಬಾಳೆಲೆ ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಅಗ್ರಹಾದ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಜಾತಿಭೇದವಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಂತ ಬಂದಿದ್ದ ನಾಯಕರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಇನ್ನೇನು ಧ್ವಜಾರೋಹಣವಾಗಬೇಕೆ ನ್ನುವೆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ವೇಧಾಜ್ಞಿಯನ್ನು ಫೋಂಟಿಸಿತ್ತು. ಜನರೆಲ್ಲ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು. ಧ್ವಜಾರೋಹಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಕದಲುಪುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಧರಣೆ ಹುಳಿತರು. ನಾಯಕರೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಧ್ವಜ ಹಿಡಿದು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂದಿನ ನಾಯಕರನ್ನು ಪ್ರಧಮ ಸೇನಾನಿಯೆಂದು ಫೋಂಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಬಂಧನವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಹೂಡಲೇ ಅವರ ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಿದ್ದ ಧ್ವಜವು ಅವರ ಹಿಂದಿನವರ ಕೈಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಲು ಆಸ್ತದ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಏಪ್ರಿಲ್ ಬಂಭತ್ತ ರಿಂದ ನಡೆದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಾಯಕರು ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮಾಡಿ ಬಂಧಿತರಾದರು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂಸೆಯ ಘಟನೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಚೋದನಾತ್ಮಕ ಭಾಷಣ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ದೇಶಪ್ರೇಮವನ್ನು ತುಂಬು ವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಶಿವಪುರದ ಧ್ವಜಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಯಿತು. ಕನಾಟಕದ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಮೈಲು ಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಶಿವಪುರ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿತ್ತು.

ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥದ ಧ್ವಜಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

ಪಂಚಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಲಿಯನ್ನ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಒಂದು ಕಹಿ ಅಧ್ಯಾಯು. ಶತಮಾನದ ನರಬೇಟೆಯೆಂದೇ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಹುದೇ ಕಹಿ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಕನಾಂಟಕದ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥವೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ‘ಕನಾಂಟಕದ ಜಲಿಯನ್ನ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ’ ಎಂದೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ. ಇದು ಪುರಾತನ ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಸುಭೃಹಣ್ಣಸ್ವಾಮಿಯ ಸನ್ಮಿಥಾನವಿರುವ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ವೆನಿಸಿದೆ. ಗೌರಿಬಿದನೂರಿಗೆ ಏಳು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ನಾಗಸಂದ್ರಬೆಂಬ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಇದು ಅನೇಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಗಾರರ, ಸಮಾಜಸೇವಕರ ನೆಲೆವೀಡು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತಮಾತಾ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ಉತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮನರಂಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಹಾಜಾನಿ ವಿದುರನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಂದು ಅಶ್ವತ್ಥ ಗಿಡವನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ನಾಗಪ್ರಣ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಗಳು ತಂಬಿವೆ.

ಕನಾಂಟಕದ ಜಲಿಯನ್ನ ವಾಲಾಬಾಗ್-ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ

ಅದು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರೇಮದ ಅಲೆ ಹರಡಿ ಜನರು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಮೊಳ್ಳಿತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ.

ಧ್ವಜಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೂಡ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಂತೆ ಅನೇಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಜನ್ಮಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಗೌರಿಬಿದನೂರು ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಂದಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರು ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದರು. ಆಗತಾನೇ ಶಿವಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿತ್ತು.

ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತ್ರೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಬಹಳ ಮಂದ ಸೇರುವ ಸಂದರ್ಭ ವಾದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. 1938 ಏಪ್ರಿಲ್ 25ರಂದು ಧ್ವಜಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವಾಡಲು ನಿಗದಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದರ ಸುಳಿವು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಾದ್ಯಂತ 144ನೇ ಸೆಕ್ಕನ್ ವಿಧಿಸಿ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಸದಿರಲು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಜನರೂ ಸೇರತೊಡಗಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಧ್ವಜಾರೋಹಣವೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ, ಭಾಷಣವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೇ

ನಡೆದುವು. ಕೂಡಲೇ ಅನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಗ್ರರೂಪ ತಾಳಿತು. ಜನರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಪ್ರೋಲೀಸರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಲಾರಿ ಭಾಜೋ ಮಾಡಿದರು, ಗುಂಡಿನ ಮಳಿಯನ್ನೂ ಕರೆದರು. ಪರಿಣಾಮ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಗಾಯಗೊಂಡರು, ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತೆಯ ಮಂದಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆಂದು ಸುಧಿಯಾಯಿತು. ಗೌರಮ್ಮೆ ನೆಂಬ ಗಭಿರಣಿ ಸತ್ತ ಸುಧಿಯಂತೂ ಜನರನ್ನು ರೋಡ್‌ಪತ್ರೆ ರಾಗುವಂತೆ ವಾಡಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಹಿಂಸಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗದೆ ಶಾಂತಿಯತವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ರೀತಿ ಜನರನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಕಾವು ಹರಡಿತು.

ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಇಡೀ ದೇಶದ ಗಮನವನ್ನು ಸಳೆದಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಇದನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತ ಬಿರಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಗ್ರಹ ಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದ ವಿಚಾರಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೇ ಟೀಕಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಜನತೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಂಡಿಸಿತು. ಆಗ ಜನರ ರೋಡ್‌ಪದ ಕಿಷ್ಟನ್ನು ಆರಿಸಲು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರ ಕೋಪವನ್ನು ಶೆಮನ ಮಾಡಲು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ನೆರವನ್ನೇ ಕೋರಲಾಯಿತು. 1938ರ ಮೇ ಆರಂಧ ಒಂಬತ್ತರವರೆಗೆ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪಟೇಲ್-ಮಿಜಾರ್ ಒಪ್ಪಂದವೆಂದೇ ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ತದ ದುರಂತದ ಘಟನೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ಮಹಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಶಾಯ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಸಂಸಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು

ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಯಾಯಿತು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅದನ್ನೇ ಮತ್ತಪ್ಪು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ಕಾರಣವಾದುವು. ಇಂದಿಗೂ ‘ವಿದುರಾಶ್ವತ್ತ’ದ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ದೌಜನ್ಯ ಅದೆಪ್ಪು ಕ್ಲೋರವಾಗಿ ಅಮಾಯಕರ ಮೇಲೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತಂಬುದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ತಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬು ಭಾರತೀಯನ ರಕ್ತ ಕುದಿಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಸೂರಿನ ಪತ್ಯಾಗಿಧ

ಶಿವಮೋಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಮುದ್ವತ್ತಿ ನದಿಯ ಬಲದಂಡೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಗ್ರಾಮವೇ ಈಸೂರಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೋಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಕನಾಟಕಕ್ಕೇ ಹೆಸರು ತಂದ ಉಂದ ಈಸೂರಿ. ಅದು ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ‘ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ’ ಫೋಟಣೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ದೇಶದಲ್ಲಿಡೆ ಜನರು ಸಜ್ಜಾದ್ವಾರಾ ಕಾಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ 1942 ಆಗಸ್ಟ್ ಒಂಭತ್ತರಂದು ಚಳುವಳಿಯ ನಾಯಕರನ್ನೇಲ್ಲ ಬಂಧಿಸಿತ್ತು. ಚಳುವಳಿ ಶಾಂತಿಯತವಾಗಿಯೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಅಪರಾಧವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈಸೂರಿನ ಜನತೆಯೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ನಾಯಕರ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟಿ ತಾಳ್ಳುಯಿಂದಲೇ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯುವಕರೆಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಿಟೋಟಿ ಧರಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜ ಹಿಡಿದು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. 150ರಿಂದ 200 ಮಂದಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೇರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಕೂಡದಿರುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಕಿಸುತ್ತ, ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಶಾಲೆಗೆ, ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ ಕೊನುತ್ತ ನಡೆದಿದ್ದರು. 1942 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 25ರಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಈಸೂರಿನ್ನು ‘ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಳ್ಳಿ’ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತ್ತೊಡಗಿದರು. ಅದೇ ತಿಂಗಳ

28ರಂದು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಮಲ್ಲಾರರು, ಪೂಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪೂಲೀಸರೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಗ್ರಾಮ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾದರೆ ಗಾಂಧೀಚೋಪಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಫರತ್ತು ವಿಧಿಸಿ, ಅವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದಾಗ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಟೋಪಿ ಹಾಕಿ ಅವರಿಂದ 'ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಜ್ಯೇ' ಎನ್ನುವ ಘೋಷಣೆ ಹಾಕಿಸಿದ್ದು ಹೋರಾಟ ತೀವ್ರವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಜನರಿಂದ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಬಂದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೋಪಗೊಂಡರು. ನಿರಾಯುಧರಾದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಲಾರಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ನಂತರ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸತ್ತೊಡಗಿದರು. ಇದರಿಂದ ಜನರೂ ಉದ್ದೃಕ್ತರಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲಾರಿ ಏಟಿನ, ಬೂಟುಗಾಲಿನ ಒದೆತಗಳಿಗೆ ಅಂಜದೆ ಅವರ ದೊಜ್ಞನ್ಯವನ್ನು ಎದೆ ಸೆಟೆಸಿ ನಿಂತು ಎದುರಿಸಿದರು. ಗಲಭಯಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ಲಾರ ಜನ್ಮಕ್ಕಣಿಪ್ಪ ಮತ್ತು ಪೂಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೆಂಚೇಗೊಡ ಎಂಬುವರು ಸತ್ತರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂಲೀಸ್ ದಳದೊಂದಿಗೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸಿ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೇ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿಸಿತು. ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು, ವೃದ್ಧರು ಎನ್ನದೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕ್ಕುವರನ್ನೆಲ್ಲ ಜಿತ್ತಿಹಿಂಸೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಉರು ರಣರಂಗವಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ

ಬಂಡಾಯವೆದ್ದವರೆಂದು 50 ಮಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರೆಸಿ 41 ಮಂದಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಡಲಾಯಿತು. ಮೈಸೂರು ಹೃಕೋಟಿನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು 1943 ಜನವರಿ ಒಂಭತ್ತರಂದು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಥಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನು ಗುರವ್ಪ, ಮಲ್ಲಪ, ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಾಚಾರಿ, ಬಿ.ಹಾಲಪ್ಪ ಮತ್ತು ಜಿ.ಶಂಕರಪ್ಪ ಇವರಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನೂ ಹಾಲಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಪಾರ್ವತಮ್ಮಣಿಗೆ ಜೀವಾವಧಿ ಗಡೀಪಾರು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸಿದರು. ಉಳಿದವರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ವಿವಿಧ ಕಾಲದ ಕಾರಾಗ್ವಹ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.

'ಇಸೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಈಸೂರು ಬಿಡೆವು'

1943 ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ 8ರಂದು ಗುರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಪ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಾಚಾರಿ ಮತ್ತು ಹಾಲಪ್ಪ ನನ್ನು ಹತ್ತನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಶಂಕರಪ್ಪನನ್ನೂ ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಪಾರ್ವತಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಹಾಲಮ್ಮೆ ಹಾಗು ಸಿದ್ದಮ್ಮೆ ಇವರನ್ನು 1947 ಅಕ್ಷಯೋಬರ್ 21 ರಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. 'ಸ್ವತಂತ್ರಹಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ದೇಶದ ಸ್ವತಂತ್ರಹೋರಾಟದ ಕಹಳಿಯನ್ನು ಕೂಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಜಿಸಿ ಈಸೂರಿನ ಕಲಿಗಳು ಹುತಾತ್ಮಾದರು. 'ಇಸೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಈಸೂರು ಬಿಡೆವು' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟದ ಕೆಳಣ್ಣು ತುಂಬತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮವಾದರೂ 'ಮೂತ್ರಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಕೆತ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು' ಎಂಬಂತೆ ಈ ಪ್ರಾಟ್ಟಿಗ್ರಾಮ ಕನಾಟಿಕದ ಕಲಿಗಳ ಶೌರ್ಯ, ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಗೆ, ಸಾಫಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಿರಿಮೆ-ಗರಿಮೆಗಳೊಂದಿಗೆ ದಾವಿಲಾಗಿದೆ. ಗಲ್ಲಿಗೇರಿದ ಐವರ ಜಿತಾಭಸ್ಕವನ್ನು ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು

ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 10 ಕೀ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಈಸೂರಿಗೆ ತಂದು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಹುತಾತ್ಮರ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವದ ಸಂಭೂತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ವೀರಗಳಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಕನಾಟಕ ಹಲವು ಏರ ಪ್ರರೂಪರಿಗೆ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುಗ್ರಾಹ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಿಯಾತೀಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೇ ನಿಸಿದ್ದವು. ಕಾನಾಟಕ ಸದಾಶಿವರಾವ್, ಕೆಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡ, ಚೆನ್ನಪ್ಪ ವಾಲಿ - ಹೀಗೆ ನಾಡಿನ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಕೀಯರ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಡಿದ್ದು ನಿಂತ ಏರರ ಪರಾಕ್ರಮದ ಸಂಗತಿಗಳು

ನಡೆದಿವೆ. ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಮೂರು ಘಟನೆಗಳು ಅಂತಹ ಸ್ಕರಣೀಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಇಂತಹವು ಇನ್ನೂ ಅದೆಷ್ಟೂ ಇರುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ದೇಶ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ದೇಶಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ, ಕಲಿತನಕ್ಕೆ, ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದಿಗೂ ಹಿಂಜರಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿನ್ನು, ಮೊನ್ಸೆಯ ಜನರ ಸ್ವಭಾವವಲ್ಲ, ಕೆ.ಶ. 16ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ನಂಬುಂಡಕವಿಯಿಂಬುವನು ತನ್ನ ‘ರಾಮನಾಥ ಚರಿತ’ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು.

ಏರರಲ್ಲದ ಹಂಡೆಗಳು ವಿಶೇಷ ಗುಣ

ಶೂರರಲ್ಲದ ಲೋಭಿಗಳು ।

ಸಾರಗುಣಗ್ರಾಹಿ ರಸಿಕರಲ್ಲದ ದುರ್ವಿ

ಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲಾ ಸೆಲದೊಳು ॥

स्वतन्त्रता आन्दोलन में वैज्ञानिकों का योगदान

भारत के 19 वीं शताब्दी के पुनर्जागरण के काल खण्ड में हमारे महान् वैज्ञानिकों ने विश्व के सम्मुख अपनी प्रतिभा द्वारा सत्य को पूर्ण आभा के साथ प्रगट किया। स्वतन्त्रता के अमृत महोत्सव पर महान् वैज्ञानिकों की स्वतन्त्र्य-चेतना पर विचार करते हुए उनके बहुमूल्य योगदान पर विचार करना नितान्त आवश्यक है। यह भी जानने की आवश्यकता है कि स्वतन्त्रता आन्दोलन के संघर्ष में भारतीय वैज्ञानिकों की भूमिका को भी भुलाया नहीं जा सकता। हमारे देश के वैज्ञानिकों ने स्वतन्त्रता आन्दोलन के समय स्वाभिमान और स्वावलम्बन के भाव का जागरण किया। इनके प्रयासों से पराभूत मानसिकता से ग्रस्त भारतीय समाज में विश्वास और आत्मगौरव का भाव उत्पन्न हुआ। हमारे देश में स्वाभिमान जगाने हेतु प्रख्यात वैज्ञानिक आचार्य प्रफुल्लचन्द्रराय का मद्रास में हिन्दू रसायन शास्त्र पर सन् 1918 में एक भाषण विचारणीय है जिसमें उन्होंने अपने देश के अवदान के बारे में गौरव बोध का आह्वान किया था। उनके शब्द थे “we are not ashamed of our ancient contributions to the science of

chemistry. I am equally Proud of and not ashamed for all the branches of science that grew in ancient India”.

19 वीं

आचार्य प्रफुल्लचन्द्रराय

- सीताराम व्यास

सेवानिवृत्त एसोसियेट प्रोफेसर,
रोहतक (हरियाणा)

शताब्दी के उत्तरार्द्ध तथा बीसवीं शताब्दी के काल खंड में महान् प्रतिभाशाली वैज्ञानिकों का आविर्भाव हुआ। आचार्य प्रफुल्लचन्द्रराय, प्रो. जगदीशचन्द्र बसु, सी. वी. रामन, सत्येन्द्रनाथ बोस, श्रीनिवास रामानुजम्, डा. मेघनाथ साहा, डा. बीरबल साहनी, डा. शान्तिस्वरूप भट्टाचार्य जैसे मूर्धन्य प्रतिभा सम्पन्न वैज्ञानिक हुए।

प्रो. जगदीश
चन्द्र बसु भौतिकी
में विद्युत तरंगों
तथा बनस्पति
शास्त्र में 'पौधों के
जीवन' की खोज
करनेवाले प्रथम
वैज्ञानिक थे।

प्रो. जगदीशचन्द्र बसु

डॉ. बसु ने अध्यात्म और विज्ञान का सुन्दर समन्वय किया। डॉ. बसु ने विश्व को दिखलाया कि जड़-चेतन में एक ही ब्रह्म का बास है। हमारे वैज्ञानिक आधुनिक क्रृषि थे। डॉ. बसु ने अपने अन्वेषण को 'बहुजन हिताय बहुजन सुखाय' का लक्ष्य लेकर ही कार्य किया। प्रो. जगदीशचन्द्र बसु ने अपनी खोजों को पेन्टेट नहीं कराया। उनकी मान्यता थी कि मेरी खोज समाज की सम्पत्ति है, उस पर किसी का एकाधिकार उचित नहीं है। पश्चिम के चिंतन में वैज्ञानिक खोज व्यक्तिगत निजी सम्पत्ति मानी जाती रही है। डॉ. बोस के विचार उनके ऋषित्व का श्रेष्ठ उदाहरण है। स्वामी विवेकानन्द की मानस पुत्री निवेदिता तथा श्रीमती ओली कल ने डॉ. बसु की ओर से जबरदस्ती खोजों पर पेटेन्ट कराया

'बहुजन हिताय बहुजन सुखाय'

श्रीनिवास रामानुजम्

स्वाभिमानी थे कि लगभग दो वर्ष तक वेतन नहीं लिया। आखिर अग्रेज सरकार को झुकना पड़ा। इस घटना से बंगाल के जन-मानस में स्वाभिमान और स्वतन्त्रता प्राप्ति की प्रवल इच्छा जाग्रत हो उठी।

ऐसे ही आधुनिक गणितज्ञों में श्रीनिवास रामानुजम् का नाम अत्यंत आदर से लिया जाता है। यूरोप ने भारत की प्रतिभा का लोहा माना। श्रीनिवास रामानुजम् ने विद्यार्थी काल में पाश्चात्य गणितज्ञ लोनी द्वारा लिखित 'ट्रिग्रोमेट्री' के ग्रन्थों को आत्मसात किया और उनमें आवश्यक संशोधन भी किया। इस प्रकार गणित में उनकी प्रतिभा बेजोड़ थी। उस समय उनकी प्रसिद्धि से प्रत्येक भारतवासी अपने आपको गौरवान्वित समझने लगा।

श्री रामानुजम् की प्रतिभा के विश्व प्रसिद्ध गणितज्ञ प्रो. हार्डी भी कायल थे। श्री निवास रामानुजम् ने दुनिया को दिखाया कि प्राचीन भारत की गणित क्षेत्र में परम्परा अविच्छिन्न और निरतंर है। उनकी स्मरण शक्ति एवं संख्या का गणन असाधारण था। स्वर्ण बंगभूमि ने 2 अगस्त 1861 को महान् वैज्ञानिक संत आचार्य प्रफुल्लचन्द्र राय को जन्म दिया। डॉ. राय प्रखर वैज्ञानिक, समाज सेवी, स्वतन्त्रता सेनानी, स्वदेशी के प्रणेता, देशभक्त, आदर्श शिक्षक, सच्चे वैरागी थे। वे तत्कालीन भारत के प्रेरणा पुंज थे और आज भी हैं। वे एक संस्था थे। डॉ. पी.सी.राय जब विदेश में थे तब वहाँ प्रचलित था कि

पर बसु ने उसका प्रयोग नहीं किया। जब डा. बसु की प्रेसीडेन्सी कालेज, कलकत्ता में भैतिकी के प्रोफेसर पद पर नियुक्त हुई तब उनका वेतनमान अग्रेज प्राध्यापकों के समान नहीं था। अग्रेज लोग रंग-भेद करते थे। डा. बसु इतने

भारतीय रसायन विज्ञान को इतना ही जानते हैं कि जितना अंग्रेजों ने सिखाया है। डॉ. राय ने इस तथ्य न किया। उन्होंने अपने अन्वेषण एवं शोध परक लेखों द्वारा प्रमाणित किया कि भारत रसायन विज्ञान में यूरोप से आगे था। डॉ. राय ने 'रसेन्द्र संग्रह' पर शोध परक लेख लिखकर फ्रान्सीसी वैज्ञानिक बर्थेलोट को भेजा। बर्थेलोट ने लेख की प्रशंसा करते हुए उसे प्रकाशित कराया। डॉ. राय को पत्र लिखकर आग्रह किया कि हिन्दू रसायन विज्ञान के नाम से पुस्तक लिखें। 15 वर्षों के कठिन परिश्रम के अनुसंधान आधारित पुस्तक 'ए हिस्ट्री ऑफ हिन्दू केमिस्ट्री फ्रॉम दी अर्लियर टाइम्स टू दी सिक्सटीन्थ सेन्चुरी' सन् 1902 में प्रकाशित हुई। डॉ. राय ने पश्चिम के लोगों को बताया कि जब यूरोप के लोगों ने कपड़ा पहनना नहीं सीखा पशुओं की खाल लपेटे जंगलों में धूमा करते थे, तब भारत के लोग विभिन्न प्रकार के रसायनों का उत्पादन किया करते थे। हम लोगों को गर्व करना चाहिये और अनुसंधान क्षेत्र में आगे बढ़ते रहना चाहिए।

डॉ. प्रफुल्लचन्द्र राय बचपन से दयालु हृदय के थे। समाज के सुख दुःख में आगे बढ़कर सहायता करना, उनके स्वभाव में था। आपदा आने पर प्रयोगशाला छोड़कर जन सेवा को निकल पड़ते थे। 1922 का अकाल तथा 1923 में उत्तरी बंगाल में आई भयंकर बाढ़ के समय लोग बेघर हो गये और भूख से मरने लगे। ऐसे समय आचार्य पी.सी. राय ने बंगाल सहायता समिति का गठन करके 25 लाख रूपये एकत्रित कर आवश्यक सहायता पहुँचाई। बाबू सुभाषचन्द्र बोस ने उनके नेतृत्व में समाज सेवा में प्रवेश किया। डॉ. पी.सी.राय निस्पृह, निस्वार्थ समाज सेवक थे। डॉ. राय स्वभाषा के पक्षधर थे। उनका मत था कि विज्ञान की शिक्षा मातृभाषा में दी जानी चाहिए। बालक मातृभाषा से विज्ञान को शीघ्रात्मसात कर सकता है। उन दिनों भारतीय भाषाओं में विज्ञान की पुस्तकें उपलब्ध नहीं थीं। इस कमी को दूर करने के लिये वे स्वयं विज्ञान की पुस्तकें बंगाली में लिखने लगे। उनके शिष्यों में विश्व के

विख्यात वैज्ञानिक सत्येन्द्रनाथ बोस, मेघनाथ साहा आदि ने उनका अनुसरण कर मातृभाषा के अध्ययन पर जोर दिया। डॉ. राय का मानना था कि स्वभाषा बाल मन में देशभक्ति के पुष्प को पल्लवित करती है। अंग्रेजी दासता के समय स्वभाषा के आन्दोलन ने राष्ट्र भाव को पुष्ट किया। इस आन्दोलन में आचार्य प्रफुल्लचन्द्र राय का महत्वपूर्ण योगदान था। भारत के सांस्कृतिक आन्दोलन के अग्रदूत स्वामी दयानन्द के स्वराज, स्वदेशी स्वभाषा उद्घोष को चरितार्थ कराने वाले डॉ. पी.सी.राय थे। डॉ. राय स्वदेशी उद्योग के समर्थक थे। उनका मानना था कि भारत को रासायनिक पदार्थों तथा औषधि को विदेशों से न मंगाकर देश में उत्पादन करना चाहिये। देश में उत्पादित औषधि बहुत कम कीमत पर सभी को उपलब्ध हो सकती है। देश में उद्योगों का स्वदेशीकरण करने से स्वावलम्बी भारत का निर्माण होगा। उनको कष्ट होता था कि मामूली दवाई विदेशों से मंहगी आयात होती थी और विदेशी व्यापारी जेबें भरकर भारत के धन को बाहर ले जाते हैं। डॉ. पी.सी.राय ने कुछ रसायन अपने घर पर बनाये, उनका रसायन चल निकला। डॉ. राय 'दी बंगाल केमिकल एण्ड फार्मास्यूटिकल वर्क्स' नाम से दवाई का उद्योग लगाने में सफल रहे। उन्होंने युवकों को प्रेरणा दी कि अंग्रेजों की नौकरी छोड़कर लघु उद्योग लगाओ। डॉ. पी.सी. राय ने सौदपुर में तेजाब का कारखाना, कलकत्ता पोट्री वर्क्स नाम से चीनी मिट्टी के वर्तन बनाने का कारखाना, बंगाल एनेमेल वर्क्स नाम से ताम्र चीनी का वर्तन बनाने का कारखाना आदि खुलवाने में महत्वपूर्ण भूमिका निभाई। डॉ. राय का कहना था कि 'विज्ञान प्रतीक्षा कर सकता पर स्वराज नहीं।' ऐसे कर्मयोगी डॉ. राय के चिन्तन में देश भक्ति, अध्यात्म और वैज्ञानिक त्रिवेणी का संगम दिखायी पड़ता है।

डॉ. राय भारत की क्रृषि परम्परा के प्रतिनिधि थे। वे समर्पित देशभक्ति थे। इनके प्रयासों

से अपना देश पराभूत मानसिकता छोड़कर तकनीकी विकास में आगे बढ़ रहा है। अब मोहजाल छोड़ना होगा कि पश्चिम की तकनीकी से देश का विकास होगा। हमारे प्रतिभाशाली युवा वैज्ञानिक समझ गये कि दूसरे के सहारे कोई महान् नहीं बनता। प्रख्यात वैज्ञानिक सी.वी. रामन ने 1949 में प्रयाग के विज्ञान महाविद्यालय में दीक्षांत भाषण में विद्यार्थियों को संबोधित किया था। उन्होंने कहा था कि 'Boys when we import we not only pay for your ignorance but we also pay for our incompetence'.

आज वर्तमान भारत के युवा वैज्ञानिक डॉ. सी.वी. रामन के भाषण से प्रेरणा लेकर विज्ञान का स्वदेशीकरण कर रहे हैं। पराधीनता के काल में हमारे वैज्ञानिकों के किये गये कार्यों को इक्कीसवीं सदी का भारत मूर्तरूप दे रहा है। जहाँगीर होमी. जे. भाभा ने परमाणु विज्ञान की नींव डाली। भारत ने पोकरण में अणु विस्फोट का सफल प्रयोग करके विश्व को आश्र्वय चकित कर दिया। अब हम अन्तरिक्ष विज्ञान के क्षेत्र में अग्रणी देशों में आते हैं। पूर्व राष्ट्रपति ए.पी.जे. अब्दुल कलाम ने प्रक्षेपास्त्रों की शृंखला (नाग, आकाश, त्रिशूल, अग्नि-1-2) के द्वारा देश को अभेद्य कवच प्रदान किया। स्वातन्त्र्य- चेतना से आप्लावित हमारे सभी वैज्ञानिक निश्चय ही अब भी हमारी प्रेरणा का स्रोत हैं। उनकी दृष्टि की व्यापकता ने भारतीय जन-मानस को गहराई से प्रभावित किया। हमारे महान् वैज्ञानिकों ने केवल विज्ञान के क्षेत्र में ही अपना अद्वितीय योगदान नहीं दिया, अपितु दासत्व-बोध से मुक्ति के लिए जन-जन को प्रेरित किया। भाव, भाषा, विचार, भक्ति और साहित्य जब तक परतन्त्र रहेंगे तब तक कोई भी राष्ट्र उन्नति करके सर्वांगीण प्रगति और समृद्धि को प्राप्त नहीं कर सकता। इसीलिए हमारे सभी वैज्ञानिकों की दृष्टि का केन्द्र-बिन्दु था राष्ट्र का प्रत्येक कण, प्रत्येक जन, और प्रत्येक मन दासता के बोध और बोझ से मुक्त हो।

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊರಣಾಷಣ್ಣ ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರರ ಪಾಠ

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಅನನ್ಯ ಹಾಗೂ ಬಹುಮುಖವಾದದ್ದು. ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ತಾಯಿ ಭಾರತಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತರಗಳ ಶ್ರೀಸಾವಾನ್ಯನ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಬಲಿದಾನಗಳು ಸದಾ ಸ್ವರೋಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ತಲೆಮಾರಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣಾದಾಯಿ. ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಥಿಯನ್ನು ಸದ್ಯದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಆತ್ಮಪರಾಣಿ ನಮಗೆಲ್ಲ ನಿರಂತರ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿದೆ.

ನಮಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳು, ಮಂದಗಾಮಿಗಳು, ರ್ಯಾತರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಕರು ಶ್ರಮವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಜ್ಞಾಲೆಯನ್ನು ದೇರ್ಡೆಪ್ಪಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ದಿಶೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಟಳಗೊಳಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಭಾರತಿಯ ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಾತ್ತದೆ. ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರರಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದ್ದು, ಏವಿದ್ದ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಮಣಿನ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ದೇಗುಲಗಳ ಪ್ರಾಂಗಣದ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರರಿಗಳು ಇದ್ದಾದ್ದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಾಗಿದೆ. ಮುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇಂತಹ ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರರಿಗಳು ಭಾರತಿಯ ಶೈಲೀಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾದ್ದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ. ತದನಂತರ ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನದಿಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ನಿನ ಜಿತ್ತಾರರಿಯ ಸಹ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಅದೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸಾಹಾತು ಶಾಹಿಯ 'ಕಂಪನಿ ವರ್ಣಜಿತ್ತ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟಿತ್ತು. ಈ ಕಾಲಫಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ದೇಶಿ ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರರು ಸ್ವಜಿಸಿದ

- ಡಾ॥ ಲೋಕೇಶ್.ಟಿ.ಎನ್

ಶ್ರೀಕೃ ವಿಭಾಗ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

..... ಎನ್.ಪಂಕ್ತಿಕೆ.ಆರ್.ವಿ. ಮಹಿಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಲೇಸ್
ಜಯನಗರ,

ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರರು ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯ ಕಲೆಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಲೆಯ ನುಸುಳುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆದದ್ದು, ಆ ಮೂಲಕ ಭಾರತಿಯ ಕಲೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು, 'ಭಾರತೀಯ ಕಲೆಯ ವರ್ನನಕ್ರಾಂತಿ' ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಭಾರತಿಯ ಕಲೆಯಲ್ಲಾದ ಇಂತಹ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ 'ಪರ್ಯಾಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆ' ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ತಲೆನೋವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು. ಇದೇ ಮುಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು. ಈ ಕಾಲಫಟ್ಟದ ದೇಶಿ ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರರು ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀಕೃ ಪದೆದ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃ ವಂಚಿತ ವರ್ಗದವರ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಏಕತೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧದ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದು ಕಲೆಯ ಕ್ರಾಂತಿ ಅಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೇನು?

ಭಾರತೀಯ ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರರು ಸ್ವಜಿಸಿದ ವರ್ಣಜಿತ್ತಾರಿಂದ ಆದ ಆಂದೋಲನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಆಂದೋಲನವಾಗಿ ಮೂಡಿದ್ದು, ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾವ ಜಾಗರಣಕ್ಕೆ ಅನುವ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸದ ಸ್ರಣೀಯ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಉತ್ತಪ್ಪ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಗಳ ಉತ್ತಾನಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು 'ಸ್ವದೇಶಿ ಕಲೆ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ತೀವ್ರತೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ್ದ ಈಗ ಇತಿಹಾಸ. ಅನನ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮದ ಆಂದೋಲನವಾಗಿ ಅಂದಿನ ಕಾಲಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಸಾಹತು

ತಾಳೆ ಇರಲಿ, ಯಡಕಬೇಡ

ಶಾಹಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಮನರುತ್ಥಾನ ವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ದೇಶಿ ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿ ಸಮಸ್ತ ದೇಶವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವ ಜಾಗರಣ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿತಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ತಂದ ಶೈಯಿಸಿಗೆ ಭಾಜನರಾದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವರ್ಣಚಿತ್ರಕಾರರೆಂದರೆ ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮ, ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಗೋರ್, ಅವನೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಗೋರ್, ಗಗನೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಗೋರ್, ನಂದಲಾಲ್ ಚೋಸ್, ಅಸಿತಕುವಾರ ಹಲ್ಲಾರ, ಕ್ಷಿತಿನೀಂದ್ರ ಮುಜುಂದಾರ್, ಅಬ್ದಲ್ ರೆಹಮಾನ್, ಚೌಗತಿ, ಸುಮನೀಂದ್ರನಾಥ ಗುಪ್ತ ಹಾಗೂ ಕನಾಂಟಕದ ಕೆ.ವೆಂಕಟಪ್ಪ.

ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮ(1848–1906)

ವರ್ಣಚಿತ್ರಕಲೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮನರ್ಸಾಫ್ರಿಸಿದ ಶೈಯಿಸ್ತು ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮರಿಗೆ ಸಲ್ಲಾತ್ದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತದ ಅನೇಕ ಪೌರಾಣಿಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ರೀತಿ ಅದ್ಭುತ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯರ ಮನ-ಮನೆ ತಲುಪಿದ ರೀತಿ ಇಂದಿಗೂ ಅಚ್ಚರಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವರ ಕುಂಚ ದಿಂದ ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟಿ ತೈಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದ್ದು ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೌರಾಣಿಕ ಏಕತೆ ತಂದದ್ದು, ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಹೋರಾಟ ವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಅಕ್ಕರಶಃ ಸತ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ.

ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಜಟಾಯು ಸಂಹಾರ, ಶಾಕುಂತಲ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಭೀಷ್ಮ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ, ಕೃಷ್ಣ-ಯಶೋದ, ಗಂಗಾವರ್ತನಾ, ಅಹಲ್ಯೆ, ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಪ್ರೇಕ ಹೀಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಮಹಾಪುರಷರನ್ನು ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಕಲೆಯ ದೃಶ್ಯ ಮಾಡುವುದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಸನಾತನ

ಜಟಾಯು ಸಂಹಾರ-ನಮ್ಮ ಪೌರಾಣಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನತ್ತ ಗಮನಸೆಳಿಯುವ ಚಿತ್ರ

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪಣತೊಟ್ಟ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ. ರಾಜಾರವಿವರ್ಮರ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಕೇವಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಬೇಡಿಕೆಯ ಕಲಾಕೃತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮರ ಮೇರು ಸೃಜನಶೀಲತೆ ವಿದೇಶೀ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಅನಾವರಣ ಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮರ ಹತ್ತು ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೋಡದ ಮಹಾರಾಜರು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಮೇರು ಕಲಾಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿದ್ದವು. ಆಗ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮರ ತೈಲವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಸ್ತೃಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಇವುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಮಹಾಕಲಾಕಾರನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ ಇಂಗಿತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ

ಮುರಳಿ ಬಂದ ನಂತರ ಚೊಂಬಾಯಿಯ ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ತಂಗಿದ್ದು ಸಹ ಭಾರತೀಯ ಕಲಾಪ್ರೌಢಿಮೆಗೆ ತೋರಿದ ಗೌರವವೇ ಆಗಿದೆ.

ಅವನೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ್ (1871–1951)

ಅವನೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ್ ರವರು ಭಾರತೀಯ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸಿದ್ದರು.

ಬಂಗಾಳದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾಕಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ್ ರವರ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿ. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ಪುನರುಜ್ಞಿಸಿ ನಾಡಿನ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಭಾಜನ ರಾದವರು. ಇವರ ಅದ್ಭುತ ಕುಂಚದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ 'ಭಾರತ ವೂತಾ', 'ನನ್ನ ತಾಯಿ', 'ಫೇರಿಲ್ಯಾಂಡ್ ವಿವರಣೆ', 'ಜನ್‌ಸ್‌ ಎಂಡ್' ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಅಂದಿನ ಕಾಲಫಟ್ಟಿ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮ ಭಾರತೀಯರ ಮನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವಚಾಗರಣ ಉಂಟಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಮುದ್ರೆಗೆ ತೀವ್ರವಾಯಿತು.

ಭಾರತಮಾತ್ರ

ಬಿಪಿಷ್ಠರ ಅಮಾನವೀಯತೆಯ ದರ್ಶನ

ರಾಗಿದ್ದರು. ಅಜಂತದ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತ ರಾಗಿದ್ದ ನಂದಲಾಲ್ ಬೋಸರವರು ಸೃಜಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಿತ್ರಗಳು ಭಾರತೀಯ ಮರಾಠ, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನದ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ಸ್ತರದ ಜನರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಗೆ ತಂದ್ದು ಸೋಜಿಗವೇ ಸರಿ.

1930ರಲ್ಲಿ ಬಿಪಿಷ್ಠರು ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ತರಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಗಾಂಧಿಜಿ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ನಂದಲಾಲ್ ಬೋಸರವರು ಉರುಗೋಲು ಹಿಡಿದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಾಪೂಜಿಯವರ ಕಮ್ಮ-ಬಿಳುಪಿನ ಲಿನೋಕಟ್ ಮುದ್ರಣದ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಅಹಿಂಸಾ ಚಳುವಳಿಯ ಪ್ರತಿರೂಪ ವಾಯಿತು. ಗಾಂಧಿಜಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಇದೊಂದು ಪ್ರಬಲ ಅಸ್ತ್ರವಾಯಿತು.

ಅಪ್ರತಿಮ ಹೋರಾಟಗಾರ

ಇದೇ ವರ್ಣ ಚಿತ್ರ ಗಾಂಧಿಜಿ ಹಾಗೂ ಅಹಿಂಸಾ ಹೋರಾಟ ಗಾರರಿಗೆ ಆಸರೆಯಾದ ದ್ವಾರಾ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯ ಲಾರದ ಸತ್ಯವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯನಂತರದಲ್ಲಿ 'ಭಾರತರತ್ನ',

ನಂದಲಾಲ್ ಬೋಸ್ (1882–1966)

ನಂದಲಾಲ್ ಬೋಸ್ 'ಭಾರತೀಯ ಶೈಲಿ'ಯ ಕಲಾಕೃತಿ ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲಾಕಾರರು. ಇವರು ಅವನೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ್ ರವರ ಶಿಷ್ಯ

‘ಪದ್ಮಶ್ರೀ’ ಸೇರಿದಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಲಾಂಭನಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ನಂದಲಾಲ್ ಬೋಸ್ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಾತ್ತದೆ. 1938ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವರಿಪುರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಇಟ್ಟಿಯಂತೆ ಏಳು ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಹೊಸ ದಿಯೆನ್ನು ನೀಡಿದ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ನಂದಲಾಲ್ ಬೋಸ್‌ರಿಗೆ ಸಲ್ಲಾತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಧೀಮಂತ ಕಲಾಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದ ಮಹಾನ್ ಚಿತ್ರಕಾರ ನಂದಲಾಲ್ ಬೋಸ್. ಬೆನಾಡೆ ಬಿಹಾರಿ ಮುಖಿಯ, ರಾಮ್ ಕಿಂಕರ್ ಬೃಜ್, ರಾಮಮನೋಹರ ಸಿನ್ಹಾ, ಪ್ರತಿಮಾ ತಾಕೂರ್, ಸತ್ಯజಿತ್‌ರೇ, ದಿನಕರ ಕೌಶಿಕ್ ಮತ್ತು ಕೊಂಡಪಲ್ಲಿ ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಇವರ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖರು.

ಜ್ಯೇನುಲ್ ಅಬೇದಿನ್ (1917–1976)

ಶ್ರೀಲಾಙ್ಕಾಯ್ ಜ್ಯೇನುಲ್ ಅಬೇದಿನ್ ಬಂಗಾಳದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವರ್ಣಚಿತ್ರಕಾರ ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ಅಂದಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯ ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ನಿರ್ದಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ದವರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು.

ಸ್ತ್ರೀಸಂವೇದನೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಮಾನುಷ ಬದುಕು, ರಸ್ತೆಬದಿಯ

ಅಷ್ಟಪಂಜರ, ಮಾನವನ ಸಂಫರ್ ಮತ್ತು ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ರೀತಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ನೇರವಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಧಿಪತ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಜನಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಗೆ ಬೀಳುವಂತಾಯಿತು.

ಅಮೃತಾ ಶೇಗ್ರಲ್ (1913–1941)

ಅಮೃತಾ ಶೇಗ್ರಲ್ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಕಲೆಯ

ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿದ್ದರು. ಬಂಗಾಳದ ಕಲೆಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮನರುಜ್ಞವನದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಸೃಜಿಸಿದ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸೂಫ್ಫಿಕ್ ನೀಡಿದ್ದವು.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ನೂರಾರು ವರ್ಣಚಿತ್ರಕಾರರು ಭಾರತೀಯರ ಸಂವೇದನೆ ಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಿದ ರೀತಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ. ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸದುದ್ದೇಶ ಭಾವನೆಗಳು ಮಟಿದೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಾವದ ಜಾಗರಣದ ಬೀಜವನ್ನು ಮೋಷಿಸಿ, ಹೆಮ್ಮೆರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಕಾರರ ಕುಂಚಕ್ಕೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಮುಣಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯ ತಾದಾತ್ಕೃತಿ, ದೇಶಭಕ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಅಂಕುರಕ್ಕೆ ಮುನ್ನಡಿ ಬರೆದದ್ದು ವರ್ಣಚಿತ್ರಕಾರರಂದರೆ ಅತಿಶಯೋತ್ಸಿಯಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ವರ್ಣಚಿತ್ರಕಾರರ ಕುಂಚದಿಂದ ಮೂಡಿದ್ದ ವೈವಿಧ್ಯವುಂರು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಭಾಷೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತೆರು ಮಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸವಾಜದ ಸಂಕುಚಿತತೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಮತಾತ್ಮರಾಗ ಬಯಸಿದ ಕೆಳ್ಳದೆಯ ಹೋರಾಟಗಾರರನ್ನು ಭಾರತಮಾತೆಯ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ತಾಯಿ ಭಾರತಿಯನ್ನು ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ರೀತಿ ಸ್ವರಣೀಯ.

ಕನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಕಥೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅರ್ಥತೋಷವದ ಆಚರಣೆಯ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ನೆನಪು ವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಕನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ. ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ

ಸ್ವಾರಾಜ್ಯವೆಂಬುದು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಆಂತರಿಕ ಬ್ರಹ್ಮತೆಗಾಗಿ ನೀಡುವುದು ಕೂಡ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಕನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯತೋಷವದ ಆಚರಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು, ಅಂದರೆ ಏಕೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾರಣಕರ್ತರನ್ನು ಸ್ತ್ರಿಸ ದಿದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತ ವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ನಮಿಸುವಂತೆಯೇ ಈ ಏರ, ಧೀರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ನಮನವನ್ನು ಅರ್ಜಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನ.

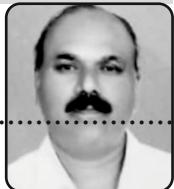
ಕ್ರಿ.ಶ.ಒಂಭತ್ತನೇ ಶತವಾನದ ಅವೋಫಾವಷ್ಟ ನೃಪತುಂಗನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಶ್ರೀ ವಿಜಯನ ‘ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ’ದಲ್ಲಿ ‘ಕಾವೇರಿ ಯಿಂದ ಗೋದಾವರಿವರಿವರ್ಮಿದ್ವ ನಾಡಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್ಳ’ ಎಂದು ನಾಡಿನ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಡು ರಾಜಕೀಯ ವಳುಬೀಳುಗಳ ಕಾರಣ ದಿಂದಲೂ, ವಿದೇಶೀಯರ ದುರಾಡಳಿತದ ಫಲವಾಗಿಯೂ ಹರಿದು

- ಜಿ.ಎಂ. ಜೋತಿ

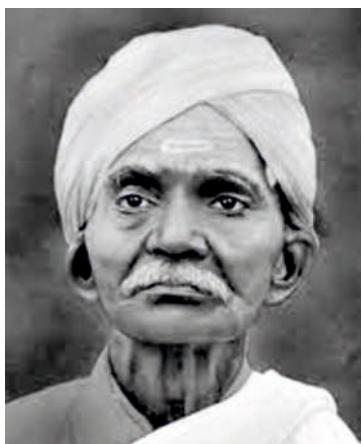
ವಿಜಾಂಬಿಗಳು

ಕರ್ತಾ.ಮ್.ಸಂ.

ಹಂಚಿಹೋಯಿತು. ಮುಂಬಯಿ, ಮದರಾಸು, ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಅತಂತ್ರರಾಗಿ ನೆಲೆಸು ವಂತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವಂತಾಗಿತ್ತು. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ತಾಯಾಡಿಗೆ ಬರಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ

ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳ ಆಡಳಿತಗಾರರ ಮನವೋಲಿಸುವ ಕರಿಣ ಕಾಯ್ದ ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಸಮಿತಿಯಾದ ಕನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಮುಂದಾಳು ಗಳಿಗೆ ಇತ್ತೇ ಹೊರತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಏಕೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯವು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತೇ ಹೋಗಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡುವುದೇನೂ ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊದಲಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಎಲ್ಲ ಸ್ತೇತಗಳ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದರ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವದರಿಂದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಡೆಸಿದ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅನನ್ಯವೇನಿಸಿದ್ದವು. ನಾಡಿನ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಾಂದೋಲನ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

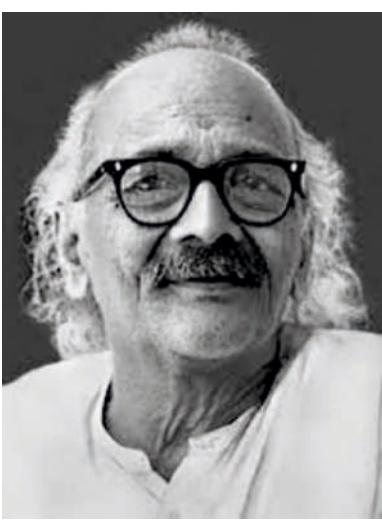

ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವಂತೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ದೊರಕಿತ್ತು.

ಮೊದಲಿಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು 'ಕನ್ನಡ ಕುಲಪುರೋಧಿತರೆಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು. 'ಕನ್ನಡದ ಕುಲ ಒಂದು, ಜನ ಒಂದು, ನುಡಿ ಒಂದು' ಎಂಬ ಅವರ ಘೋಷವಾಕ್ಯ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು, ಭಾಷೆಯ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ತುಂಬು ತೀತ್ತು. ಖ್ಯಾತ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು, ಖಾದ್ರಿ ಶಾಮಣ್ಣ, ಕೆ.ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಜ್ಜಣಿರ್ಪೈ, ಪಾಟೀಲ ಪುಟಪ್ಪ, ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು, ಗಳಗನಾಥರು, ಅದರಗುಂಟಿ ಶಂಕರಗೌಡ ಪಾಟೀಲರು, ಮೊಹರೆ ಹಣಮಂತರಾಯರು, ಶಾಂತಕೆವಿಗಳು, ಹುಯಿಲುಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾಯರು, ಹೀಗೆ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಸರಸ್ವತೀಪುತ್ರರ ದಂಡು ಒಕ್ಕಾರಲಿನಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣ ಕಾಗಿ ದನಿಗೂಡಿಸಿತು. "ಬೆಂಕಿ ಬಿಡ್ಡಿದೆ ಮನೆಗೆ ಓ ಬೇಗನೇ ಬನ್ನಿ ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದೆದ್ದು ಓಡಿ ಬನ್ನಿ ಕನ್ನಡದ ಗಡಿ ಕಾಯೇ ನುಡಿ ಕಾಯೇ, ಕಾಯ ಲಾರನೇ ಸಾಯೇ ಓ ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ" ಎಂಬ ಕೆವಿಂಹು ಮನದಾಳದ ನುಡಿಗಳು, ಜನರ ಜಡತೆಯನ್ನು ಬಡಿ ದೋಡಿಸಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಏಕೀಕರಣದ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಬುಲವಾಗಲು ಈಗಿನ

ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಧಾರವಾಡವೇ ಮುಖ್ಯ ಶ್ರೀಯಾಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. 1890ರಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಪನೆಯಾದ ಕನಾರ್ಚಿಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಥಕ ಸಂಘ ತಾಯಿಯೆನಿಸಿದರೆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಂಘಟನೆಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿದುವು. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕನಾರ್ಚಿಕದಿಂದ, ಕಾರವಾರ, ಮಂಗಳೂರುಗಳಿಂದ, ಹೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ದಾವಣಗರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಬೆಳಗಾವಿ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡ ಮನಗಳು ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡವು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ವಾದುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷಣಗಳು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವಂತಿರಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿದ್ದ 'ಸಂಯುಕ್ತ ಕನಾರ್ಚಿಕ'ವೆಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ

ಅಧ್ಯಥತವಾದ ಜನಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕನ್ನಡದ ಜನರಿಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ನಾಡು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಆಲೂರರ ಸಂಕಲ್ಪ, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಬಧಕೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ಕನಾರ್ಚಿಕವನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಒಂದುಗೂಡಿಸಲು ಏಕೀಕರಣ ಸಮೀತಿ ರಚಿಸಿದ ಆಲೂರರು ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಗತವ್ಯೇಭವ ವನ್ನು ಜನರ ಮುಂದಿಡುವುದ ರೋಂದಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಸರ್ವ ಸಂಪತ್ತನ್ನಲ್ಲಿ

ಮೃದುವಾಗಿರಿ, ಸುಳಾಮರಾಗಬೇಡಿ

ಕನ್ನಡ-ಕನಾಟಕದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದರು.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಕನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕृತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡೇ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂದಿಗೂ, ಇಂದಿಗೂ ಅವರನ್ನು 'ಕನ್ನಡ ಕುಲ ಪುರೋಹಿತರು' ಎಂದು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

1915 ರಿಂದ 1955ರ ವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಒಟ್ಟು 38 ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷನಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾಟಿಸಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ಸಮೀಕ್ಷನಗಳು ಹಳೇ ಮೃಸೂರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಹದಿಮೂರು ಮುಂಬ್ಯೆ ಕನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಇದು ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಈಗಿನ ಕಲ್ಯಾಂ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದವು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಮುಂಬ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷನಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕನಾಟಕ ವಿಶೇಷರಣದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದವು. ಸಮೀಕ್ಷನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭವ್ಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು, ವಿಶಾಲ ಗಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮೆರೆದಿದ್ದ ಸಮಗ್ರ ವೈಭವವನ್ನು ಜನರ ಮುಂದೆ ತೆರದಿಪುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಾಹಿತಿಗಳಿಂದ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರವೂ ಹಿರಿದಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು.

ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕ್ಯೆ ಜೋಡಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೇನೂ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷರಣದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಬಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮೃನ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರೂ ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳಿಬೇಕೆಂದು ಆಲೂರರು ನೀಡಿದ್ದ ಕರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದುವರೆಗಾಗಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರೂ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗಿಬಂಧದ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬರಲಾಗದಂತೆ ಅಲಿಯಿತ ನಿಯಮ ತಡೆಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೋರಾಟದ ಮಹತ್ವದ ಅರಿವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಗಂಡಸರೇ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಂಗಸರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕರೆತಂದು ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಕನಾಟಕದ ವಿಶೇಷರಣವಾಗದಿದ್ದರೆ ಏನೇನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮನೆ-ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೆ, ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಆತತ್ತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿಶೇಷರಣದ ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಪಾಲ್ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂಲ್ಲಾಪುರದ ಜಯದೇವಿತಾಯಿ ಲಿಗಾಡಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬೇಕು. ಅವರು ಕಲಿತದ್ದು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆನೂ ಕೊರತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆಬೇರೆ ಉರುಗಳಿಂದ

ನೂರಾರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸು ತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಹೆಸರನ್ನಾದರೂ ಸಾಂಕೇತಿಕ ವಾಗಿಯಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಕಲಬುರಗಿಯ ವಿಮಲಾಭಾಯಿ, ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಸರಸ್ವತೀಭಾಯಿ, ಬೆಳಗಾವಿಯ ಅಶಾತಾಯಿ, ಸಾವಿತ್ರೀದೇವಿ ಹಳ್ಳೇಕೇರಿ, ಶಾಂತಾದೇವಿ ಮಾಳವಾಡ, ಸರೋಜನಿ ಶೀಂತ್ರಿ. ಒಸಲಿಂಗಮ್ಮೆ ಬಾಳೆಕುಂದಿ, ಮಹಾದೇವಿತಾಯಿ ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಕೇವಲ ಬೀದಿಗಳಿಂದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದ ಪರವಾಗಿ, ನಾಡನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬೀದರ್, ಬೆಳಗಾವಿ, ಸಾಂಗ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತರೆದು, ಏಕೇಕರಣದ ಪಾಠ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೂಲಕ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಹಿರಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರವೂ ಇತ್ತು. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಅಯೋಗದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಳಾರಿ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಬಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ಒಂದುವೇಳೆ ಬಳಾರಿ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ನಂತರ ನೂರಾರು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಯೋಗದ ಮುಖಿಂಡರನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿರು. ಭೇಟಿಮಾಡಿ, ಬಳಾರಿ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ

ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗಾಗಿ ಬಳಾರಿ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸುದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟದ ಫಲವಾಗಿ, 1956 ರಲ್ಲಿ ಏಕೇಕರಣದ ಕನಸು ನನಸಾದರೂ ಪೂರ್ತಿ ಏಕೇಕರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

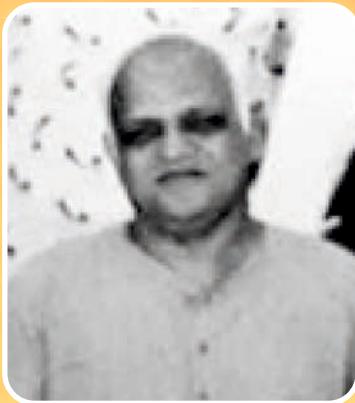
ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೊರಗೇ ಉಳಿದುಹೋದವು. ಇಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಂಬಲ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಂದದ್ದು ಒಂದು ಇತಿಹಾಸಿಕ ಹೋರಾಟದ ಫಲ.

ಎರಡು ಸಾಮಿರ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿರುವ ಕನಾಟಕ ಶತಮಾನಗಳ ಸಂಕೋಳೆ ಕಳಬಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಂದಾಯಿತು. ಏಕೇಕರಣದ ಕನಸು ಈಡೇರುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೃತ್ತಿಗೂ ಬಲ ಬಂದಿತು. ಇಂತಹ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಲು ಹೋರಾಡಿದ, ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಿದ ಮಹಾನ್ ವೈಕ್ಕಣಿನ್ನು ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯೋಣ. ತಾಯಾನ್ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊಂದಿದ್ದ ತೀರ್ತಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೂತ್ರಿಯಾಗಲಿ.

ಜ್ಯೇ ಕನ್ನಡ ಭುವನೇಶ್ವರಿ.

ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಶೈಕ್ಷಿಕ ಮಹಾ ಸಂಘದ ರೂಪಾರಿ

Founder of
All India Shaikshik Maha Sangh

ಶ್ರೀ ಮುಕುಂದರಾವ್ ಕುಲಕರ್ನಿ (Shri Mukundarao Kulkarni)

ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಶೈಕ್ಷಿಕ ಮಹಾ ಸಂಘವನ್ನು
ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಚೈತನ್ಯ

The leading power of All India Shaikshik Maha Sangh

ಶ್ರೀ ಕೃ. ನರಹರಿ (K. Narahari)

ಗುರುಜಾದಷ್ಟು ನಾಗಮಾರಜಳ್ಳಿ

ಮಣಿ ಸೂಪರ್ ಸ್ಟೇಜಾಲ್ ನಹಕಾರ ಆಸ್ಟ್ರೋ
ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂದರೆ

G.N. CITY OPD, INPATIENT & DIAGNOSTIC CENTRE

FIRST TIME IN BIDAR DISTRICT ALL FACILITIES AVAILABLE UNDER ONE ROOF

24X7 FACILITIES AVAILABLE:

- * HIGHLY EQUIPPED MICU/SICU CARE WITH VENTILATOR SUPPORT
- * HIGHLY EQUIPPED LEVEL III NICU CARE WITH VENTILATOR SUPPORT
- * PICU CARE/GENERAL WARD/SPECIAL ROOM
- * LABOUR ROOM & NORMAL DELIVERIES. (Hospital Charges at Affordable Prices Compared to other Private Hospitals)

1.5 Tesla MRI

16 Slice CT Scan

11 HD Ultrasound

Kidney Dialysis

Laboratory Facilities

24X7 SPECIALITY AVAILABLE

• MEDICINE	• ORTHOPEDICS
• SURGERY	• ENT
• PEDIATRICS	• UROLOGY
• SKIN & VD	• NEUROLOGY
• GYNECOLOGY & OBSTETRIC	

ಬೆಂದರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ
ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್

**Ventilator Ambulance with
Complete life Support System**

Health Scheme Available

- * AYUSHMAN BHARAT
- * AROGYA KARNATAKA
- * STAR HEALTH INSURANCE
- * ESI HEALTH SCHEME

2.5ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀಲ್ಲಬ್ಬಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ
ಜಿಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ

**ಕೋರಿದ 19ರ 2ನೇ ಅಲೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಡಜನತೆಗಳಿಗೆ
ಆಣಾರ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಜಿಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.**

AKKA MAHADEVI COLONY, NEAR AXIS BANK HAROORGERI
BVB COLLEGE ROAD, BIDAR-585 403(KS) PH:08482-223038, 223039

Cell: 8548883999